

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

Nieznacznie poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. W kwietniu syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł do 99,8 punktu, nadal był jednak o 1 punkt procentowy (pp) niższy niż w czwartym kwartale 2005 r. oraz o 0,2 pp niższy niż przed rokiem. O poprawie koniunktury w rolnictwie zdecydował przede wszystkim wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu oraz niewielka poprawa wyrównanego wskaźnika nożyc cen. Na poprawę wskaźnika potencjalnego popytu wpłynął przede wszystkim wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłowej przemysłu spożywczego który w kwietniu wzrósł aż o 3 punkty procentowe i osiągnął najwyższy poziom w ciągu ostatnich 6 m-cy, wyższy o 0,2 pp niż przed rokiem. Pewien wpływ miało także realne potanie żywności zwłaszcza w stosunku do wynagrodzeń. Przewaga wzrostowych tendencji cen skupu w marcu spowodowała także niewielką poprawę wskaźnika nożyc cen, którą osłabił jednak postępujący systematyczny, chociaż powolny wzrost cen środków produkcji. Na poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wskazuje także porównanie skumulowanego wskaźnika nożyc cen, który w ciągu pierwszych czterech m-cy 2006 r. ukształtował się znacznie powyżej analogicznych miesięcy roku poprzedniego, aczkolwiek niżej niż w bardzo korzystnym pod tym względem 2004 r. W najbliższych miesiącach spodziewać się można, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie pogorszą się, mimo sezonowych wahań cen.

Relatywnie tanieje żywność, co w krótkim okresie ogranicza możliwości podwyżek cen surowców rolniczych, ale jednocześnie daje podstawy dla wzrostu popytu na żywność w nieco bardziej odległej perspektywie, zwłaszcza wobec poprawy sytuacji dochodowej polskich konsumentów. Niższe ceny krajowe dają jednak szanse rozwoju eksportu, mimo wzrostu wartości złotych. Eksport rolno-spożywczy nadal więc rozwija się.

Na rynku zbóż utrzymują się słabe tendencje wzrostowe cen, które podtrzymywane są przez zakupy interwencyjne i eksport.

Ceny większości zbóż nieznacznie przekroczyły poziom z roku ubiegłego. Natomiast ceny żyta, mimo że nie jest objęte interwencją wzrosły po ubiegłorocznych głębokich spadkach o ponad 30%. Prawdopodobnie do końca sezonu handlowego ceny zbóż będą rosły nadal, zwłaszcza, że pierwsze prognozy co do poziomu zbiorów nie są optymistyczne.

W ostatnich tygodniach rosną ceny wieprzowiny w Polsce, które spadły do najniższego poziomu w UE-25. Podwyżki cen nastąpiły, mimo znacznego wzrostu wielkości skupu. Prawdopodobnie umożliwił to zwiększony wywóz wieprzowiny. Jednocześnie w innych krajach członkowskich przeważały spadkowe tendencje cen. Można oczekiwać, że znajdzie to wyraz w obrotach handlowych, wobec wysokiej płynności rynku mięsa wieprzowego.

Drożeje żywiec wołowy, zwłaszcza w relacji do drobiu i wieprzowiny. Mimo to rośnie eksport, bowiem żywiec wołowy w Polsce należy nadal do najtańszych. W związku z tym rośnie eksport, co stymuluje podaż krajową.

Nadal tanieje drób, a wzrost podaży był wyższy od wzrostu popytu. Perturbacje związane z gripą ptasią ograniczyły eksport, co pogłębiło presję podaży na rynku krajowym. Spadek opłacalności produkcji drobiarskiej w większym stopniu wpływa ograniczająco na ceny pasz przemysłowych niż na wielkość produkcji drobiarskiej.

W marcu ponownie spadły ceny skupu mleka, mimo wyhamowania dynamiki skupu w odpowiedzi na konsekwencje przekroczenia kwot mlecznych. Wpłynął na to sezonowy wzrost podaży, która będzie dynamicznie rosła wraz z przejściem na letnie żywienie krów. Można oczekiwać, że w bieżącym roku sezonowy spadek cen skupu mleka będzie nie mniejszy niż w roku ubiegłym.

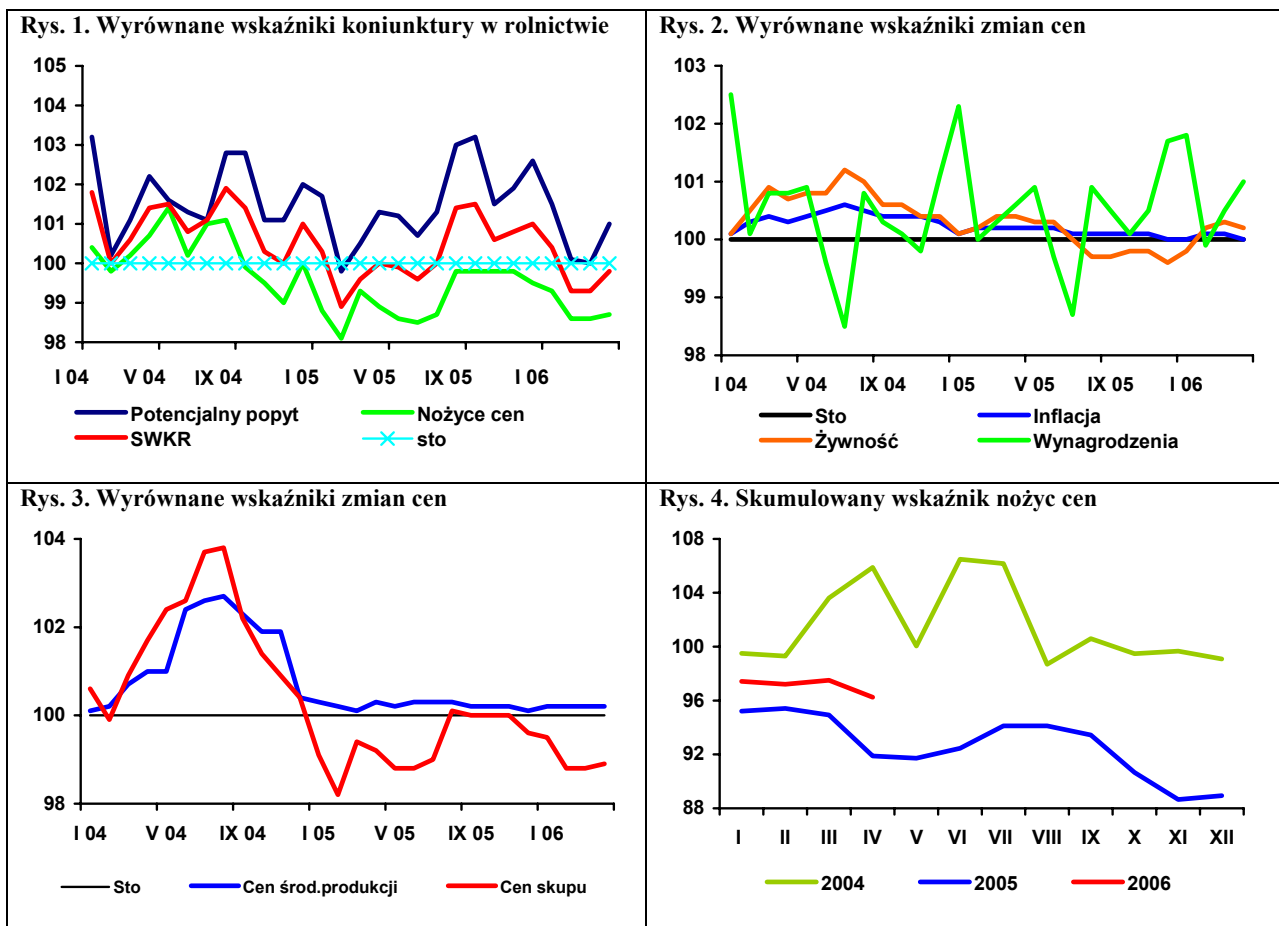
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IV 06	III 06	II 06	I 06	XII 05	XI 05	IV 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,8	99,3	99,3	100,4	101,0	100,8	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,0	100,0	100,1	101,5	102,6	101,9	101,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,7	98,6	98,6	99,3	99,5	99,8	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	98,9	98,8	98,8	99,5	99,6	100,0	99,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,1	100,2	100,3
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,9	99,8	99,9	100,2	100,4	100,3	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,9	100,2	99,8	102,0	102,1	100,7	100,2
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,1	98,1	98,3	99,7	101,1	100,8	100,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2005 r. była o ok. 10% niższa niż w rekordowym roku 2004. Szacunki GUS przewidują, że w 2006 r., ze względu na niekorzystne warunki zimowania, opóźnione siewy zbóż jarych oraz mniejszą powierzchnię uprawy ozimych, zbiory mogą być niższe w porównaniu z poprzednim rokiem i wyniosą 26,0-26,5 mln ton.

W marcu 2006 r. skupiono 408,5 tys. ton zbóż, tzn. o 3% więcej niż w lutym, a o ponad połowę więcej niż w marcu 2005 r. Łącznie w pierwszym kwartale skup objął 1127,0 tys. ton, tzn. o 51% więcej niż w pierwszym kwartale 2005 r., w tym 863,6 tys. ton pszenicy (wzrost o 48%) i 94,0 tys. ton żyta (wzrost o 39%). Utrzymuje się umiarkowana tendencja wzrostowa cen skupu zbóż. Najbardziej wzrosła cena skupu żyta (5,8% wobec lutego 2006 r.) i jęczmienia (3,7%). Przeciętne ceny skupu zbóż kształtowały się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, z wyjątkiem żyta, którego cena jest o ok. 18% wyższa niż w marcu 2005 r. O ok. 3% wzrosły w marcu ceny targowiskowe zbóż. W marcu 2006 r. były one jednak nadal o ok. 5-9% niższe niż przed rokiem.

Produkcja podstawowych wyrobów zbożowych w marcu zwiększyła się. Wytworzono rekordową ilość mąki pszennej (163 tys. ton). Jej łączna produkcja w pierwszym kwartale 2006 r. wyniosła 451 tys. ton i była o 15% wyższa niż w pierwszym kwartale 2005 r. W tym samym okresie produkcja mąki żytniej obniżyła się o ok. 6%, a makaronów wzrosła o 6%. W takim samym stopniu może prawdopodobnie wzrosnąć produkcja pieczywa świeżego.

W lutym poziom handlu zagranicznego zbożami obniżył się, chociaż nadal był wysoki. Eksportowano głównie pszenicę (do Algierii i Holandii) oraz kukurydzę (do Niemiec i innych krajów europejskich). W imporcie najważniejszą pozycję zajmowała pszenica i pszenica durum pochodząca z Czech, Słowacji i Kazachstanu.

Zwiększyły się obroty produktami pierwotnego przetwórstwa zbóż. Po raz pierwszy od roku zaobserwowano wysoki poziom eksportu słodu (do Niemiec), wzrósł także eksport mąki i pozostałych wyrobów. Głównym towarem sprowadzanym do Polski był sód, którego zakupiono ponad 10 tys. ton (głównie w Czechach i na Słowacji).

Eksport produktów wtórnego przetwórstwa zbóż uległ dalszemu obniżeniu. Zwiększył się jedynie eksport ciasta makaronowego. Głównymi odbiorcami wyrobów z tej grupy w lutym 2006 r. byli: Niemcy, Rosja, Czechy, Węgry i Słowacja. Zwiększył się natomiast import tych wyrobów (o ok. 18% w porównaniu ze styczniem). Sprowadzono je do Polski głównie z Niemiec, Czech, Włoch i Francji, a najważniejszą pozycję w imporcie zajmowało pieczywo cukiernicze.

W pierwszym kwartale 2006 r. ceny pasz przemysłowych charakteryzowała tendencja wzrostowa, jednak była ona niewielka. Poziom cen pasz jest generalnie niższy niż na początku obecnego sezonu. Relacje cen pasz do cen zbóż są nadal niekorzystne i mimo że ulegają stopniowej poprawie, nie wpływają na zwiększenie zużycia pasz. Ceny pasz powinny pozostać stabilne do końca bieżącego sezonu.

W dalszym ciągu obniżają się ceny wyrobów zbożowych. Bardziej stabilne pozostają ceny producenta (zbytu), a na spadek cen detalicznych większy wpływ ma obniżana marża. Spadła ona dla mąki poznańskiej o 20% (w ciągu roku), a o 17% dla chleba mieszanego. W przypadku kaszy jęczmiennej cena detaliczna spadła w ciągu ostatniego roku o ok. 2%, natomiast cena producenta obniżyła się w tym okresie o ok. 16%.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004	471,9	351,7			590,8	444,0	510,7	439,9
2005	366,9	276,4			454,9	346,7	427,1	370,2
II	405,9	302,8	394,4	398,7	499,1	380,1	472,5	395,1
III	396,1	301,5	393,8	385,5	496,9	381,6	463,6	392,6
IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2004 I-XII	3 497,6	707,1	4 898,7
2005 I-XII	2 776,0	393,4	3 813,8
VII 2004 – VI 2005	4 003,0	715,2	5 460,4
2005 I	182,3	25,9	240,9
II	187,6	19,8	234,6
III	213,4	21,8	268,3
IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1 288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1548,5	129,2	656,2	99,8
2005 I	131,8	11,5	52,3	7,3
II	122,8	10,8	50,3	7,8
III	137,0	11,6	55,5	9,2
IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,5	11,9	55,1	9,8
VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,4
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,0	10,8	.	9,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2005 I-XII	445,2	346,9	112,7	255,0	94,1	243,6	2,7	117,4	21,9	5,5
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,3	0,0	3,7	3,5	0,6
II	0,3	7,1	0,3	3,5	0,3	29,5	0,0	9,2	3,8	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,4	35,5	0,1	10,7	1,9	1,0
IV	3,4	20,9	0,4	8,8	3,3	24,2	0,5	9,2	1,6	0,8
V	1,2	19,6	1,1	12,8	3,7	19,9	0,0	11,1	1,4	0,6
VI	29,5	39,7	5,4	20,1	6,0	19,0	0,2	14,8	0,8	0,1
VII	47,9	27,7	19,8	35,5	6,2	17,1	0,4	13,8	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,7	6,6	26,9	0,1	6,7	1,2	0,2
IX	85,8	56,6	21,6	11,9	8,9	15,3	0,4	11,2	1,6	0,1
X	143,5	46,8	33,2	14,5	16,6	13,2	0,3	6,7	1,4	0,2
XI	42,4	30,6	9,7	80,7	27,6	13,6	0,2	9,2	1,8	0,2
XII	66,8	16,3	5,0	30,0	14,0	13,1	0,5	11,1	1,6	0,3
2006 I	39,1	4,5	1,2	31,6	8,8	21,9	0,5	1,4	1,8	0,1
II	32,2	1,0	0,1	21,8	0,5	11,5	1,1	0,6	1,8	0,7

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2005 I-XII	17,0	1,9	5,1	5,8	18,4	35,6	19,0	41,1	29,2	180,2
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	3,9	0,9	11,9
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,0	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,6	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,1	5,0	15,7
V	1,5	0,4	0,5	0,2	3,2	3,1	1,5	4,0	3,9	16,5
VI	1,3	0,1	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,2	2,7	22,7
VII	1,2	0,1	0,4	0,1	0,0	3,3	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	2,1	0,2	0,8	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,3
IX	1,7	0,1	0,8	0,5	0,0	3,7	1,4	3,2	0,7	12,5
X	1,3	0,3	0,6	2,2	0,0	2,8	1,6	3,1	2,9	14,6
XI	2,4	0,3	0,4	1,0	0,0	2,1	1,9	2,8	1,7	11,6
XII	2,2	0,3	0,3	0,7	0,6	1,3	1,7	2,8	1,4	5,3
2006 I	1,4	0,2	0,4	0,1	0,0	2,3	1,2	1,8	2,3	3,6
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,0	1,6	1,3	1,0	10,6

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2005 I-XII	8,4	32,7	157,8	31,9	8,8	51,0 ^b
2005 I	0,6	2,0	10,1	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	10,5	2,1	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,6	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	11,2	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,8	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,4	2,9	0,7	4,6
VII	0,8	2,9	12,7	2,9	0,8	4,3
VIII	0,6	3,8	15,7	2,7	1,1	4,3
IX	0,6	2,1	15,5	3,0	1,2	5,0
X	0,8	2,9	14,1	2,9	1,1	5,4
XI	0,8	3,0	16,1	3,2	0,9	5,5 ^b
XII	0,8	2,4	12,9	2,2	0,9	3,5
2006 I	0,4	2,9	12,1	2,6	0,3	3,8
II	0,5	2,3	11,4	2,7	0,8	4,4

^a uzyskane przez specznięcie lub prażenie ziarna zbóż, ^b dane nieostateczne

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,36
III	0,69	.	.	1,00	.	.	2,27	.	.

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2005 III	811	965	1500	847	1195	1046	1642
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611

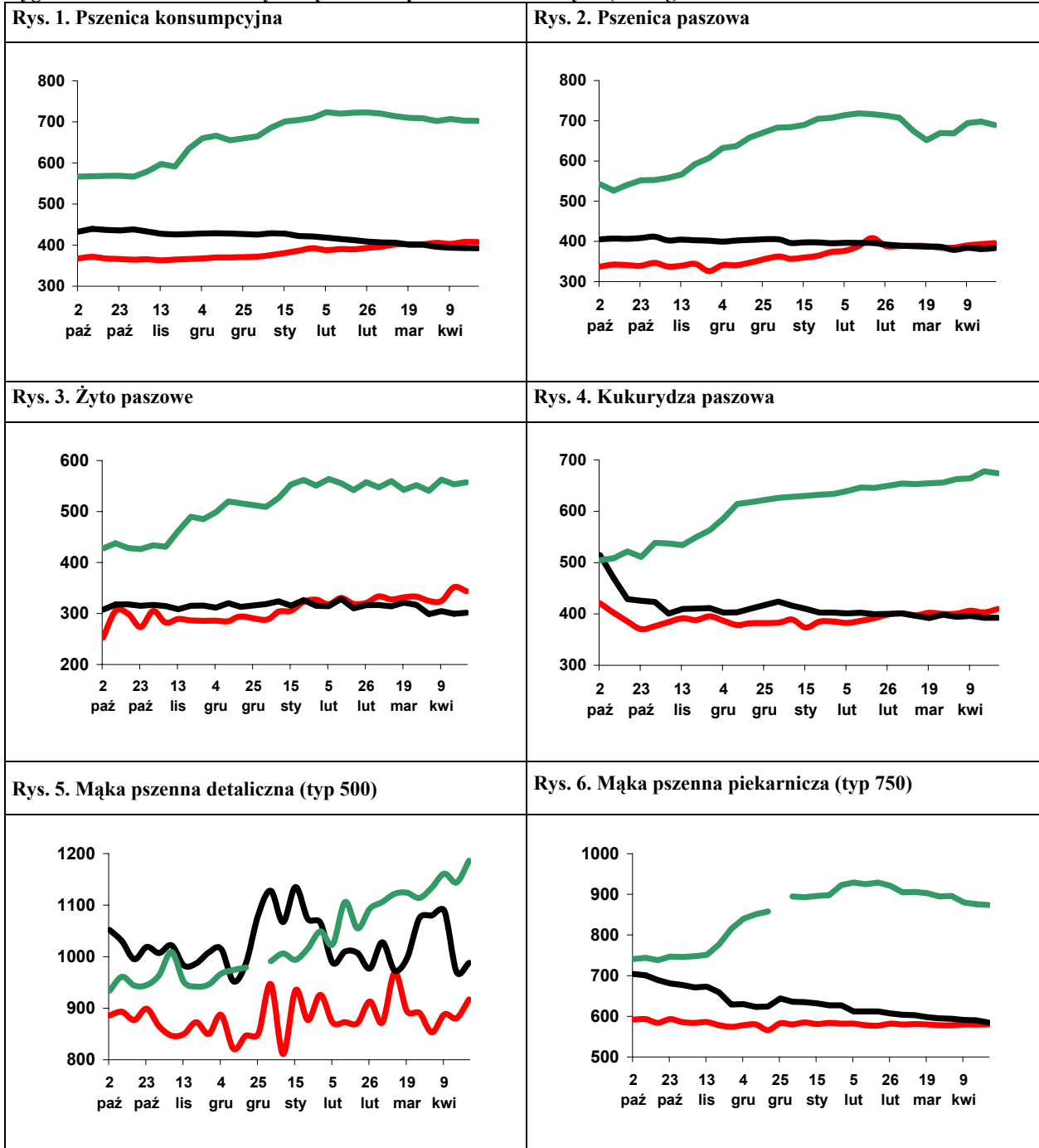
Źródło: GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20

Źródło: GUS

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:

- 2005/06 —
- 2004/05 —
- 2003/04 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2005 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 286,2 tys. ton ha i była o 3,7% mniejsza niż przed rokiem. Plony buraków były o 8% mniejsze niż w 2004 r. i wyniosły 393 dt/ha. W rezultacie zbiory osiągnęły poziom 11,2 tys. ton i były prawie o 12% mniejsze niż przed rokiem.

W sezonie 2005/2006 produkcja cukru wzrosła o 3% do ok. 2060 tys. ton. Zdecydowała o tym bardzo wysoka zawartość cukru w korzeniach. Produkcja przewyższyła o ok. 480 tys. ton obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton. Nadwyżki te określane jako cukier C są eksportowane do krajów trzecich bez subwencji.

Ceny skupu buraków cukrowych wyznaczają ceny minimalne w Unii Europejskiej, które dla buraków standardowych (zawartość cukru 16%) kwoty A i B wynoszą odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. W kampanii 2005/2006 buraki charakteryzowały się bardzo wysoką zawartością cukru. Według wstępnych danych średnia cena skupu wyniosła 175-180 zł/tonę i była o 4-6% niższa niż w sezonie 2004/2005.

W pierwszym półroczu 2005 r. średnie miesięczne spożycie cukru w gospodarstwach domowych wyniosło 1,41 kg/osobę i było o 9% mniejsze niż w analogicznym okresie roku przedniego. W trzecim kwartale ubiegłego roku nastąpił wzrost spożycia do 1,65 kg/osobę. Ocenia się, że spożycie cukru w gospodarstwach domowych w skali całego 2005 r. wyniesie ok. 710 tys. ton i będzie o 3% mniejsze niż w 2004 r. W przemyśle przetwórczym wzrasta produkcja artykułów spożywczych, do produkcji których zużywa się dużych ilości cukru. W 2005 r. w dużych i średnich przedsiębiorstwach wzrosła produkcja wyrobów ciastkarskich o 15,9%, czekolady o 4,5%, dżemów owocowych o 3,3% oraz wyrobów czekoladowanych o 1,3%. Produkcja cukierków i słodzonych napojów bezalkoholowych uległa zmniejszeniu. Zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności w 2005 r. szacowane jest

na ok. 850 tys. ton. W pierwszych dwóch miesiącach 2006 r. zmniejszyła się produkcja większości artykułów spożywczych zawierających cukier. Wyjątek stanowiły wyroby czekoladowane, których wyprodukowano o 23,8% więcej niż przed rokiem. Wyniki produkcyjne wskazują, że w krajowym popycie na cukier zachodzą niewielkie zmiany.

W marcu odnotowano niewielki wzrost cen zbytu. Ceny cukru w workach 50 kg w porównaniu do lutego wzrosły o ok. 2%, a cukru paczkowanego o 2,8%. Wzrost ceny spowodowała zmiana kursu złotego względem waluty unijnej i rezultacie o 2% wzrosła cena interwencyjna przeliczona na walutę krajową. W styczniu i lutym ceny detaliczne cukru utrzymywały się na niskim poziomie, a lutym po raz pierwszy od wielu miesięcy spadły poniżej 3 zł/kg.

W pierwszych miesiącach 2006 r. eksport cukru utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie (193,1 tys. ton). Nowym zjawiskiem w eksporcie jest duży udział krajów rozwijających się, do których sprzedano łącznie 97,8 tys. ton. Liczącym się rynkiem zbytu pozostają kraje WNP i Europy Środkowo-Wschodniej – 82 tys. ton. Mała jest sprzedaż na rynek unijny – zaledwie 12,5 tys. ton. Eksporterzy uzyskują niskie ceny transakcyjne 260-265 EUR/tonę, tj. ok. 320 USD/tonę. Ceny te są znacznie niższe od ceny cukru białego na rynku światowym, które wyniosły ok. 440 USD/tonę. Ceny sprzedaży na rynek unijny były niższe od ceny interwencyjnej (631,9 EUR/tonę). Import cukru jest bardzo mały.

Na rynku światowym ceny cukru utrzymują się na wysokim poziomie. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie w kwietniu wyniosły średnio ok. 460 USD/tonę. Notowania cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku wyniosły przeciętnie ok. 420 USD/tonę. Zdecydowało o tym zmniejszenie eksportu z Unii Europejskiej i Brazylii oraz wzrost popytu w krajach azjatyckich. Wysokie ceny ropy na rynku światowym powodują, że Brazylia duże ilości cukru zużywa do produkcji alkoholu, który jest wykorzystywany jako materiał pędny.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	136,3	25,2
	I	12,3	6,7	3,9	5,6	10,0	1,5
	II	11,2	6,2	4,1	6,3	10,4	1,5
	III	11,5	6,4	4,5	6,9	11,3	2,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	12,6	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	12,4	1,6
2006	I	9,8	8,0	3,7	6,5	-	1,4
	II	9,0	7,9	3,8	4,4	-	1,5

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	
2005	I-XII	282,84	632,36	209,94	584,53	597,87	436,61
	I	407,74	597,53	191,69	516,71	598,36	293,21
	II	276,89	613,03	190,05	524,34	599,02	311,62
	III	266,24	651,69	190,39	542,39	609,94	406,78
	IV	250,97	648,06	188,19	539,12	593,74	456,44
	V	237,76	646,27	187,13	548,01	612,04	365,92
	VI	257,77	603,25	197,57	539,64	570,91	508,09
	VII	291,86	619,40	211,88	570,42	651,43	461,84
	VIII	326,24	606,94	233,57	552,29	575,35	318,06
	IX	297,29	607,19	225,61	527,56	573,97	326,80
	X	296,19	646,13	225,36	562,61	592,99	358,38
	XI	294,51	641,77	231,75	593,75	636,64	473,82
2006	I	285,34	655,00	230,61	597,34	650,62	459,73
	II	261,78	624,64	236,22	575,41	611,24	514,19
		264,14	608,06	240,77	586,67	595,22	571,92

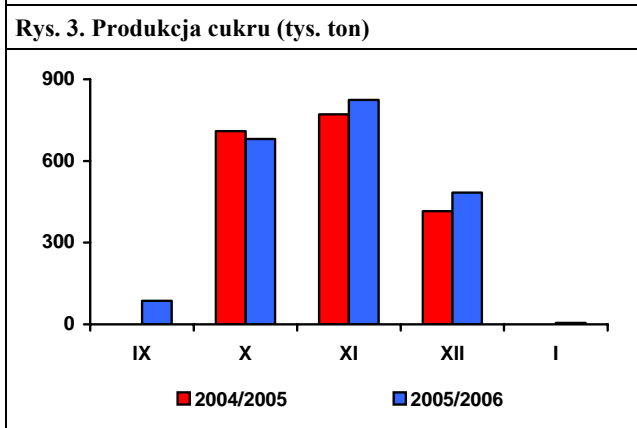
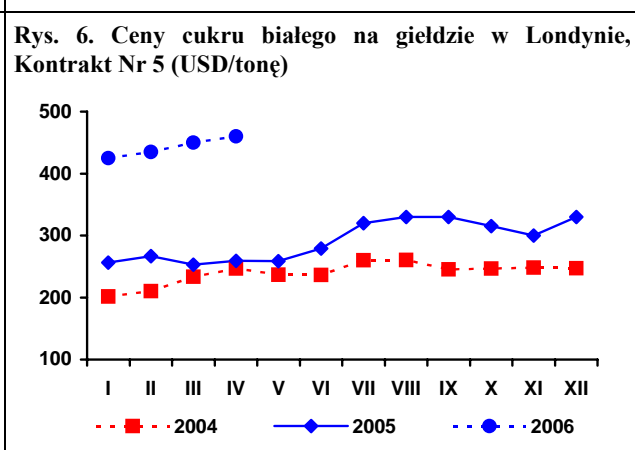
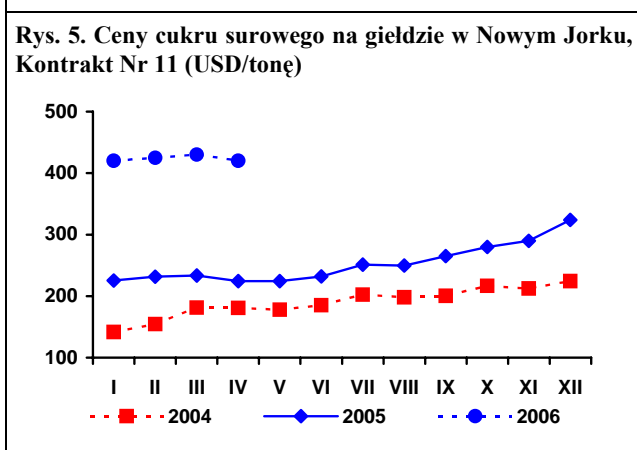
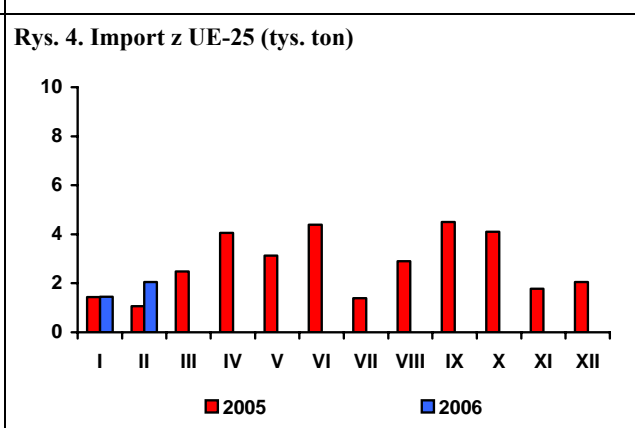
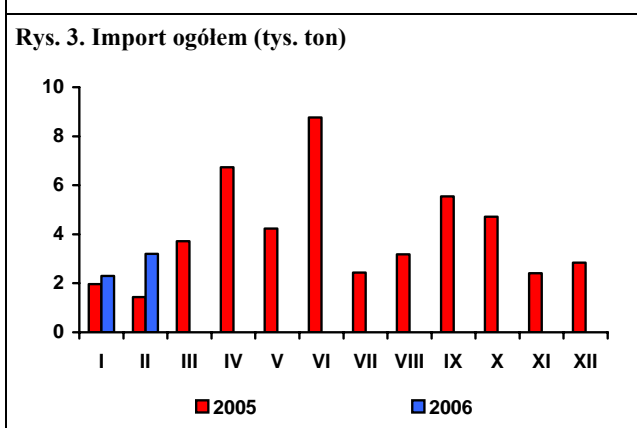
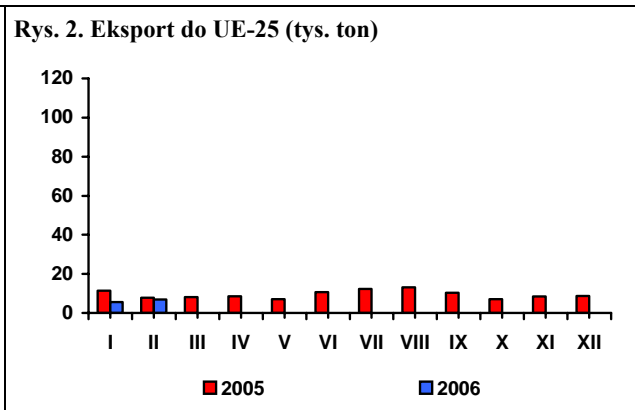
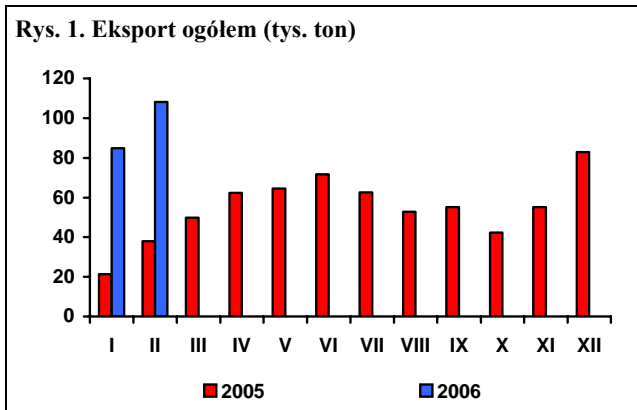
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane CIHZ, MRiRW.

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2005	I	2,69	2,77	2,58	3,41
	II	2,58	2,65	2,52	3,31
	III	2,58	2,65	2,54	3,18
	IV	2,63	2,73	2,62	3,14
	V	2,53	2,59	2,64	3,14
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06
	X	2,55	2,66	2,48	3,07
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03
2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
	II	2,48	2,54	2,40	2,98
	III	2,53	2,61	2,45	-

^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP,

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS..

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

W kwietniu na rynku unijnym odnotowano dalszy wzrost cen rzepaku i oleju rzepakowego, zaś ceny śruty rzepakowej charakteryzowały się nadal lekką tendencją spadkową. W trzecim tygodniu kwietnia za rzepak płacono 291 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 3 USD/tonę więcej niż na początku tego miesiąca oraz o 14 USD/tonę więcej niż średnio w marcu. Cena holenderskiego oleju rzepakowego wyniosła 813 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 39 USD/tonę wyższa niż na początku miesiąca i aż o 71 USD/tonę wyższa niż średnio w marcu. Za niemiecką śrutę rzepakową płacono 126 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 4 USD/tonę mniej niż na początku miesiąca i o 6 USD/tonę mniej niż średnio w marcu.

Zwyżki cen rzepaku odnotowano też na rynku krajowym. W kwietniu przemysł tłuszczowy kupił ok. 18 tys. ton rzepaku. Przeciętna jego cena (ok. 851 zł/tonę) była o 2,1% wyższa niż przed miesiącem, lecz o 1,9% niższa niż przed rokiem. Za olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany płacono ok. 2465 zł/tonę, tj. o 0,9% mniej niż w marcu, lecz 4,3% więcej niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej (ok. 358 zł/tonę) niewiele zmalała w porównaniu z marcem i nadal była niższa niż przed rokiem.

W lutym, podobnie jak w styczniu, krajowy przerób rzepaku (ok. 135 tys. ton) i produkcja oleju rzepakowego (ok. 54 tys. ton) były bardzo wysokie. W pierwszych dwóch miesiącach br. zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ponad 260 tys. ton rzepaku, tj. o 48% więcej niż w tym samym czasie 2005 roku. Produkcja oleju rzepakowego surowego przekroczyła 100 tys. ton, z tego rafinowano ok. 59 tys. ton, tj. o 9% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r. Wyższa niż przed rokiem była produkcja olejów rafinowanych: sojowego i słonecznikowego, zaś produkcja margaryn była niższa.

W lutym obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych, zarówno po stronie eksportu, jak i importu były niższe niż przed miesiącem. W lutym utrzymał się jedynie bardzo wysoki eksport oleju rzepakowego (16,6 tys. ton, wobec 16,8 tys. ton w styczniu i 4,5 tys. ton w lutym 2005 r.). Niższy, niż przed miesiącem, lecz wyższy niż przed rokiem był natomiast eksport śruty rzepakowej (38,6 tys. ton, wobec 46,6 tys. ton w styczniu i 28,1 tys. ton w lutym 2005 r.). Znacząco zmalał

też eksport rzepaku (0,2 tys. ton, wobec 2,6 tys. ton w styczniu i 2,3 tys. ton w lutym 2005 r.). Niższy był również eksport margaryn (2,0 tys. ton, wobec 2,5 tys. ton w styczniu i 2,2 tys. ton w lutym 2005 r.).

W imporcie oleistych odnotowano wydatny spadek importu śrut oleistych, zarówno w porównaniu z miesiącem poprzednim, jak i z tym samym okresem roku poprzedniego (126,7 tys. ton, wobec 205,0 tys. ton w styczniu 2005 r. i 142,0 tys. ton w lutym 2005 r.). Import olejów roślinnych był także niższy niż przed miesiącem, lecz wyższy niż przed rokiem (wyniósł 25,7 tys. ton, wobec 29,0 tys. ton w styczniu i 19,2 tys. ton w lutym 2005 r.). Zmalał też, w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i z tym samym okresem roku poprzedniego import margaryn (wyniósł 1,5 tys. ton, wobec 1,8 w styczniu i 2,3 w lutym 2005 r.). Import nasion oleistych był natomiast równie wysoki jak przed miesiącem i istotnie wyższy niż przed rokiem (wyniósł 10,3 tys. ton, wobec 10,2 tys. ton w styczniu i 7,9 tys. ton w lutym 2005 r.).

W okresie od grudnia 2005 r. do lutego 2006 r. ceny zbytu olejów konfekcjonowanych: rzepakowego, sojowego i słonecznikowego obniżyły się odpowiednio o 6,6%, 3,8% i 1,9%. Zmalały też ceny zbytu niektórych margaryn wysokoutwardzonych (np. margaryna deserowa „Palma” potaniała o 2,2%) oraz mieszanek tłuszczów roślinnych i zwierzęcych („Masmix” potaniał o 6,8%). Ceny zbytu „Masła roślinnego” pozostały bez zmian. W pierwszych dwóch miesiącach br. dynamika spadku cen zbytu wyrobów gotowych przemysłu tłuszczowego (olejów konfekcjonowanych i margaryn) była większa niż cen detalicznych tych produktów. Wyjątkiem był m.in. olej rzepakowy, którego ceny u producenta zmalały, zaś na poziomie detalu wzrosły.

W pierwszych dwóch miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, przeciętny spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych (1,3%) był wyraźnie niższy niż tłuszczów zwierzęcych (6,5%). Oleje i margaryny podrożały względem masła oraz pozostałych tłuszczów zwierzęcych surowych (słoniny, smalcu).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	447 532	284 896	116 580	615 848	16,13	26,0	72,7
2005 II	38 031	19 213	4 568	52 676	1,38	12,0	72,2
III	38 389	22 381	7 826	52 944	1,39	20,4	72,5
IV	36 643	20 836	8 645	48 834	1,28	23,6	75,0
V	31 859	22 673	7 765	46 767	1,22	24,4	68,1
VI	36 170	17 143	11 659	41 654	1,09	32,2	86,8
VII	31 807	24 729	4 135	52 401	1,37	13,0	60,7
VIII	32 275	17 216	10 561	38 930	1,02	32,7	82,9
IX	23 444	27 082	12 116	38 410	1,01	51,7	61,0
X	47 587	25 902	14 831	58 658	1,54	31,2	81,1
XI	48 149	29 183	15 539	61 793	1,62	32,3	77,9
XII	49 931	33 625	13 957	69 599	1,82	28,0	71,7
2006 I	51 335	29 018	17 220	63 133	1,65	33,5	81,3
II	53 836	25 705	17 665	61 876	1,62	32,8	87,0
Wskaźnik zmian w %							
II 2006 / I 2005	104,9	88,6	102,6	98,0	98,0	x	x
II 2006 / II 2005	141,6	133,8	386,7	117,5	117,5	x	x
II 2006 / XII 2005	107,8	76,4	126,6	88,9	88,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	447 532	17 737	113 053	352 216	9,23	25,3	127,1
2005 II	38 031	1 363	4 514	34 880	0,91	11,9	109,0
III	38 389	2 449	7 758	33 080	0,87	20,2	116,0
IV	36 643	1 225	8 516	29 352	0,77	23,2	124,8
V	31 859	638	7 591	24 906	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	592	3 696	28 703	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	975	10 299	22 951	0,60	31,9	140,6
IX	23 444	1 576	11 873	13 147	0,34	50,6	178,3
X	47 587	2 175	13 957	35 805	0,94	29,3	132,9
XI	48 149	3 318	15 371	36 096	0,95	31,92	133,39
XII	49 931	2 069	13 523	38 477	1,01	27,1	129,8
2006 I	51 335	851	16 845	35 341	0,93	32,8	145,3
II	53 836	389	16 558	37 667	0,99	30,8	142,9
Wskaźnik zmian w %							
II 2006 / I 2005	104,9	45,7	98,3	106,6	106,6	x	x
II 2006 / II 2005	141,6	28,5	366,8	108,0	108,0	x	x
II 2006 / XII 2005	107,8	18,8	122,4	97,9	97,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	671 298	1 989 342	320 418	2 340 222	47,7	28,7
2005 II	57 047	142 024	28 068	171 003	49,2	33,4
III	57 584	164 487	33 050	189 021	57,4	30,5
IV	54 965	188 878	30 524	213 319	55,5	25,8
V	47 789	167 642	18 717	196 714	39,2	24,3
VI	54 255	166 810	21 688	199 377	40,0	27,2
VII	47 711	132 784	18 249	162 246	38,2	29,4
VIII	48 413	145 183	21 373	172 223	44,1	28,1
IX	35 166	159 623	16 947	177 842	48,2	19,8
X	71 381	199 625	26 775	244 231	37,5	29,2
XI	72 224	201 700	31 914	242 010	44,2	29,8
XII	74 897	179 721	40 949	213 669	54,7	35,1
2006 I	77 003	204 970	46 644	235 329	60,6	32,7
II	80 754	126 707	38 633	168 828	47,8	47,8
Wskaźnik zmian w %						
<u>II 2006</u> <u>I 2005</u>	104,9	61,8	82,8	71,7	x	x
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	141,6	89,2	137,6	98,7	x	x
<u>II 2006</u> <u>XII 2005</u>	107,8	70,5	94,3	79,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	671 298	3 480	319 728	355 050	47,6	189,1
2005 II	57 047	81	28 068	29 060	49,2	196,3
III	57 584	24	32 978	24 630	57,3	233,8
IV	54 965	226	30 488	24 703	55,5	222,5
V	47 789	348	18 680	29 457	39,1	162,2
VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	219	21 352	27 280	44,1	177,5
IX	35 166	360	16 945	18 581	48,2	189,3
X	71 381	839	26 749	45 471	37,5	157,0
XI	72 224	605	31 914	40 915	44,2	176,5
XII	74 897	218	40 931	34 184	54,7	219,1
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	10	38 633	42 131	47,8	191,7
Wskaźnik zmian w %						
<u>II 2006</u> <u>I 2005</u>	104,9	8,9	82,9	138,0	x	x
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	141,6	12,3	137,6	145,0	x	x
<u>II 2006</u> <u>XII 2005</u>	107,8	4,6	94,4	123,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	339 377	21 595	34 155	326 817	8,56	10,1	103,8
2005 II	28 227	2 269	2 242	28 254	0,74	7,9	99,9
III	31 143	1 841	2 324	30 660	0,80	7,5	101,6
IV	26 142	1 174	2 133	25 183	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 144	1 909	26 717	0,70	6,9	102,9
VI	28 877	1 498	2 239	28 136	0,74	7,8	102,6
VII	24 379	970	3 010	22 339	0,59	12,3	109,1
VIII	25 783	1 744	2 453	25 074	0,66	9,5	102,8
IX	29 573	2 384	3 324	28 633	0,75	11,2	103,3
X	31 332	2 322	3 748	29 906	0,78	12,0	104,8
XI	33 765	2 381	5 496	30 650	0,80	16,3	110,2
XII	27 039	2 075	3 497	25 617	0,67	12,9	105,6
2006 I	23 005	1 812	2 503	22 314	0,58	10,9	103,1
II	27 808	1 515	2 004	27 319	0,70	7,2	101,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2006</u> I 2005	120,9	83,6	80,1	122,4	122,4	x	x
<u>II 2006</u> II 2005	98,5	66,8	89,4	96,7	96,7	x	x
<u>II 2006</u> XII 2005	102,8	73,0	57,3	106,6	106,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 III	869,8	396,1	2,20
IV	867,8	382,8	2,27
V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2006</u> II 2006	99,8	101,3	x
<u>III 2006</u> III 2005	95,8	98,7	x
<u>III 2006</u> XII 2005	99,0	108,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu őrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 III	965	377	2,56
IV	945	397	2,38
V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2006</u> II 2006	100,0	100,3	x
<u>III 2006</u> III 2005	81,9	95,0	x
<u>III 2006</u> XII 2005	92,9	99,7	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
 śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 II	3,24	3,93	4,32	4,78	5,47	5,99
III	3,21	3,99	4,36	4,76	5,46	5,97
IV	3,17	3,98	4,33	4,74	5,44	5,94
V	3,11	3,93	4,30	4,74	5,42	5,92
VI	3,25	3,88	4,26	4,74	5,42	5,90
VII	3,29	3,88	4,35	4,73	5,41	5,87
VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
Wskaźnik zmian w %						
<u>II 2006</u> I 2005	102,3	97,7	97,6	100,4	100,0	99,8
<u>II 2006</u> II 2005	95,4	95,7	94,0	97,7	96,2	96,2
<u>II 2006</u> XII 2005	93,4	96,2	98,1	100,6	99,4	98,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

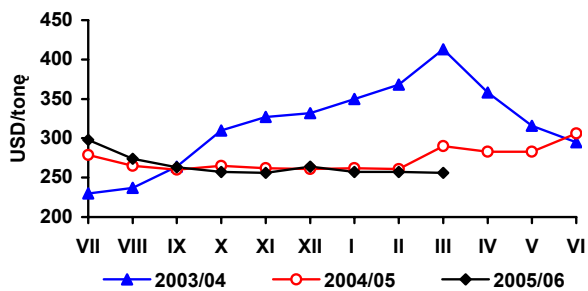
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 II	3,64	4,48	7,30	12,23	4,20	5,04	6,50	12,68	16,15	6,08
III	3,68	4,52	7,26	12,00	4,12	5,00	6,48	12,63	15,95	6,00
IV	3,68	4,56	7,18	11,87	3,89	5,00	6,48	12,58	15,80	5,88
V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2006</u> I 2005	98,9	100,0	93,1	99,7	93,0	100,0	100,0	99,2	100,0	98,4
<u>II 2006</u> II 2005	100,0	107,1	92,1	93,4	66,9	96,8	96,9	96,4	94,7	78,9
<u>II 2006</u> XII 2005	97,8	100,0	93,2	95,7	86,5	100,0	99,1	99,0	98,7	97,6

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

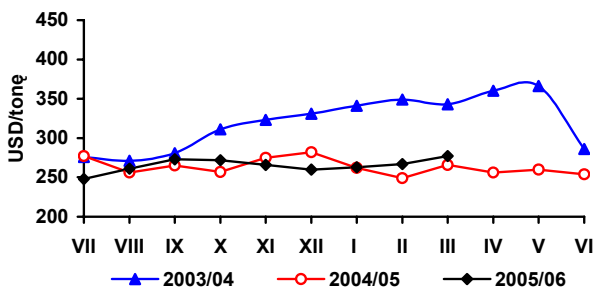
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

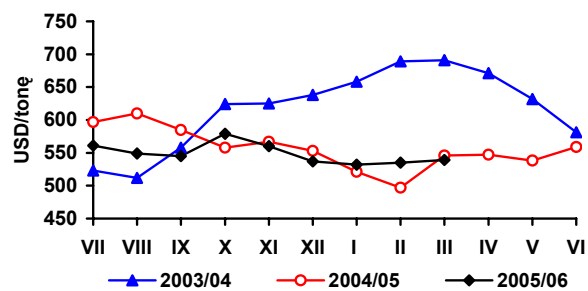
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

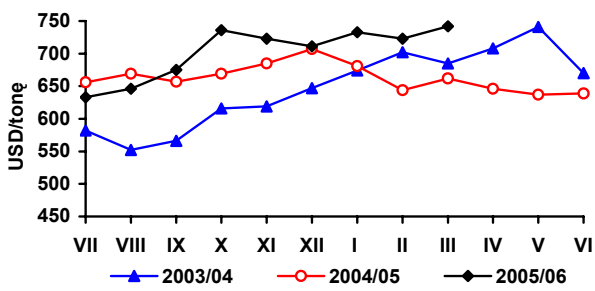
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Rotterdam)

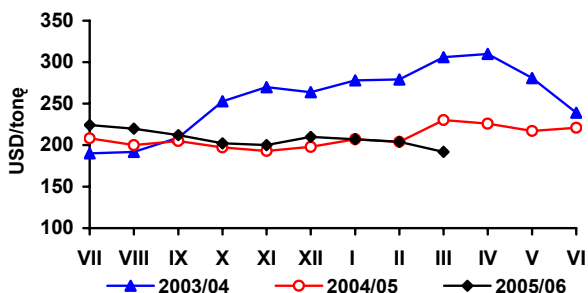
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

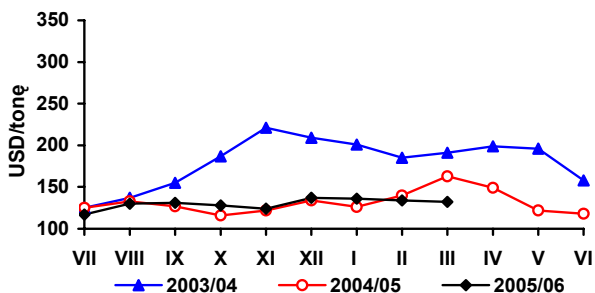
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

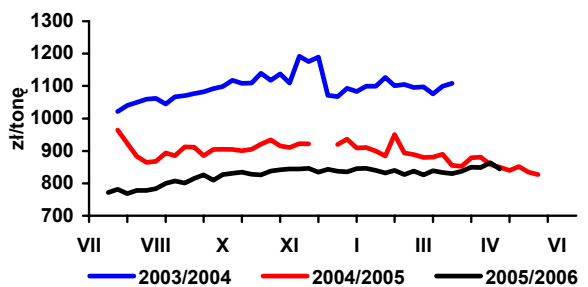
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

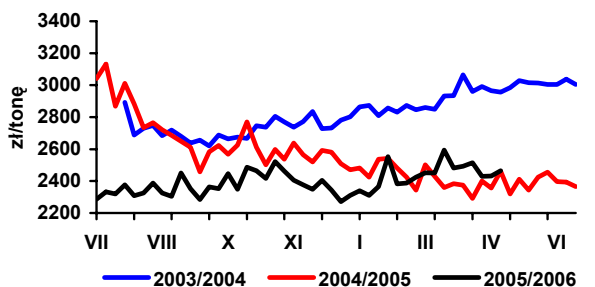
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob Hamburg)

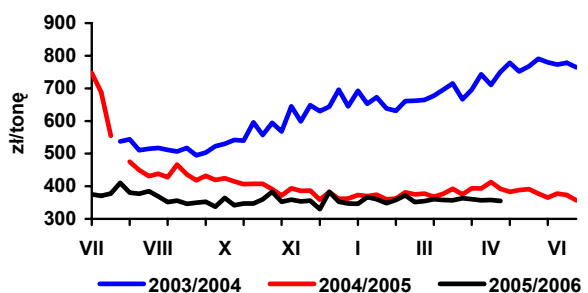
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

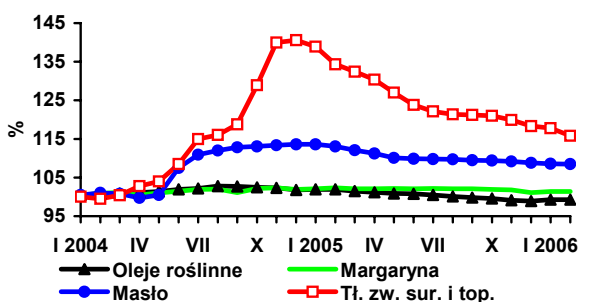
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Następstwem głębokiego spadku produkcji ziemniaków w 2005 r. są wysokie ceny, które w obrocie targowiskowym kształtują się na rekordowo wysokim poziomie. Ceny ziemniaków na targowiskach w okresie zimy, w zależności od regionu, osiągnęły poziom 700-970 zł/tonę. W marcu najwyższy poziom cen, przekraczający 900 zł/tonę, notowano w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim. Tylko nieco niższe ceny notowano w województwie mazowieckim, opolskim, łódzkim, śląskim i podkarpackim. Najtaniej, bo w cenie ok. 700 zł/tonę można było kupić ziemniaki w województwach: podlaskim, świętokrzyskim i lubuskim. Brak jest przesłanek wskazujących, by ceny te mogły obniżyć się przed końcem bieżącego sezonu.

Ze względu na opóźnioną wegetację dostawy krajowych ziemniaków wczesnych na rynek będą miały miejsce przynajmniej o 2-3 tygodnie później niż w latach ubiegłych. Będzie to dodatkowy czynnik wpływający na utrzymywanie się cen na wysokim poziomie aż do wykopów ziemniaków z głównego zbioru. Przewiduje się, że średnioroczne ceny ziemniaków na targowiskach mogą wynieść ok. 720 zł/tonę i będą wówczas o ok. 63% wyższe niż w sezonie 2004/05.

Stosunkowo niewielki wzrost cen występuje w skupie ziemniaków. W okresie wrzesień-listopad, gdy podaż ziemniaków w skupie była największa, a w jej strukturze dominowały ziemniaki skrobiowe oraz do produkcji suszów, ceny były średnio o 2-13% wyższe niż w analogicznych miesiącach 2004 r. W okresie styczeń-marzec GUS nie notuje cen skupu ziemniaków, natomiast w II kwartale 2006 r. mogą się one kształtować na poziomie ok. 480 zł/tonę. W skali całego sezonu ceny skupu ziemniaków mogą być o ok. 13% wyższe niż w roku ubiegłym i wynieść ok. 255 zł/tonę, wobec 225 zł/tonę w sezonie 2004/05.

Zdecydowanie wzrosły ceny detaliczne ziemniaków i wiośną br. są o ok. 75% wyższe niż przed rokiem. Natomiast prawie nie zmieniły się ceny przetworów spożywczych z ziemniaków. Wynika to prawdopodobnie ze wzrostu konkurencji cenowej między krajowymi producentami, jak również z pojawieniem się większej podaży tych produktów z importu.

Znacząco obniżyły się ceny skrobi ziemniaczanej. Wprawdzie bezpośrednio po akcesji i w czasie kampanii 2004/05 cena zbytu mączki ziemniaczanej początkowo wzrosła, ale już od końca 2004 r. nastąpiło jej obniżenie. W sezonie 2005/06 średnia cena zbytu mączki ziemniaczanej ukształtuje się prawdopodobnie na poziomie 1,52 zł/kg, wobec 1,75 zł/kg w sezonie 2004/05. Natomiast średnia cena detaliczna mączki ziemniaczanej wyniesie 2,86 zł/kg, wobec 3,03 zł/kg w sezonie 2004/05.

Przemysłowy przerób ziemniaków na skrobię w kampanii 2005/06 był niższy niż w poprzednim sezonie o blisko 15% i wyniósł 650 tys. ton. Niewykorzystana została przynajmniej Polska kwota produkcji skrobi, która wynosi niespełna 145 tys. ton. Na skutek spadku plonów, krochmalnie nie pozyskały wystarczającej ilości ziemniaków do przerobu. W sezonie 2005/06 produkcja skrobi ziemniaczanej wyniosła ok. 130 tys. ton, tj. ok. 90% kwoty produkcyjnej. Przerób na susze jest zbliżony do poziomu z poprzedniego sezonu, a przerób na spirytus uległ niewielkiemu zwiększeniu. Utrzymała się wzrostowa tendencja przerobu ziemniaków na pozostałe przetwory spożywcze.

W 2006 r. powierzchnia uprawy ziemniaków prawdopodobnie nie zostanie zmniejszona. Wysokie ceny stanowią zachętę przynajmniej do utrzymania powierzchni ich uprawy na poziomie ubiegłego roku. Jeżeli warunki dla wegetacji ziemniaków nie będą odbiegały od przeciętnych, plony ukształtują się na poziomie ok. 200 dt/ha., a ich zbiory mogą wynieść ok. 12 mln ton i będą wówczas o 15% większe niż w ubiegłym roku.

W nadchodzącym sezonie 2006/07, ze względu na przewidywany wzrost produkcji i podaży ziemniaków, ceny powinny się obniżyć nawet o kilkadziesiąt procent w stosunku do bardzo wysokiego poziomu z sezonu 2005/06. Natomiast w przypadku przetworów ziemniaczanych, zostaną utrzymane dotychczasowe tendencje, a ewentualne zmiany cen będą rzędu najwyżej kilku procent.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej	
	2003	2004	2005	2004	2005
I	-	-	-	185	-
II	-	-	-	-	-
III	99 000	-	-	109	-
IV	39 000	43 300	38 600	-	-
V	36 500	30 000	29 100	486	-
VI	18 300	25 100	24 900	-	-
VII	17 100	29 400	25 800	-	-
VIII	108 000	76 700	44 500	7 935	791
IX	358 100	311 000	238 900	44 078	29 175
X	368 900	336 600	319 600	48 752	43 834
XI	209 900	178 100	144 600	34 566	23 623
XII	44 600	34 100	49 900	1 454	4 864
RAZEM	1 180 600 ^a	1 104 000 ^b	823 300 ^c	137 565	102 287

^aokres VII-XI 2003, ^bokres VII-XII 2004, ^cokres VII-XII 2005

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 II	4	0	2 288	3 170	0	2 966	689	6 631	1 259	708
III	105	0	2 927	4 646	0	3 077	1 156	7 472	1 586	765
IV	119	301	4 755	4 822	0	4 315	705	6 564	1 838	768
V	93	360	1 272	3 954	0	3 241	852	6 995	1 440	739
VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 172	12	4 318	411	7 511	1 185	735
II	2	0	967	2 918	1	4 092	520	6 631	1 367	1 048

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	Sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I- XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 II	480	0	2 376	349	2 374	5 539	5 910	722	137	203
III	1 180	557	4 155	116	3 219	6 249	5 940	883	73	195
IV	4 988	6 148	7 801	206	2 080	8 067	7 287	1 570	127	211
V	20 469	209	10 425	1 075	1 791	9 736	7 133	3 462	176	340
VI	15 307	206	10 873	1 095	2 170	10 728	6 216	2 556	112	222
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 063	0	2 477	668	3 415	4 589	6 301	1 440	140	532
II	1 185	1	3 682	1 225	1 044	2 835	3 999	1 199	135	413

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu
	Targowiskowa	46,1	69,3	75,5	82,4	178,7	109,1
	Detaliczna	0,62	0,93	1,04	.	173,3	111,8
	Importowa	94,4	68,5	63,8	.	74,5	93,1
	Eksportowa	20,5	31,1	28,6	.	145,6	92,0
Relacje cen	Skup / targowisko	-	-
	Targowisko / detal	0,74	0,75	0,73	.	-	-
	Skup / detal	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	Skupu (zł/t)	161,0	144,3	143,2	146,2	90,8	102,1
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,76	1,52	1,51	1,49	84,7	98,7
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	3,07	2,88	2,88	2,88	93,8	100,0
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,88	7,94	7,98	.	101,0	100,5
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,10	32,80	32,40	.	96,7	98,8
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,34	6,44	6,42	.	101,3	99,7
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,06	7,10	7,12	.	101,4	100,3

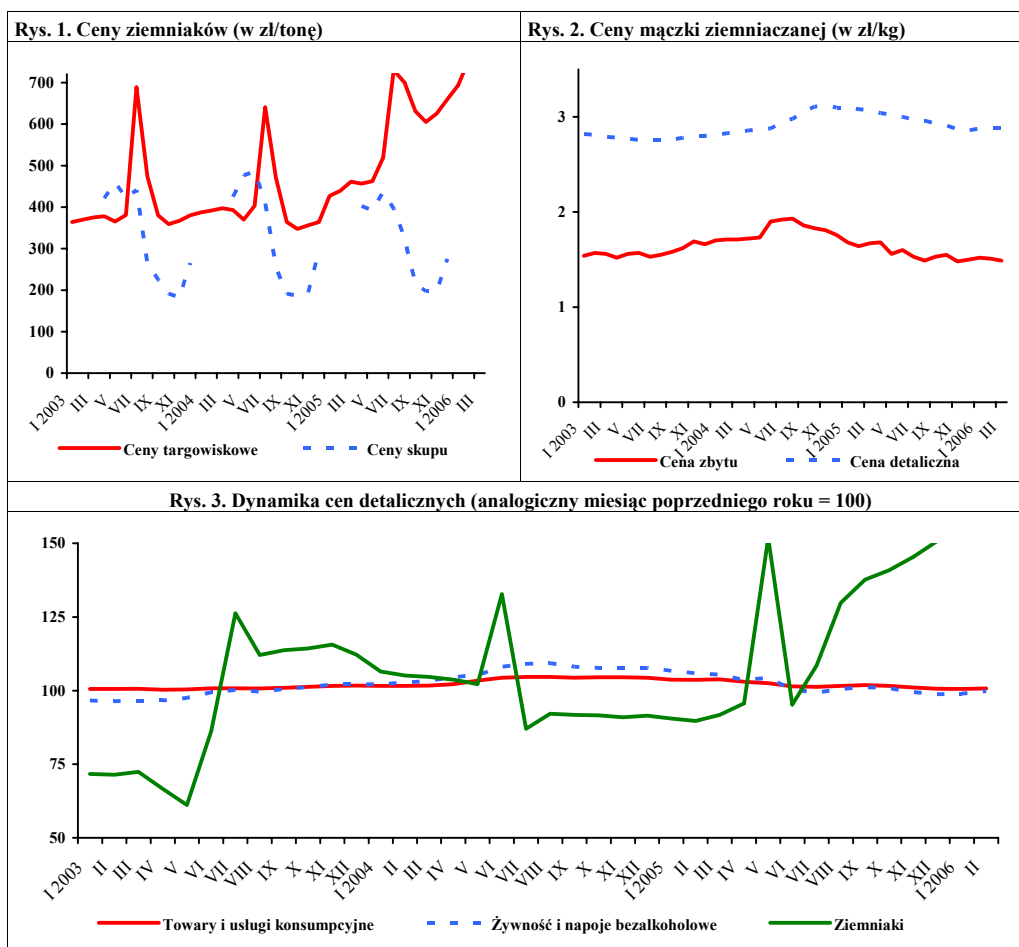
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		marzec	grudzień	styczeń	luty	Wsk. zmian cen	
		2005	2005	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	49,2	70,9	78,1	92,5	188,0	118,5
2	Kujawsko-pomorskie	48,1	77,7	86,9	97,1	201,8	111,7
3	Lubelskie	41,7	61,9	69,0	72,9	174,8	105,7
4	Lubuskie	47,8	60,8	64,2	70,2	146,9	109,3
5	Łódzkie	44,0	70,1	77,5	86,7	197,1	112,0
6	Małopolskie	48,0	62,8	65,2	72,4	150,8	111,0
7	Mazowieckie	41,2	77,5	79,5	88,8	215,4	111,7
8	Opolskie	51,4	79,3	80,8	87,5	170,2	108,3
9	Podkarpackie	46,3	75,6	80,4	83,8	180,9	104,2
10	Podlaskie	45,0	60,8	67,5	70,4	156,4	104,3
11	Pomorskie	50,6	73,6	77,5	77,0	152,1	99,3
12	Śląskie	47,7	69,3	79,5	85,8	179,8	107,8
13	Świętokrzyskie	36,4	60,9	63,8	69,7	191,6	109,3
14	Warmińsko-mazurskie	48,8	67,3	74,1	81,2	166,4	109,5
15	Wielkopolskie	48,4	72,2	80,4	90,4	186,7	112,4
16	Zachodniopomorskie	42,5	66,0	74,1	74,7	175,7	100,7
maksimum		51,4	79,3	86,9	97,1	x	
minimum		36,4	60,8	63,8	69,7		
różnica w %		41,2	30,4	36,2	39,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: GUS

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W lutym 2006 r. w porównaniu z lutym roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję gotowych dań mrożonych (o 43%), konserw warzywnych (o 22%), marynat (o 18%), soku pomidorowego (o 12%), pozostałych soków warzywnych (o 7%) i mrożonych warzyw (o 2%).

W lutym 2006 r. wyeksportowano 28,2 tys. ton warzyw świeżych o wartości 5,6 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do lutego 2005 r. o 33% i wartości o 16%. Wśród warzyw świeżych o 67% zmniejszyły się rozmiary eksportu kapusty, o 42% ogórków, o 33% marchwi i o 18% cebuli. Natomiast o 5% zwiększył się eksport pomidorów i o 15% kalafiorów. Eksport przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 31,2 tys. ton, a jego wartość 16,4 mln EUR, co oznacza, że nastąpił spadek ilości w stosunku do lutego 2005 r. o 22% i wartości o 13%. Na zmniejszenie sprzedaży przetworów warzywnych wpłynął niższy o prawie 30% eksport mrożonek.

Import warzyw świeżych w lutym 2006 r. wyniósł 17,1 tys. ton, a jego wartość 14,2 mln EUR. W porównaniu z lutym 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł się o 10%, a wartość przywozu obniżyła się o 14%. Wzrósł import kapusty (dwunastokrotnie), marchwi, ogórków, pomidorów i czosnku. Natomiast mniej sprowadzono cebuli (o 41%) i papryki. Import przetworów warzywnych na poziomie 6,5 tys. ton był o 31% niższy niż rok temu, a jego wartość – wynosząca 5,0 mln EUR – obniżyła się o 38%. Spośród przetworów najwyższy był spadek importu koncentratu pomidorowego (o 56%) i marynat (o 7%). Natomiast czterokrotnie więcej sprowadzono konserw warzywnych. Import mrożonek wzrósł o 26%, a suszy o 25%. Ujemne saldo w handlu świeżymi warzywami, wynoszące w lutym 2005 r. 9,5 mln EUR, zmniejszyło się w lutym 2006 r. do 8,3 mln EUR. Natomiast w handlu przetworami warzywnymi dodatnie saldo handlowe wynoszące 11,9 mln EUR zmniejszyło się do 11,4 mln EUR.

W lutym 2006 r. w porównaniu ze styczniem wzrosły ceny detaliczne wszystkich warzyw świeżych, a najbardziej zwiększyły się ceny porów (o 22%) i kapusty białej (o 19%). Spośród przetworów warzywnych zdrożał sok pomidorowy (o 7%) i szpinak mrożony (o 3%). W stosunku do lutego 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości warzyw świeżych, a najbardziej kapusty białej (dwukrotnie), porów (o 49%) oraz marchwi (o 46%). Tańsza była papryka (o 32%). Mniej wzrosły ceny przetworów warzywnych, np. koncentrat pomidorowy i sok pomidorowy zdrożał o 6%, a szpinak mrożony o 5%.

W kwietniu br. w porównaniu z marcem wzrosły ceny skupu wszystkich warzyw gruntowych do bezpośredniego spożycia (np. buraków ćwikłowych o 9%, marchwi o 6% i cebuli o 3%) i do przetwórstwa (cebuli obieranej o 5%). Odnotowano też wzrost cen większości warzyw przeznaczonych na eksport (np. selerów o 35%, cebuli o 7% i marchwi o 6%). Obniżyła się natomiast cena skupowanej na eksport kapusty białej i pekińskiej. Natomiast obniżył się poziom cen hurtowych większości warzyw (np. pomidorów o 41% i ogórków o 27%). Nie zmieniła się tylko średnia cena hurtowa marchwi. W stosunku do kwietnia 2005 r. spośród warzyw do bezpośredniego spożycia zdrożała cebula (o 50%) i buraki (o 1%) oraz pieczarki (o 5%). W zakładach przetwórczych kapustę białą skupowano po dwukrotnie wyższej cenie, a cena cebuli obieranej wzrosła o 84%. Zdrożała większość warzyw skupowanych na eksport (np. za cebulę płacono prawie pięć razy więcej, a za selery – prawie trzykrotnie więcej), a o 52% staniała skupowana na eksport kapusta pekińska. W tym czasie wzrosły też ceny hurtowe cebuli (dwi i półkrotnie), kapusty białej (o 79%), buraków ćwikłowych (o 69%) oraz marchwi (o 48%), a obniżyły się ceny hurtowe ogórków i pomidorów spod osłon.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 II	0,26	0,70	0,20	0,45	0,36	-	-	-	-	-	4,09
III	0,22	0,70	0,27	0,40	0,37	-	-	-	6,97	-	4,24
IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	1,04 ^c	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	103	105	101	106	109	x	x	x	x	x	101
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	150	153	66	72	101	x	x	x	x	x	105

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 II	0,45	0,24	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
III	0,37	0,26	0,19	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	105	101	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	184	206	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2005 II	-	-	0,79	0,14	0,35	-	0,29	0,70	0,69	0,11	0,72	0,28	0,22
III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	x	x	99	91	x	x	106	98	135	107	x	102	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	x	x	48	191	x	x	226	217	280	490	x	141	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2004 XII	2 437	680	34 969	4 963	1 274	4 041
2004 I-XII	35 034	8 339	384 977	84 156	12 125	53 375
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	3 426	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
Wskaźnik zmian w %						
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	88	93	98	78	57	82

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005												2006		II 2006 II 2005 (%)	
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II		
Warzywa ogółem	32891	366292	28176	41816	57162	57818	42073	38123	32824	43375	41681	42246	33080	27472	485845	28970	28208	67
Cebula	16143	175113	15367	18726	15388	14982	15277	14308	8022	11198	10953	15579	14774	14649	169222	18599	15386	82
Kapusta	1803	32425	2698	12460	24162	27016	9604	4323	1787	1536	1822	3246	6160	3556	98370	2536	4145	33
Marchew	1147	14994	1132	2129	3804	5257	3796	1724	819	500	620	960	898	735	22375	637	1423	67
Ogórki	676	16934	159	60	366	859	1743	3187	6919	11128	3777	2391	515	89	31194	66	35	58
Pomidory	2688	46069	164	191	207	711	4853	7614	9217	12807	14924	10573	3343	1322	65927	314	200	105
Kalafiory	312	14862	123	89	103	74	217	2883	2502	2127	4358	3183	792	421	16871	153	102	115
Przetwory ogółem	35958	420019	39032	40061	44879	43219	30950	30777	23176	25599	40635	40675	44249	37296	440547	37995	31216	78
Susze	1275	14271	1311	971	1220	1377	1017	1046	1017	1309	1175	1493	1644	905	14485	1530	1255	129
Marynaty	2630	25262	1775	2020	2902	2697	2047	2133	1661	2290	3857	3563	3759	3019	31722	2175	2093	104
Konserwy	3900	41257	2795	2827	3257	3142	2525	2435	1886	1978	4057	4043	4161	4043	37150	2784	2979	105
-kapusta kwasz.	1478	15892	1214	1215	1553	1040	1294	1251	702	710	796	1424	1142	1376	13715	728	814	67
Mrożonki	26423	324756	31834	32383	35254	34125	23551	23452	16935	17940	29088	29665	32440	27407	334073	29333	23053	71
Pieczarki i ich przetwory	11810	128428	12690	11809	14839	14102	12042	9221	8168	8300	9486	12541	12085	10194	135477	12181	10586	90
Warzywa ogółem	9907	96760	6076	6962	9919	9550	13888	13849	15246	17059	15068	14747	9328	7550	139242	6352	5851	84
Cebula	3453	34828	3144	2932	2196	2159	2250	2249	1815	2029	2860	3628	3790	3431	32482	3388	2858	97
Kapusta	168	2633	174	964	2029	2530	1129	725	333	288	238	415	739	486	10050	429	606	63
Marchew	190	1723	154	263	448	662	596	358	247	143	138	188	202	163	3560	132	211	80
Ogórki	403	7284	108	97	393	730	1180	1421	2674	3466	1162	714	167	47	12160	33	15	15
Pomidory	1636	22367	156	175	138	1070	5629	5766	7644	8472	7507	6384	1916	671	45530	123	89	51
Kalafiory	145	3285	44	28	29	20	69	909	795	735	1016	847	191	155	4838	91	57	204
Przetwory ogółem	17605	199908	18425	18919	21337	21187	14816	14569	11311	13586	21383	21396	22965	19383	219276	20555	16369	87
Susze	2037	23084	1986	1638	1924	2116	1534	1596	1607	1989	2042	2837	2725	1583	23577	2527	1670	102
Marynaty	1763	16436	1236	1399	2046	1896	1468	1424	1131	1611	2584	2519	2658	2046	22019	1615	1498	107
Konserwy	1899	22700	1524	1540	1769	1918	1352	1284	1068	1327	2436	1834	2195	2157	20404	1587	1720	112
-kapusta kwasz.	491	4257	409	396	511	361	355	338	204	279	275	405	418	496	4447	246	307	78
Mrożonki	10997	128867	12871	13278	14216	13960	9238	9014	6327	7240	12748	12525	13894	12028	137339	13054	10093	76
Pieczarki i ich przetwory	13624	154851	15038	13435	18038	16975	15369	11502	10751	10765	11790	15922	16198	13704	169487	16323	13704	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005												2006		I 2006 I 2005 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	
Warzywa ogółem	17316	197597	18086	15590	21976	22637	16607	20302	12048	5703	5451	6594	17415	21086	183496	17145	110
Cebula	978	53706	1045	1183	830	791	640	3331	3073	2036	1780	1344	1832	1747	19632	1208	701
Kapusta	26	805	7	18	101	473	1317	205	55	7	5	5	53	90	2335	81	222
Marchew	310	15452	463	1350	2636	2496	4335	5050	1877	263	230	252	350	1061	20362	2914	2460
Ogórki	3351	11997	3344	1403	1142	1361	598	141	47	50	68	1580	3905	2680	16319	2703	1700
Pomidory	6838	54896	6972	5619	8672	8653	2509	7763	3361	1069	284	733	5228	8582	59446	7569	6535
Papryka	2146	17522	1614	1731	2256	1908	1908	2037	2105	470	1099	635	2505	2326	20593	2153	1542
Czosnek	483	8260	973	547	766	513	697	231	343	813	970	494	737	692	7776	446	599
Przetwory ogółem	8999	83608	8111	9475	9922	10937	8040	10390	8603	7309	9133	10060	9202	7005	108189	8181	6513
Mrożonki	1361	11968	1144	1611	2350	3225	1790	1620	1496	1633	1436	1449	2040	1612	21406	2177	2029
Susze	635	7642	507	533	934	930	990	1018	586	592	577	806	624	589	8686	816	666
Marynaty	650	7123	717	711	732	676	326	544	392	469	752	915	855	919	8008	749	663
Konserwy	2855	26456	2028	2928	2381	2066	1571	2189	2000	1657	2436	2608	2686	1196	25746	1809	858
<i>-kukurydza konserv.</i>	1933	13931	280	1744	1541	1259	520	416	1045	998	1352	1513	1334	287	12289	777	151
Koncentrat pomid.	2768	22424	3207	3100	2634	3085	2520	4175	3304	2394	2917	3241	1917	1877	34369	1935	1363
Warzywa ogółem	17224	110836	18591	16520	22331	18218	10878	10614	5798	3048	2811	3934	11202	16143	140088	16492	14194
Cebula	217	5204	232	213	218	206	62	120	129	152	147	233	217	211	2140	142	169
Kapusta	19	285	4	9	51	256	304	36	13	3	4	4	11	21	716	14	48
Marchew	131	2340	101	184	551	526	1161	1624	547	105	67	67	102	292	5327	642	670
Ogórki	2098	8477	3374	2213	1136	762	448	81	43	44	57	742	2103	2222	13227	3288	2197
Pomidory	8000	39749	8207	6580	11013	9743	2784	5144	2258	828	297	631	3855	6736	58076	5789	5432
Papryka	3860	29015	2740	3146	3811	2549	3030	2321	1629	407	555	453	2133	2792	25566	2633	2169
Czosnek	511	5426	553	480	710	419	519	238	407	695	764	520	722	687	6714	639	690
Przetwory ogółem	6876	68144	6321	7014	7845	8451	6377	7948	6457	5985	7098	8085	7505	5953	85039	6828	5039
Mrożonki	1008	8412	1070	1300	1609	2131	1337	1180	1208	1196	1057	1041	1417	1078	15625	1692	1264
Susze	806	10813	770	709	1310	1332	1318	1507	910	1114	1108	1282	1005	875	13240	1087	938
Marynaty	422	4545	420	475	440	450	246	369	272	347	517	671	617	724	5547	480	440
Konserwy	2503	24312	1861	2460	2296	2013	1538	2055	1821	1530	2109	2523	2527	1508	24239	1979	978
<i>-kukurydza konserv.</i>	1317	9525	186	1157	1152	906	330	253	747	715	984	1130	1027	222	8809	630	108
Koncentrat pomid.	1615	14077	1843	1659	1513	1857	1384	2251	1708	1308	1641	1854	1184	1153	19355	1066	768

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2004 I-XII	0,20	0,08	0,11	0,43	0,49	0,22	1,16	0,60	0,27	0,44
2005 I	0,20	0,06	0,14	0,62	0,95	0,36	1,24	0,68	0,34	0,43
II	0,16	0,08	0,12	1,63	0,92	0,32	1,19	0,67	0,33	0,45
III	0,14	0,08	0,12	1,07	0,66	0,28	1,24	0,70	0,33	0,44
IV	0,14	0,09	0,13	0,88	1,51	0,27	1,22	0,67	0,35	0,46
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,16	0,32	1,29	0,70	0,27	0,48
VI	0,16	0,17	0,21	0,45	0,76	0,32	1,26	0,65	0,27	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,39	0,83	0,32	1,37	0,67	0,29	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,34	1,34	0,71	0,39	0,46
IX	0,26	0,13	0,22	0,31	0,50	0,23	1,33	0,62	0,35	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,30	0,60	0,27	1,31	0,65	0,28	0,47
XI	0,26	0,12	0,22	0,32	0,57	0,24	1,39	0,68	0,37	0,48
XII	0,23	0,14	0,22	0,52	0,51	0,37	1,47	0,65	0,36	0,47
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,69	0,29	1,29	0,67	0,32	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,51	0,70	0,34	0,46
II	0,19	0,15	0,15	0,41	0,45	0,56	1,45	0,67	0,38	0,46
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2006</u> I 2006	106	88	71	82	115	95	96	96	112	100
<u>II 2006</u> II 2006	119	188	125	25	49	175	122	100	115	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV2006</u> III 2006	91	93	101	97	x	x	73	59	x
<u>IV 2006</u> IV 2005	248	179	148	169	x	x	93	94	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 II	2,97	8,07	2,63	2,87	2,59	5,73	2,16
III	2,99	8,21	2,69	2,83	2,60	5,78	2,19
IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	101	100	100	101	101	105	97
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	94	91	109	102	107	96	105

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafioły	Pieczarki
2004 I-XII	1,65	0,61	1,35	1,16	3,19	3,63	12,08	2,61	2,63	4,05	5,93
2005 I	1,04	0,53	1,12	1,01	2,50	2,92	13,20	-	-	6,15	6,00
II	1,01	0,54	1,11	1,01	2,48	3,16	14,18	-	-	6,48	5,86
III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	104	119	114	109	113	122	108	x	x	114	99
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	125	209	146	128	131	149	68	x	x	103	102

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Ketchup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2004 I-XII	3,78	14,41	6,38	5,04	6,90	5,43	8,34	3,61	5,32	7,86	3,75
2005 I	4,26	14,57	6,22	5,10	6,78	5,38	8,40	3,57	5,18	7,77	3,72
II	4,34	14,71	6,20	5,08	6,76	5,38	8,40	3,58	5,18	7,77	3,73
III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{II\ 2006}{I\ 2006}$	100	100	100	103	100	101	100	107	100	101	100
$\frac{II\ 2006}{II\ 2005}$	100	106	100	105	100	100	102	106	101	101	102

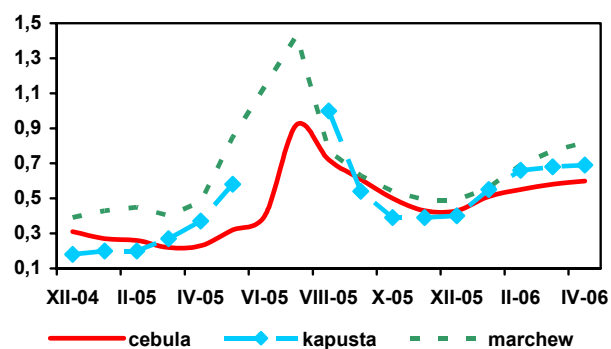
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

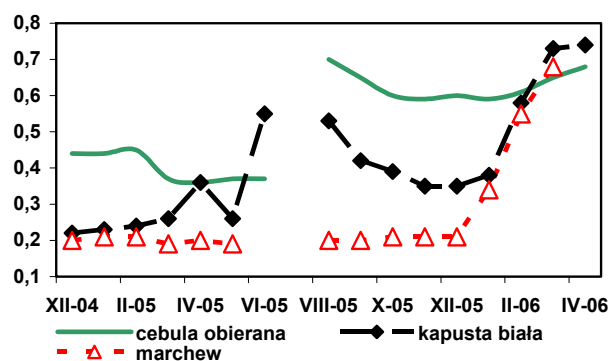
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2004 XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49		62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29		41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62			67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-							
IV													

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

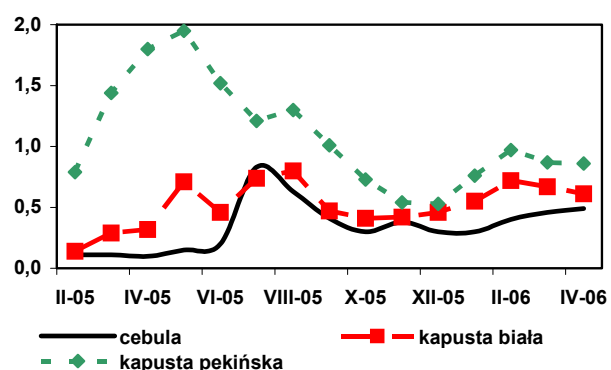
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

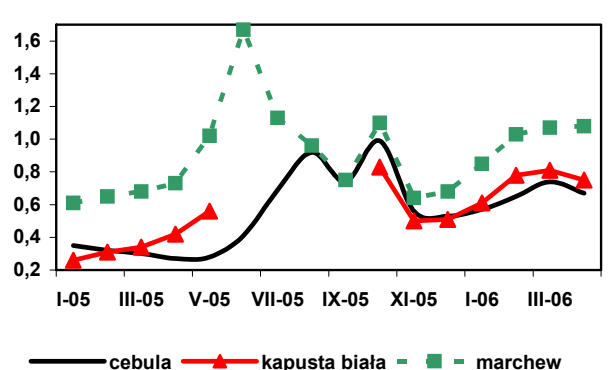
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

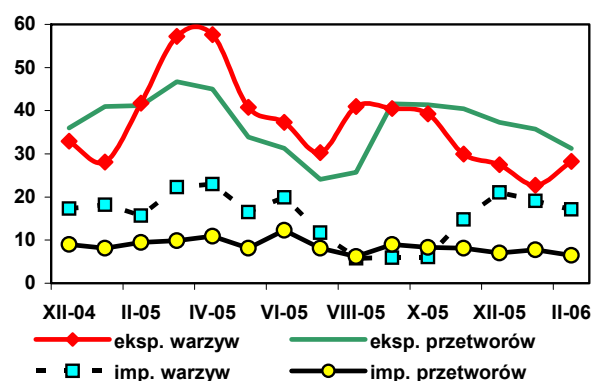
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

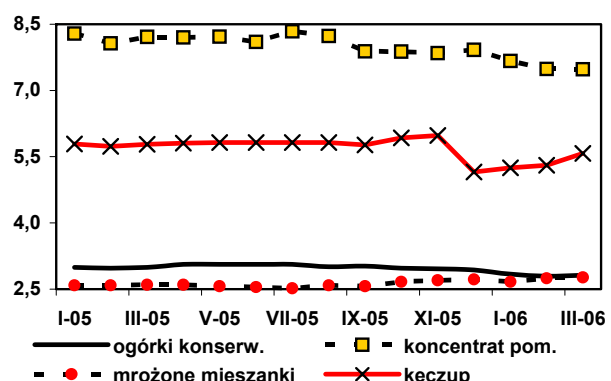
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

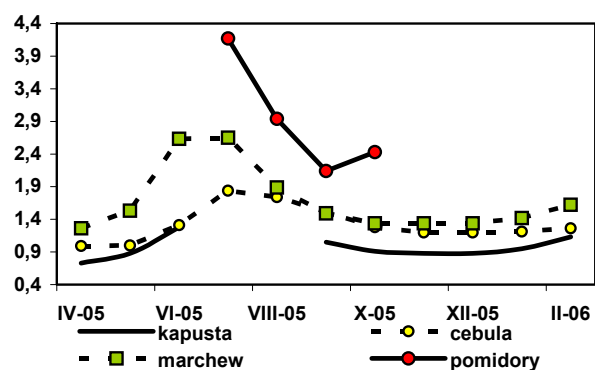
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

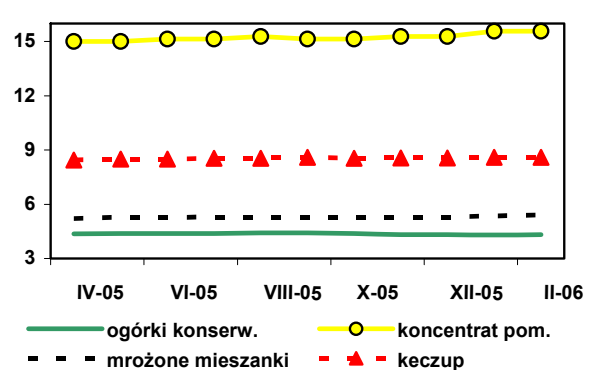
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

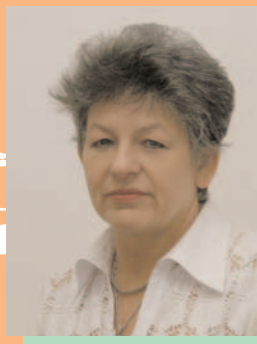

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W styczniu i w lutym 2006 r. wzrosła w stosunku do analogicznych miesięcy roku poprzedniego produkcja soków pitnych oraz kompotów. Niższa była produkcja owoców mrożonych, dżemów i soków zagęszczonych. W okresie I-II 2006 r. produkcja soków zagęszczonych stanowiła 45% poziomu z tego samego okresu roku poprzedniego i było skutkiem mniejszej podaży surowca do przetwórstwa.

W lutym 2006 r. mniejszy niż w lutym roku poprzedniego był wolumen eksportu jabłek i gruszek, a także większości owoców przetworzonych (poza owocami w puszkach). Z powodu wzrostu cen zwiększyła się wartość eksportu zagęszczonych soków owocowych, nie zmieniły się wpływy z eksportu dżemów i mrożonek, a wartość eksportu jabłek spadła mniej niż wolumen eksportu. W lutym 2006 r. łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów wyniosły 54,6 mln EUR i były o 10% mniejsze niż w lutym 2005 r. (w okresie I-II 2006 r. wartość zagranicznej sprzedaży tych produktów była o 2% wyższa niż w tym samym okresie roku poprzedniego). W lutym br. obniżył się w porównaniu z lutym 2005 r. import większości owoców południowych (poza arbusami), a najbardziej zmniejszył się przywóz bananów i owoców cytrusowych. Mniejszy był też wolumen importu owoców południowych w puszkach (przede wszystkim puszkowanych ananasów i brzoskwiń) oraz zagęszczonych soków z owoców południowych (głównie soku pomarańczowego). Wzrósł przywóz mrożonek, suszy, dżemów, a także jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego. Ceny większości importowanych owoców i ich przetworów były wyższe niż w lutym 2005 r., a najbardziej zwiększyły się ceny bananów, owoców cytrusowych i zagęszczonego soku pomarańczowego. Z powodu zwiększenia cen wartość przywozu przetworów owocowych wzrosła o 23%, mimo niewielkich zmian rozmiarów importu. Wartość importu owoców świeżych obniżyła się o 24% przy zmniejszeniu wolumenu przywozu o 38%. Łączne wydatki na import całej grupy towarowej były w lutym 2006 r. o 15% niższe niż w lutym 2005 r., a w okresie I-II zmniejszyły się w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego o 1% do 127 mln EUR. Ujemne saldo obrotów wyniosło w lutym 2006 r. 1 mln EUR, a w okresie styczni-luty 12,1 mln EUR, wobec odpowiednio 4,3 i 8,0 mln EUR w tym samym czasie roku poprzedniego.

W wyniku mniejszych zapasów po zbiorach ubiegłorocznych w styczniu i w lutym 2006 r. ceny detaliczne jabłek i gruszek przekraczały notowane w analogicznych miesiącach roku poprzedniego o ok. 20%. Wyższe były w porównaniach tych miesięcy ceny detaliczne bananów cytryn, a także dżemów. Nie zmieniły się znacznie ceny mandarynek, a także pitnych soków, a potaniały: pomarańcze, owoce południowe w puszkach, a także mrożone truskawki. W styczniu i lutym ceny detaliczne bananów i pomarańczy były w Polsce wyższe niż w Niemczech, a ceny jabłek i gruszek stanowiły odpowiednio ok. 50 i 70% cen niemieckich. W pierwszych trzech miesiącach 2006 r. niższe niż w tych samych miesiącach roku poprzedniego były ceny zbytu dżemów i soków pitnych (podrożał tylko sok produkowany z porzeczek czarnych). Zwiększyła się także marża handlowa w sprzedaży tych produktów.

W kwietniu 2006 r. ceny skupu jabłek deserowych (notowania w spółdzielniach ogrodniczych) były wyższe w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego o 26%, a ceny hurtowe tych owoców były wyższe o 33% (najbardziej podrożała odmiana Lobo). Mniej, bo tylko o 2% zwiększyły się średnie ceny skupu jabłek przeznaczonych na eksport (w największym stopniu o 22% zwiększyły się ceny odmiany Szampion). Ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa zwiększyły się o ponad 50% do 0,40 zł/kg. Ceny jabłek deserowych (na wszystkich poziomach) były w kwietniu wyższe niż w marcu. Obniżyły się natomiast nieznacznie ceny płacone za jabłka przez zakłady przetwórcze. W kwietniu 2006 r. zarówno w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, jak i z marcem 2006 r. zwiększyły się ceny hurtowe gruszek (w kwietniu na rynku znajdowały się gruszki pochodzące z importu). W kwietniu obniżyły się w relacji do kwietnia 2005 r. ceny hurtowe bananów i owoców cytrusowych, a wyższe były ceny winogron. W porównaniu do marca 2006 r. wyższe były jedynie ceny hurtowe bananów.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2004 I-XII	1,03	1,85	0,92^a	1,43^a	1,77	1,57	1,08^a
2005 III	0,84	2,23	-	-	-	-	-
IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	-	-	-	-	-	-
VII	1,36	-	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	1,69	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	1,83	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	2,14	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,14	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,92	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	2,43	-	-	-	-	-
II	1,15	2,54	-	-	-	-	-
III	1,17	2,57	-	-	-	-	-
IV	1,27	2,75	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	109	107	x	x	x	x	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	126	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysl.	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2004 I-XII	0,23	1,58	1,03^a	0,48^a	1,72^a	0,50	1,06^a	0,61^a	0,44^a
2005 III	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	0,89	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	1,27	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,08	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	93	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	154	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2004 I-XII	0,91	1,34	1,50	0,88	0,92	0,96	0,88	1,22	1,41	3,41	3,32	3,12	0,78
2005 III	0,79	1,50 ^a	1,75 ^a	0,83	0,77	0,76	0,71	-	-	-	-	-	-
IV	1,06	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,06	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	107	113	101	111	102	102	109	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	102	104	90	108	114	114	122	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2004 I-XII	172 224	181 500	206 040	220 284	337 080	72 012	9 576
2005 II	8 457	15 703	12 089	2 789	10 604	6 269	351
III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	94	81	105	123	89	68	99
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	77	65	173	85	88	70	266

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006		II 2006 II 2005 (%)		
	2004	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII		I	II
tony																	
Owoce świeże	641 548	76 082	91 367	86 678	73 812	64 749	55 295	54 585	26 572	28 464	22 131	21 336	35 511	636 582	48 737	59 364	65
Jabłka	426 138	62 798	73 857	79 588	64 970	53 232	30 491	10 655	4 007	5 567	7 921	11 062	22 889	427 036	42 691	55 592	75
Gruszki	14 304	2 288	1 052	65	48	57	21	108	128	887	1 075	564	181	6 475	140	125	12
Truskawki	22 049	-	1	1	1	100	16 459	4 624	651	447	247	88	72	22 691	124	2	165
Śliwki	20 232	6	-	7	1	-	-	53	2 757	5 202	1 223	13	91	9 353	0	0	
Maliny	32 089	225	42	63	-	-	1	9 810	2 469	1 628	1 673	88	136	16 134	144	21	50
Wiśnie	19 206	-	-	4	-	-	52	1 119	280	190	52	43	20	1 761	11	11	
Przetwory owocowe	607 263	40 796	44 830	51 389	59 522	59 593	57 536	68 470	58 278	61 911	74 342	68 799	49 856	695 323	48 517	40 284	90
Zagęszczony sok jabłkowy	220 831	11 214	13 859	14 107	18 350	16 352	18 572	15 692	16 607	23 473	37 112	32 015	18 757	236 112	14 392	9 816	71
Truskawki w puszkach	2 923	344	296	381	413	385	352	574	560	604	952	572	418	5 850	400	639	216
Wiśnie w puszkach	7 016	738	664	1 024	659	987	617	690	544	546	450	483	348	7 750	465	560	84
Dzemy	26 747	1 299	1 641	1 752	1 798	1 800	1 522	2 006	1 904	1 984	1 645	1 627	1 350	20 327	1 640	1 485	90
Mrożonki	241 078	20 373	19 617	23 317	27 265	25 660	22 575	31 078	25 390	21 841	20 990	19 349	16 427	273 881	20 165	16 576	84
Owoce świeże	203 751	22 193	27 437	22 774	20 692	22 833	22 711	28 141	17 209	15 861	10 336	9 872	12 491	232 549	12 675	14 130	52
Jabłka	81 585	12 821	14 758	17 185	14 456	12 070	7 455	2 436	1 087	1 283	2 009	3 515	5 580	94 657	9 759	12 509	85
Gruszki	4 945	1 016	532	28	21	19	17	73	49	335	410	235	81	2 817	59	55	10
Truskawki	14 488	-	1	1	1	184	8 742	2 297	886	446	158	55	74	12 846	73	2	170
Śliwki	4 776	3	-	3	1	-	-	29	1 009	2 036	551	5	23	3 661	2	2	
Maliny	18 410	289	50	72	-	-	2	5 702	1 639	1 329	1 138	134	183	10 537	200	28	56
Wiśnie	10 056	-	-	1	-	-	42	863	203	129	55	52	10	1 356	2	2	
Przetwory owocowe	528 559	34 112	33 475	37 586	44 711	41 606	42 605	60 815	55 383	60 138	75 025	70 170	50 348	605 976	47 543	40 507	121
Zagęszczony sok jabłkowy	160 435	7 454	8 832	9 110	12 186	10 391	12 050	10 286	11 726	21 514	40 470	34 750	19 483	198 251	14 826	9 694	110
Truskawki w puszkach	3 472	429	360	457	536	476	417	653	635	699	599	697	515	6 471	486	712	198
Wiśnie w puszkach	6 915	718	620	988	699	914	573	691	573	616	537	614	448	7 989	610	667	108
Dzemy	32 820	1 482	1 762	1 975	1 970	1 955	1 692	2 368	2 095	2 303	1 999	1 987	1 493	23 080	1 942	1 760	100
Mrożonki	216 495	17 131	14 728	16 731	19 482	17 484	14 971	24 319	23 048	20 729	19 828	17 972	15 313	221 736	18 427	14 655	100

Źródło: Opracowanie IERtGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005												2006		II 2006 II 2005 (%)	
	1-XII		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	1-XII	I		II
	1 006 287	85 624	92 717	83 746	64 727	64 698	57 165	108 686	113 667	17 048	14 703	19 688	81 378	99 923	1 038 118	81 826		57 349
Banany	257 380	23 031	26 407	20 764	26 267	22 958	12 760	17 372	17 048	14 703	19 688	17 959	18 862	20 230	239 187	18 862	15 914	
Owoce cytrusowe	369 934	51 006	54 485	45 736	20 406	19 534	10 108	9 870	9 870	12 306	30 376	40 214	51 736	60 121	365 031	51 736	30 788	
Brzoskwinie i nekt.	64 404	96	76	90	71	1 043	7 487	25 287	25 114	17 742	2 114	285	62	560	79 965	62	32	
Winnogrona	98 105	2 825	3 216	5 518	6 580	6 126	1 974	5 611	23 890	25 475	19 670	8 188	2 814	5 506	114 578	2 814	2 907	
Arbuzy	130 518	316	384	639	941	5 580	17 987	38 188	27 517	10 426	455	448	610	1 336	104 218	610	451	
Jabłka	7 015	171	247	289	1 227	1 338	909	1 317	845	3 799	11 556	3 352	183	246	25 296	183	504	
Przetwory razem	169 807	12 811	14 229	21 511	19 780	20 788	20 313	23 677	25 195	24 356	25 423	27 050	14 019	23 634	258 768	19 157	14 019	
Soki zagęszczone	73 827	6 058	6 013	8 850	10 006	11 834	10 949	11 811	13 848	13 634	13 186	11 656	9 454	11 136	128 981	9 454	6 024	
-sok pomarańczowy	35 872	4 149	4 002	5 371	5 222	6 457	5 505	5 393	5 326	5 403	5 903	5 780	4 102	5 723	64 234	4 102	2 074	
Mrożonki	15 265	917	731	956	804	1 194	1 134	5 224	3 611	3 001	2 570	1 566	1 421	1 673	23 382	1 421	1 024	
Przetwory puszkow. -ananas	8 235	580	712	988	704	373	728	913	832	817	1 317	1 838	1 151	1 343	11 145	1 151	934	
Dżemy	2 668	222	178	313	434	521	638	595	582	650	534	667	247	350	5 684	247	225	
Przetwory puszkow. -brzoskwinie	68 546	4 904	6 390	10 297	7 750	6 828	6 826	5 111	6 252	6 128	7 634	11 207	6 789	8 966	88 292	6 789	5 728	
Owoce świeże	18 679	999	1 821	2 805	1 638	1 592	1 528	1 472	1 508	1 280	2 018	2 735	1 000	1 968	21 365	1 000	1 779	
Owoce cytrusowe	22 310	1 351	2 205	3 868	2 220	2 114	2 073	1 214	1 954	1 735	2 367	4 459	2 248	3 613	29 173	2 248	1 357	
Owoce świeże	514 068	47 340	52 443	58 260	48 136	45 457	34 106	50 853	55 113	54 643	56 047	59 204	51 038	69 398	631 000	51 038	39 794	
Banany	98 995	10 079	12 400	13 059	15 875	11 731	8 238	6 728	8 152	7 260	10 432	11 104	10 615	11 427	126 485	10 941	10 615	
Owoce cytrusowe	199 365	24 977	27 043	26 408	11 802	11 449	6 601	6 835	6 076	7 632	14 446	23 038	16 428	34 407	200 712	27 008	16 428	
Brzoskwinie i nekt.	32 323	60	55	90	60	1 029	5 296	13 897	13 465	9 357	1 165	1 66	45	409	45 049	45	56	
Winnogrona	75 963	3 681	3 904	6 964	8 804	7 432	2 161	5 691	15 311	16 766	16 269	8 815	3 446	6 027	101 824	3 754	3 446	
Arbuzy	17 483	105	132	224	473	2 684	4 176	6 339	2 829	811	167	173	295	357	18 469	352	295	
Jabłka	4 308	145	161	201	901	931	575	640	330	738	1 278	815	280	134	6 848	108	280	
Przetwory razem	151 747	12 594	12 801	18 889	17 753	17 609	16 968	25 499	24 539	25 843	26 540	28 935	20 391	23 910	251 882	20 391	15 774	
Soki zagęszczone	60 335	4 551	4 681	6 926	7 226	8 321	7 859	9 448	10 666	10 913	11 290	11 300	6 311	10 353	103 535	9 739	6 311	
-sok pomarańczowy	28 102	3 207	3 290	4 159	4 228	4 980	4 219	4 826	4 355	4 468	5 092	5 556	2 420	5 675	54 054	4 390	2 420	
Mrożonki	18 193	908	752	913	836	1 113	785	8 719	5 809	3 742	2 448	1 920	990	1 866	29 810	1 279	990	
Susze	12 817	890	1 097	1 462	991	629	878	984	1 139	1 182	2 186	2 934	1 794	2 442	16 814	2 180	1 794	
Dżemy	3 720	403	247	593	570	785	827	628	609	652	870	1 056	379	618	7 860	383	379	
Przetwory puszkow. -ananas	55 214	5 731	5 873	8 832	7 974	6 686	6 488	5 651	6 162	9 187	9 547	11 493	6 195	8 393	92 017	6 714	6 195	
-brzoskwinie	10 584	541	1 054	1 586	911	877	852	853	949	762	1 155	1 636	1 006	1 169	12 343	616	1 006	
	15 098	782	1 202	2 043	948	1 171	1 085	767	1 057	1 032	1 307	2 475	1 193	1 835	15 705	1 220	1 193	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2004 I-XII	0,19	0,35	0,66	0,24	0,57	0,52	1,18	0,77	0,73	1,19	0,99
2005 I	0,20	0,44	1,52	-	1,28	1,73	0,68	0,71	0,71	1,24	0,97
II	0,20	0,51	1,03	-	1,21	0,25	0,70	0,77	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,06	0,31	1,15	0,32	0,65	0,79	0,74	1,20	0,96
IV	0,22	0,44	1,20	-	1,10	0,65	0,66	0,77	0,75	1,30	1,06
V	0,23	0,33	1,83	0,30	-	-	0,61	0,79	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,53	0,57	2,74	0,81	0,60	0,70	0,72	1,18	0,93
VII	0,23	0,67	0,50	0,29	0,58	0,77	0,68	1,00	0,77	1,14	1,00
VIII	0,27	0,38	1,36	0,28	0,66	0,72	0,68	1,16	0,82	1,13	1,05
IX	0,23	0,38	1,00	0,67	0,82	0,68	0,68	1,19	1,01	1,16	1,13
X	0,25	0,38	0,64	0,54	0,68	1,05	0,72	1,22	1,15	0,63	1,19
XI	0,32	0,42	0,63	0,60	1,52	1,23	0,73	1,16	1,18	1,22	1,27
XII	0,24	0,45	1,03	0,51	1,35	0,51	0,78	1,18	1,17	1,23	1,29
2005 I-XII	0,22	0,44	0,57	0,29	0,65	0,77	0,67	0,96	0,94	1,11	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,39	3,36	0,67	1,32	1,23	1,22	1,31
II	0,23	0,44	1,03	-	1,36	0,16	0,68	1,18	1,21	1,11	1,19
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	100	105	175	x	98	5	101	89	98	91	91
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	115	86	100	x	112	64	97	153	166	91	128

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2004 I-XII	1,32	1,23	1,40	1,27	1,40	3,15	3,70	2,25	3,50	1,87	2,96	3,59	5,14	4,09	8,34
2005 III	1,19	1,26	1,26	0,89	1,02	3,24	-	-	-	-	4,24	3,55	4,12	3,34	8,79
IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18	-	-	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,99	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	114	150	143	148	121	130	x	x	x	x	103	89	96	92	96
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	133	136	147	164	134	124	x	x	x	x	94	72	93	97	117

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2004 I-XII	7,68	8,08	7,75	2,36	1,48	1,84
2005 I	7,67	7,97	7,77	2,48	1,59	1,82
II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	99	95	102	103	116	103
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	93	88	81	111	93	91

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2004 I-XII	2,16	4,99	2,71	5,15	4,81	9,02	11,17	3,86	5,46	4,94	6,27
2005 I	1,79	3,71	-	-	-	-	12,30	4,65	4,83	4,71	4,70
II	1,79	4,01	-	-	-	-	13,97	4,77	4,66	4,52	4,64
III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	103	103	x	x	x	x	100	102	98	97	101
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	122	116	x	x	x	x	95	107	98	102	100

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2004 I-XII	10,65	4,23	2,88	3,50	12,48	6,77	7,17
2005 I	10,78	4,13	2,84	3,46	11,66	6,50	6,33
II	10,81	4,13	2,84	3,44	11,24	6,40	6,09
III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	100	100	101	101	98	100	99
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	102	98	100	99	73	88	78

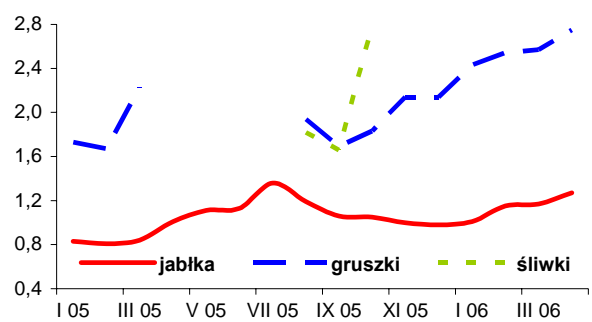
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

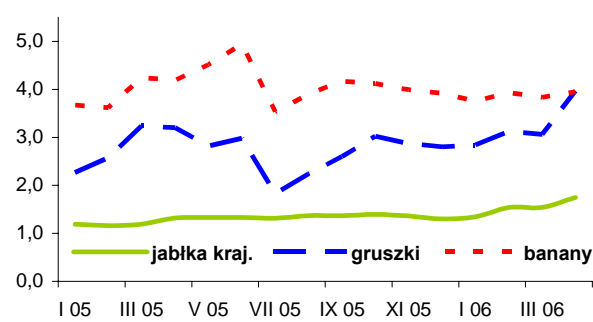
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2004 I-XII	46	99	-	65	28	63	28	68	98	27
2005 I	56	97	-	66	34	53	-	97	143	-
II	58	114	-	67	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	68	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

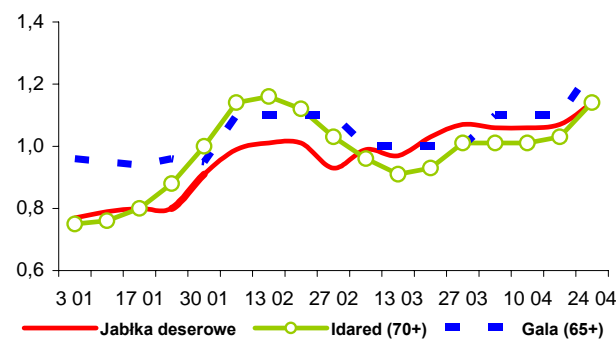
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

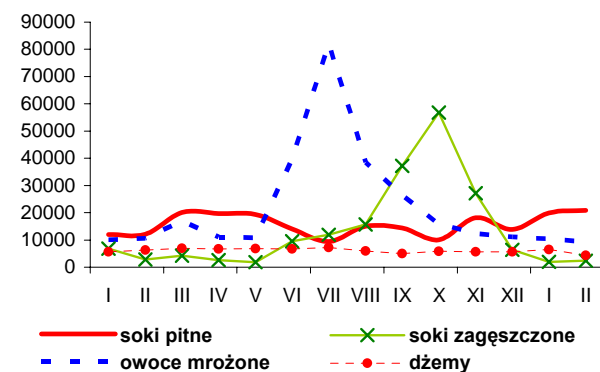
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

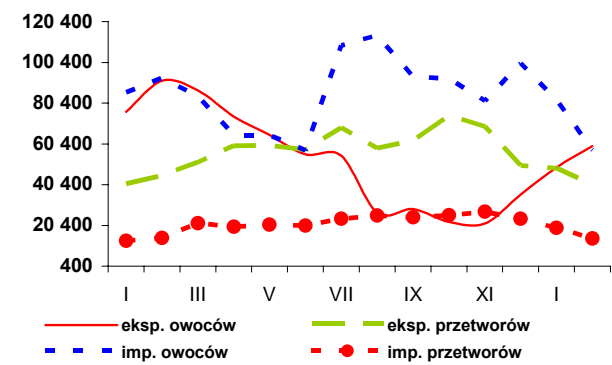
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I i II 2006 r. (zł/kg)

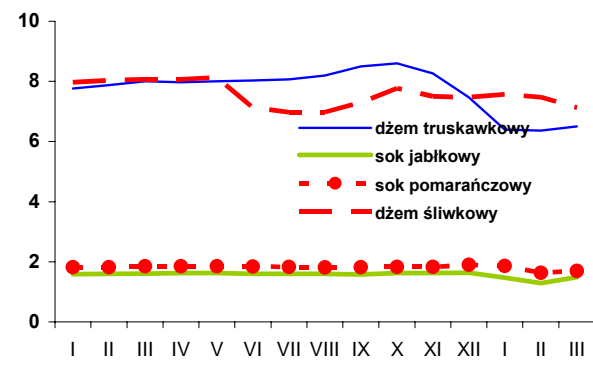
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2004 i w 2005 r. (tony)

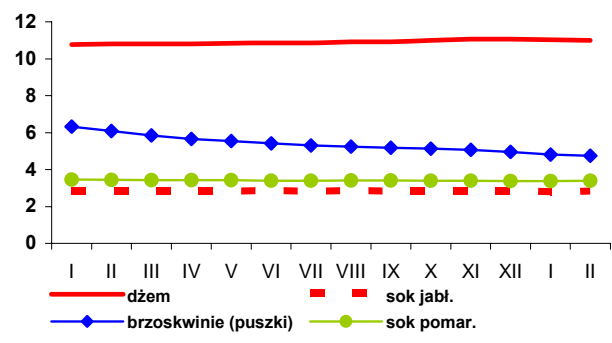
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

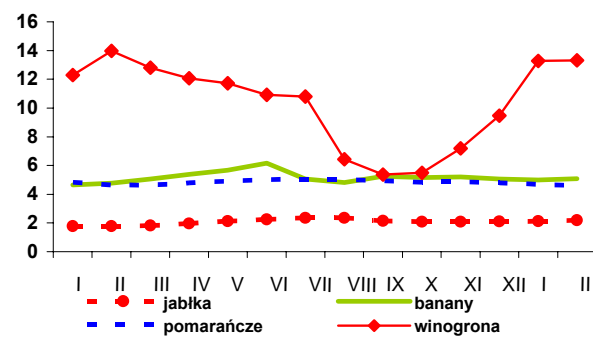
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Obawa przed wysokimi karami pieniężnymi z tytułu przekroczenia kwot mlecznych powodowała, w pierwszym kwartale br., tj. w ostatnich miesiącach roku rozliczeniowego (kwiecień 2005 – marzec 2006), wyraźne ograniczenie dostaw surowca mlecznego, notowane we wszystkich krajach Wspólnego Rynku, a szczególnie w państwach – dużych producentach mleka. W Polsce przekroczenie indywidualnych kwot nastąpiło już na przełomie lat 2005-2006, co znalazło wyraz w postaci obciążenia wielu hurtowych dostawców odpowiednio wysokimi opłatami pieniężnymi. Prawdopodobnie rozmiary przekroczeń zostaną ograniczone w wyniku częściowego transferu limitów sprzedaży bezpośredniej do kategorii dostaw hurtowych oraz dzięki wykorzystaniu nierozdysponowanej rezerwy.

W 25 krajach Wspólnoty dostawy mleka wzrosły ze 130,95 mln ton w 2004 r. do 132,09 mln ton w 2005 r., tj. o 0,87%, z tego w 15 „starych” krajach członkowskich odpowiednio ze 115,03 do 115,30 mln ton (+0,23%), a w „nowych” krajach z 15,92 do 16,79 mln ton, czyli o 5,46%, w tym w Polsce z 7,83 do 8,61 mln ton, czyli o 10%.

Mimo przekroczenia limitów dostaw mleka oraz obniżki cen skupu mleka na rynku krajowym, w marcu nadal utrzymywał się zwiększony popyt na młode bydło mleczne. Na targowiskach średnia cena krowy dojnej obniżyła się z 2347 zł/szt. w marcu do 2162 zł/szt. w końcu kwietnia br., a jałówki cielnej – wzrosła odpowiednio z poniżej 2000 zł/szt. do 2456 zł/szt.

Ceny skupu mleka surowego w marcu zmalały o 1% do 94,48 zł/100 l i prawdopodobnie w jeszcze większym stopniu nastąpiło ich obniżenie w kwietniu – poniżej 93 zł/100 l. W porównaniu do cen skupu w innych krajach Wspólnoty, tańszy niż w Polsce surowiec mleczny notowano w lutym br. w Słowacji 25,11 EUR/100 kg, podczas gdy w Polsce 26,41 EUR/100 kg, a w Niemczech 26,70 EUR/100 kg i w Czechach 27,61 EUR/100 kg.

Według notowań ZSRIR w końcu kwietnia nastąpiły zmiany cen wyrobów mleczarskich w porównaniu z okresem przedświątecznym. Nieznacznie zdrożało mleko spożywcze 2%, ze 128,57 do 130,44 zł/100 kg, masło konfekcjonowane z 991,02 do 1013,99 zł/100 kg, kefir z 233,06 do 242,62 zł/100 kg, śmietana 10-29% z 416,32 do 429,53 zł/100 kg. Na zbliżonym poziomie utrzymały się ceny mleka UHT ok. 175 zł/100 kg oraz mleka w proszku odtłuszczonego ok. 760 zł/100 kg. Równocześnie sta-

niało mleko w proszku pełne z 899,57 do 871,74 zł/100 kg, jogurt naturalny 2% z 276,08 do 274,58 zł/100 kg oraz ser Edam z 1110,77 do 1091,45 zł/100 kg. Zdrożały natomiast sery: Gouda z 1075,46 do 1078,10 zł/100 kg i Radamer z 1202,79 do 1283,94 zł/100 kg oraz twaróg 40% z 711,11 do 738,95 zł/100 kg.

W końcu kwietnia najwyższe ceny masła płacono w makroregionie północnym 1174-1181 zł/100 kg, a najniższe w m. centralnym 887-920 zł/100 kg. Ceny śmietany kształtowały się od ok. 398 zł/100 kg do 417 zł/100 kg w makroregionach północnym i południowo-wschodnim do 449-455 zł/100 kg w m. centralnym. Za ser Gouda najniższe płacono w m. północnym 1053-1060 zł/100 kg, a najwyższe w m. południowo-wschodnim 1106-1134 zł/100 kg.

Ceny trwałych produktów mleczarskich w krajach Wspólnoty utrzymywały się w kwietniu br. na zbliżonym poziomie. W Niemczech przez pierwsze dwie dekady cena masła 2530 EUR/tonę pozostawała nie zmieniona. Podobnie w Holandii 2560 EUR/tonę. Nieznaczne wahania cen masła notowano w Belgii 2575-2578 EUR/tonę, Francji 2500-2510 EUR/tonę. Słaby wzrost cen masła wystąpił w Wielkiej Brytanii, z 2534 EUR/tonę na początku miesiąca do 2567 EUR/tonę w drugiej dekadzie. W Polsce ceny masła wzrosły z 2391 do 2435 EUR/tonę. Ceny pełnego mleka w proszku nie zmieniły się i wynosiły: we Francji 2300-2350 EUR/tonę, Holandii 2360 EUR/tonę, Niemczech 2370 EUR/tonę i Belgii 2367-2375 EUR/tonę.

Ceny mleka odtłuszczonego w proszku wykazywały tendencje spadkowe, za wyjątkiem Belgii, gdzie utrzymały się w pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia w wysokości 2051 EUR/tonę. W Niemczech OMP staniało z 2000 EUR/tonę na początku miesiąca do 1965 EUR/tonę w drugiej dekadzie. Podobnie notowano obniżkę cen OMP we Francji, odpowiednio z 2000 do 1960 EUR/tonę, w Holandii z 2010 do 1970 EUR/tonę. Jedynie w Polsce chude mleko w proszku zdrożało z 1897 (2. IV) do 1945 EUR/tonę (9. IV), aby nieznacznie stanąć do 1940 EUR/tonę (16. IV), prawdopodobnie w wyniku wahań notowań złotego względem euro.

Ceny serów dojrzewających w Niemczech kształtowały się: Gouda 2,75-2,85 EUR/kg, Edam 2,73-2,84 EUR/kg i Tylżycki 2,67-2,75 EUR/kg.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 II	568,0	96,3	104,3	71,3
III	651,4	95,3	101,8	67,0
IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
III	628,7	94,5	100,2	68,2
Wskaźnik zmian w %				
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	111,5	99,0	100,0	102,2
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	96,5	99,2	98,4	101,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 128,3	140,7	31,3	241,2	294,6	170,4	284,9	230,6
2005 I	165,0	7,6	2,2	20,8	19,0	12,5	23,3	16,8
II	155,2	6,7	1,6	19,9	18,3	12,0	22,4	16,5
III	178,7	8,8	1,9	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,1	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	176,6	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	20,7	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	20,0	20,5	12,0	23,0	18,0
Wskaźnik zmian w %								
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	96,7	82,4	81,3	96,6	94,9	90,2	90,6	90,9
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	102,8	91,0	162,5	100,5	112,0	100	102,7	109,1

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 II	1,20	1,65	8,51	10,89	11,35	11,56	0,77	4,61	7,12	13,04
III	1,21	1,65	8,24	10,61	10,71	11,12	0,76	4,63	7,13	12,64
IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV ^a	1,30	1,75	7,60	8,72	9,41	10,14	.	4,30	7,39	10,91
Wskaźnik zmian w %										
III 2006 II 2006	100,0	100,0	102,3	99,0	99,9	100,0	100,0	99,8	99,7	99,7
III 2006 III 2005	100,8	98,8	98,5	92,0	91,9	102,7	102,6	99,4	100,3	92,6

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 24-30 IV 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 II	1,44	2,42	10,22	3,08	3,23	0,63	1,03	1,34	9,39	17,36
III	1,45	2,42	10,24	3,07	3,19	0,63	1,03	1,35	9,41	17,19
IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
Wskaźnik zmian w %										
III 2006 II 2006	100,0	100,0	99,5	100,0	99,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
III 2006 III 2005	107,6	99,2	104,2	99,0	95,0	100,0	101,0	99,3	100,2	94,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	154,4	104,6	37,6	204,3	73,8	8,3	14,7	3,5	6,3	4,3
2005 I	4,8	5,4	2,0	5,6	5,6	1,0	0,8	0,6	0,2	0,06
II	5,4	6,4	2,4	6,2	6,9	0,7	0,9	0,2	0,2	0,1
III	10,9	7,6	3,0	8,3	7,8	0,9	1,5	0,2	0,2	0,3
IV	12,5	8,1	4,2	10,7	6,3	0,9	1,1	0,4	0,2	0,2
V	15,2	9,1	4,6	17,8	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	29,3	9,9	4,2	23,3	6,3	0,9	1,3	0,09	0,3	0,6
VII	13,6	9,9	3,2	24,0	5,5	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	13,0	10,2	3,6	25,0	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	12,0	10,3	2,9	24,8	6,5	0,4	1,6	0,3	0,6	0,3
X	16,1	9,3	2,4	22,7	6,5	0,5	1,2	0,3	1,9	0,7
XI	14,4	9,5	2,8	18,0	6,7	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,4	8,9	2,2	17,9	2,9	0,5	1,2	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,5	8,3	2,0	13,0	7,6	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	5,2	7,1	2,0	8,7	1,3	0,5	1,2	0,2	1,0	0,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	54,7	85,5	100,0	66,9	17,1	125,0	75,0	100,0	83,3	100,0
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	96,3	110,9	83,3	140,3	18,8	71,4	133,3	100,0	500,0	600,0

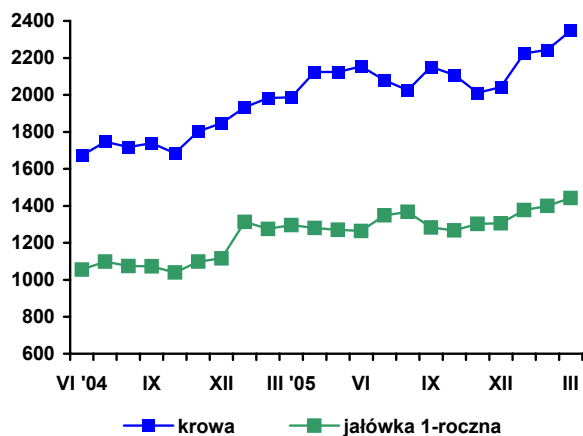
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

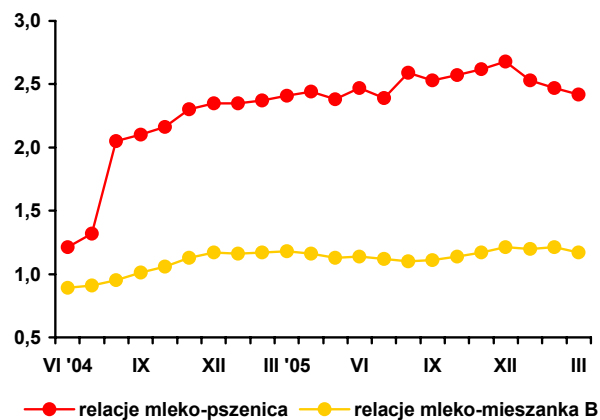
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 811	2 602	2 362	528	928	1 865	3 065	2 946	980	1 270
2005 I	1 740	2 797	2 516	640	896	1 656	3 240	2 612	1 395	1 410
II	1 796	2 515	2 199	665	868	1 888	3 026	3 302	1 550	1 086
III	1 724	2 632	2 457	693	894	1 946	3 042	3 855	1 642	1 193
IV	1 776	2 638	2 258	707	915	1 963	3 061	2 298	1 517	1 204
V	1 761	2 655	2 383	575	903	1 896	3 060	2 229	1 530	1 358
VI	1 800	2 453	2 199	467	888	1 682	2 885	3 640	2 147	1 084
VII	1 910	2 589	2 523	507	927	1 625	3 185	3 695	1 566	1 311
VIII	1 837	2 539	2 346	500	901	2 268	2 911	3 258	696	1 068
IX	1 803	2 502	2 328	471	918	2 216	2 928	2 686	1 163	1 093
X	1 848	2 643	2 411	522	1 007	1 856	3 209	3 861	551	1 407
XI	1 876	2 709	2 451	524	1 008	2 196	3 098	3 097	816	1 378
XII	1 769	2 642	2 399	451	1 129	1 844	3 302	3 039	1 029	1 356
2006 I	1 852	2 634	1 990	512	1 016	2 113	2 938	3 195	570	1 424
II	1 843	2 680	1 852	433	1 090	1 700	3 007	3 232	599	1 353
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	99,5	101,7	93,1	84,6	107,3	80,5	102,3	101,2	105,1	95,0
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	102,6	106,6	84,2	65,1	125,6	90,0	99,4	97,9	38,6	124,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

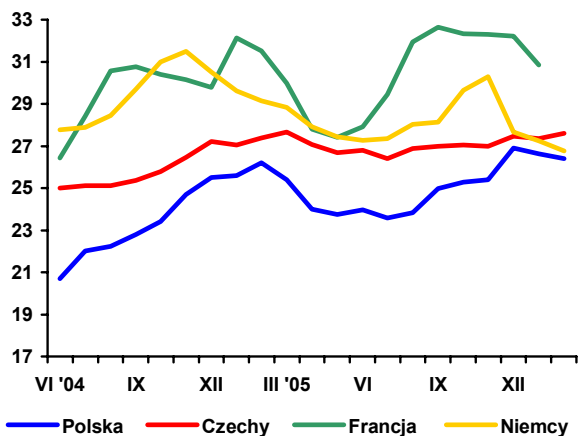
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

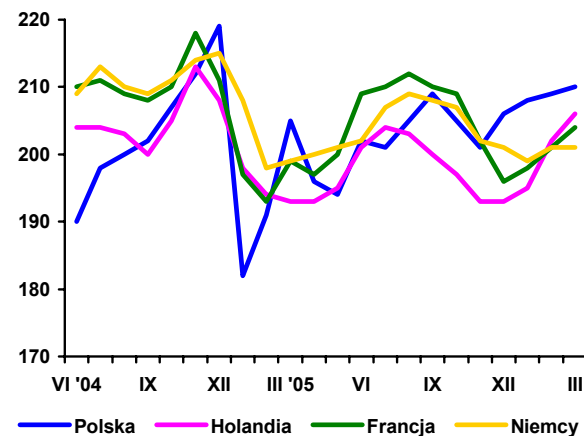
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

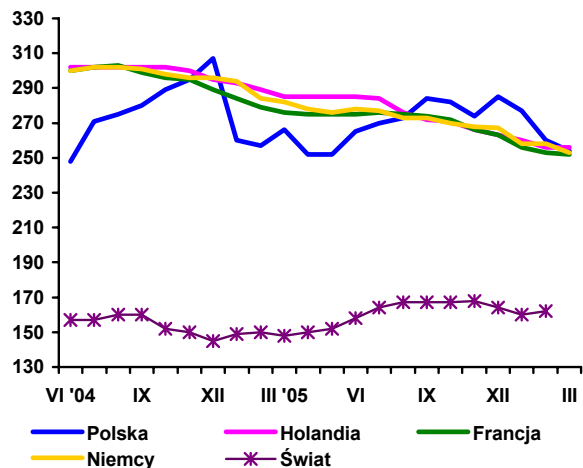
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

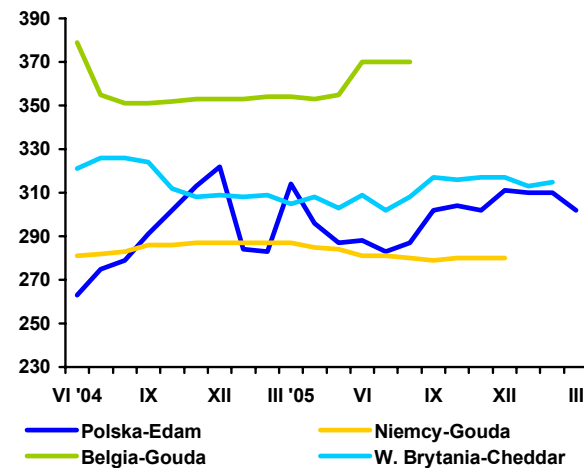
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

Ceny skupu żywca wołowego rosną sukcesywnie z 3,93 zł/kg w styczniu br. do 4,18 zł/kg w marcu br. (o 6,4%). W kwietniu 2006 r. nastąpił dalszy ich wzrost do ok. 4,3 zł/kg. Natomiast ceny skupu drobiu systematycznie spadają, a ceny skupu żywca wieprzowego są niższe w porównaniu do poprzedniego roku. Powoduje to poprawę relacji cen skupu żywca wołowego do wieprzowego (z 1,15 w styczniu br. do 1,23 w marcu br.) oraz do drobiu (z 1,50 do 1,64). Wzrost cen skupu żywca wołowego znajduje odzwierciedlenie w wyższych cenach sprzedaży ćwierci wołowych w zakładach mięsnych. W miesiącach styczeń- kwiecień 2006 r. cena sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat wzrosła z 9,5 do ponad 10 tys. zł/tonę, a ceny sprzedaży ćwierci z krów kształtowały się w granicach 6,8-7,9 tys. zł/tonę.

W I kwartale 2006 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 37,1 tys. ton i był o 27,1% większy niż w analogicznym okresie 2005 r. Produkcja wołowiny i cielęciny z zakładów zatrudniających powyżej 50 osób wzrosła o 19,4% w porównaniu do I kwartału 2005 r. i wyniosła 34,9 tys. ton.

W ciągu dwóch miesięcy 2006 r. eksport mięsa wołowego wyniósł 18,7 tys. ton i był większy w porównaniu do analogicznych miesięcy 2005 r. o ok. 4 tys. ton. Udział mięsa wołowego świeżego i chłodzonego wynosił ok. 92%. Jego ceny wzrosły z 1,81 EUR/kg w styczniu br. do 2,36 EUR/kg w lutym br. Głównym rynkiem zbytu są państwa członkowskie UE-25, do których polscy handlowcy sprzedali ok. 16 tys. ton mięsa wołowego. Eksport wołowiny do państw WNP wyniósł 668 ton i w porównaniu do analogicznych miesięcy 2005 r. był o ok. 400 ton większy. Eksport konserw wołowych obniżył się z ok. 500 ton w miesiącach styczeń-luty 2005 r. do 280 ton w styczniu i lutym 2006 r. Powodem są niskie ceny uzyskiwane z ich sprzedaży. W ciągu dwóch miesięcy br. kształtowały się one na poziomie 2,09-2,38 EUR/kg i były one o 0,3-0,7 EUR/kg niższe w po-

równaniu do poprzedniego roku. Eksport bydła i cieląt wyniósł 130635 sztuk wobec 106872 sztuk w styczniu i lutym 2005 r. Zwiększył się eksport cieląt, odpowiednio z 69326 sztuk do 91 319 sztuk. Średnia cena w eksporcie żywca cielęcego wynosiła 3,68 EUR/kg wagi żywej wobec 3,16 EUR/kg w styczniu i lutym 2005 r. Udział cieląt w eksporcie żywca wołowego i cielęcego wzrósł z ok. 64% do ok. 70%.

Utrzymuje się tendencja wzrostowa cen referencyjnych wołowiny w UE-25. W I kwartale 2006 r. jej poziom podwyższył się z 302 do 328 EUR/100 kg tusz bydła dorosłego kl. R3. W 2005 r. cena referencyjna w UE-25 wynosiła 293 wobec 275 EUR/100 kg. Powodem wzrostu cen jest utrzymujący się w wielu państwach członkowskich spadek produkcji wołowiny. W 2006 r. produkcja wołowiny będzie niższa: we Francji, Niemczech, Włoszech, Hiszpanii, Holandii, Belgii, Danii, Austrii. Skala spadku produkcji wyniesie 1-2 % w ciągu roku. Wzrost produkcji wołowiny wystąpi w Wlk. Brytanii, Irlandii, Czechach i Polsce. W Wlk. Brytanii i Irlandii, w styczniu 2006 r., został zakończony program OTMS polegający na usuwaniu z łańcucha żywnościowego zwierząt w wieku powyżej 30 miesiąca życia. Był on wprowadzony w okresie wystąpienia BSE bydła, a jego celem było zapewnienie większego bezpieczeństwa konsumentów. Zakończenie tego programu spowoduje wzrost produkcji wołowiny w Wlk. Brytanii o ok. 14% i w Irlandii o ok. 4%. Sytuacja w produkcji wołowiny zdecydowała o podjęciu w grudniu 2005 r. przez Komisję Europejską decyzji o redukcji subsydiów do eksportu mięsa wołowego i zaniechaniu subsydiowania eksportu bydła rzeźnego. Zwłaszcza, że w ostatnich latach eksport wołowiny obniżył się z 403 tys. ton w 2004 r. do 290 tys. ton w 2005 r. i na tym poziomie pozostanie prawdopodobnie w br., przy wskaźniku samowystarczalności 97-98%.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2004	VI	10,3	11,3	4,5	6,3	0,7
	VII	10,4	11,2	4,6	6,1	0,4
	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób

^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób

^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	VII	3,90	9,01	13,74	15,42	3,52	3,95
	VIII	3,81	8,59	13,67	15,50	3,59	4,07
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	100,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,4	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

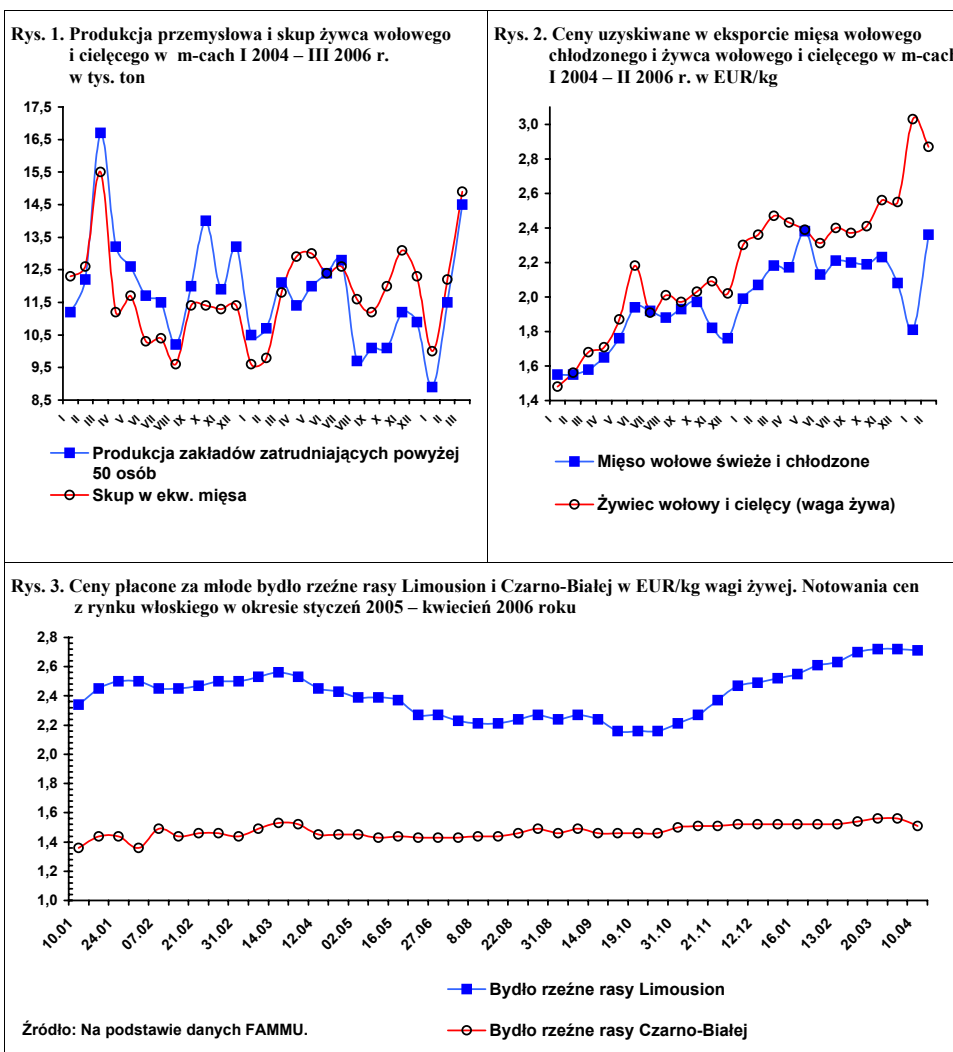
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	IX 2005	X 2005	XI 2005	XII 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	V ^a 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,21	4,01	3,94	3,85	3,85	4,06	4,16	4,31	4,30
Buhaje kl. R	4,49	4,44	4,43	4,36	4,42	4,52	4,63	4,76	4,77
Krowy R+O+P	3,58	3,33	3,15	2,99	3,10	3,23	3,29	3,50	3,43
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	8,82	8,93	9,35	9,70	9,90	10,14	10,08	10,43	10,19
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 889	9 516	9 574	9 503	9 546	9 834	9 987	10 052	10 106
Ćwierci z krów rzeźnych	7 763	7 367	7 221	6 653	6 782	7 428	7 392	7 992	7 813
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	287,01	286,01	287,54	299,80	302,27	309,54	318,60	328,78	327,27
Polska	218,90	232,34	221,43	224,52	226,29	235,64	239,38	242,45	239,60

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Bieżące ceny skupu trzody mają odmienny wpływ na dorazną i przyszłą sytuację na rynku wieprzowiny. Od marca 2004 r. do marca 2005 r. produkcja trzody kształtowała się na niskim poziomie, wobec czego ceny trzody, a także i ceny detaliczne w tym okresie były wysokie. Ich skutkiem był spadek spożycia wieprzowiny i eksportu oraz wzrost importu z jednej strony, z drugiej zaś rozpoczęcie odbudowy pogłowia. Opóźnienie spadku cen detalicznych i utrzymywanie się nadal na niskim poziomie spożycia, przy jednocześnie rosnącym imporcie, przyczyniło się do tego, że w II i III kwartale ceny skupu znacząco spadły w stosunku do analogicznych kwartałów 2004 r., zanim pojawił się ponowny wzrost produkcji. W IV kwartale spadek cen trzody można już tłumaczyć w dużym stopniu wzrostem podaży.

W IV kwartale 2005 r. średnia cena skupu wynosiła 3,70 zł/kg i była niższa niż w IV kwartale 2004 r. o 19%. Wprawdzie w Unii Europejskiej spadek cen w tym samym okresie był znacznie mniejszy, ale z powodu umocnienia się złotego poprawa konkurencyjności polskiej wieprzowiny była nieistotna i import nadal rozwijał się, przyczyniając się do dalszego spadku cen skupu, niezależnie od rosnącej podaży. Średnia cena (wyrażona w euro) tuczników w wadze poubojowej klasy E w Polsce była wyższa o około 5% niż w Danii i o około 5% niższa niż średnio w UE-25.

W 2005 r. produkcja żywca wieprzowego wyniosła 2,54 tys. ton i była taka sama jak w 2004 r. i o 10,4% mniejsza niż w 2003 r., kiedy była rekordowo wysoka. W I półroczu 2005 r. produkcja kształtowała się na poziomie o 3,6% niższym niż w I półroczu 2004 r., a w II półroczu o 4% wyższym niż przed rokiem.

Na podstawie pogłowia z grudnia 2005 r. przewiduje się, że w I półroczu 2006 r. produkcja żywca wieprzowego będzie większa aniżeli w I półroczu 2005 r. o około 10%. Prognozę tę potwierdza wzrost skupu trzody w ciągu pierwszych czterech miesięcy o około 10% oraz spadek cen trzody do średniego poziomu 3,35, wobec 3,84 zł/kg w analogicznym okresie poprzedniego roku, czyli o 13%.

W wyniku spadku cen w Polsce i stabilnych cenach w krajach UE konkurencyjność polskiej wieprzowiny w pierwszych miesiącach uległa istotnej poprawie. Warto podkreślić, że po raz pierwszy w kwietniu br. nawet w Danii ceny były wyższe o 5% niż w Polsce. Należy jednak zauważyć, że ceny trzody w Polsce w ostatnich miesiącach kształtują się na pograniczu opłacalności, a tymczasem grozi im dalszy spadek w II i w IV kwartale, gdyż w II półroczu 2006 r. przewiduje się ok. 10% wzrost produkcji w porównaniu z II półroczem 2005 r. Bardzo niekorzystnie zapowiadającą się sytuację w zakresie cen trzody łagodzić może wzrost eksportu i spadek importu wieprzowiny.

O opłacalności chowu świń decydują oczywiście również ceny pasz treściwych, zwłaszcza zbóż, które stanowią podstawę bazy paszowej, zwłaszcza u mniejszych producentów. W 2005 r. rozwój cen zbóż, a także i pasz przemysłowych był korzystny z punktu widzenia chowu trzody chlewnej, natomiast w pierwszych czterech miesiącach ceny zbóż powoli, ale systematycznie rosły i sytuacja taka utrzyma się do żniw.

Wydaje się, że niezależnie od wysokości zbiorów ceny zbóż po tegorocznych żniwach będą wyższe niż w ubiegłym roku, ponieważ zapasy w końcu bieżącego sezonu będą znacząco mniejsze niż w ubiegłym roku, a zapotrzebowanie na pasze większe.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
X	94,0	104,8	15,4	.	14,3	.
XI	93,7	98,7	16,1	.	17,0	.
XII	108,4	114,5	17,4	.	12,9	.
2005 I-XII	1945,0	103,1	242,0	112,6	205,0	161,4
I	85,4	80,3	15,5	64,2	10,1	.
II	95,5	92,3	15,9	55,4	12,7	.
III	116,0	96,6	19,2	69,8	14,8	324,4
IV	102,5	95,3	19,8	108,2	11,8	421,4
V	115,9	116,0	22,2	165,1	11,8	131,0
VI	113,1	116,9	26,3	224,1	12,3	74,7
I-VI	942,0	96,3	108,0	85,0	79,0	207,9
VII	104,1	111,7	25,5	169,9	16,3	105,2
VIII	111,7	128,8	24,9	261,1	21,0	142,9
IX	100,5	103,3	26,0	206,3	20,8	131,6
X	108,5	115,4	22,0	142,9	22,0	153,8
XI	109,9	117,3	22,7	141,0	20,9	122,9
XII	116,2	107,2	24,6	93,5	15,2	117,8
2006 I	109,6	128,3	15,9	102,6	12,6	124,8
II	105,3	110,3	14,0	88,0	9,4	74,0
III	122,0	105,2	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2
VIII	4,65	39,72	11,7	98,8	4,7	181,2	2,6	115
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,5	4,3	160,9	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,4	4,1	160,6	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	x	x	x	x	120

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
VII	6,14	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	6,09	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,48	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,48	11,02	15,48	9,08	x	x	x	x	x	x

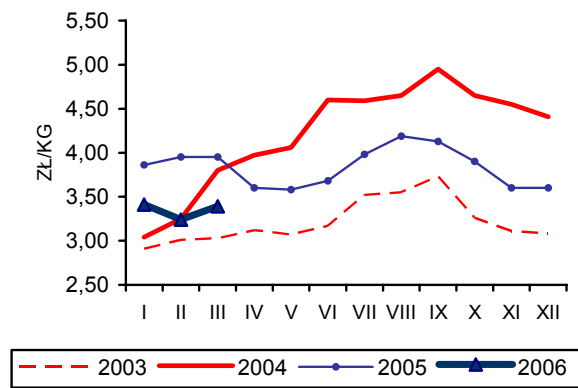
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

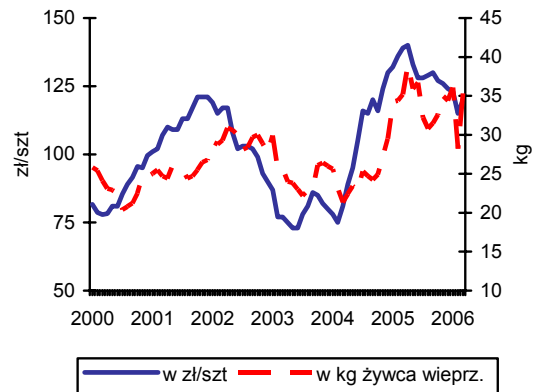
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
V	129,60	120,61	132,87	115,44	93,1	90,8	104,5
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006							
I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,...	120,...	152,...	126,90	85,1	78,9	94,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

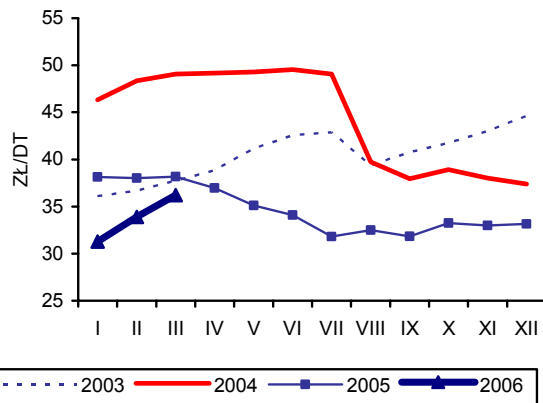
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

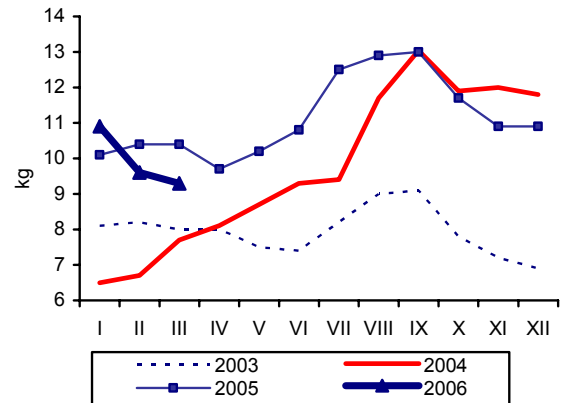
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

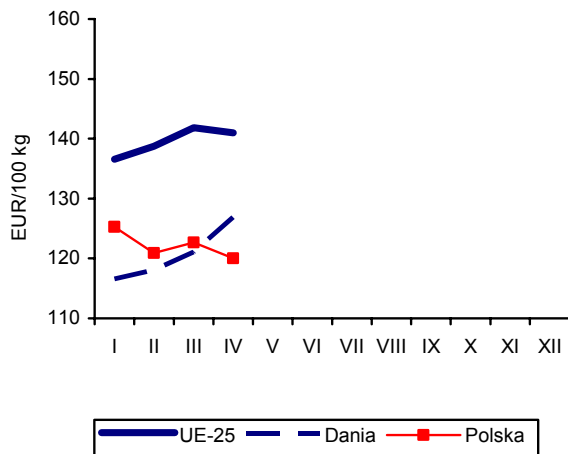
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

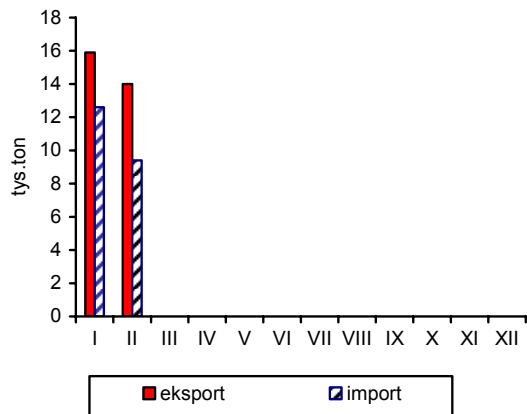
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W styczniu 2006 r. produkcja w przemyśle drobiarskim obniżyła się o 2% w relacji do grudnia 2005 r., jednak nadal utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie, ponad 89 tys. ton, tj. o 20% wyższym niż przed rokiem. W lutym 2005 r. nastąpił dalszy spadek produkcji – o ok. 6% w stosunku do poprzedniego miesiąca. W marcu przemysłowa produkcja mięsa drobiowego była o 12% większa niż w lutym i o 11% większa niż przed rokiem. Uwzględniając różną liczbę dni w miesiącach, dzienna produkcja wykazywała stały wzrost od początku roku.

Przyczyną wysokiej produkcji przemysłowej w 2005 r. był rosnący eksport mięsa drobiowego i jego przetworów. Duży eksport, głównie do krajów UE jest potwierdzeniem tego, że Polska była tam postrzegana jako kraj całkowicie bezpieczny. Dużemu eksportowi sprzyjały znacząco niższe w Polsce niż w UE ceny. Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) na początku roku 2006 nadal jeszcze utrzymywała się dobra koniunktura eksportowa, o czym świadczy nieco wyższy poziom eksportu w styczniu 2006 niż w 2005 r. Według opinii eksporterów w następnych miesiącach koniunktura zaczęła się pogarszać. W lutym 2006 r. eksport drobiu był o 17% mniejszy niż w styczniu i o 11% mniejszy niż w lutym roku ubiegłego. Import mięsa drobiowego do Polski w styczniu stanowił ok. 5% produkcji. Kształtował się więc na średnim poziomie z ostatnich trzech miesięcy. W lutym odnotowano silny, bo 21-procentowy wzrost importu w relacji do poprzedniego miesiąca i 26-procentowy w relacji do lutego 2005 roku.

Ceny płacone hodowcom kurcząt w ostatnich miesiącach wykazują znaczącą tendencję spadkową. W marcu 2006 r. ceny skupu kurcząt obniżyły się o 6%. W kwietniu tendencja spadkowa została zahamowana. Niższe jest zainteresowanie hodowców zakupem piskląt o czym świadczą spadające ich ceny. Taniało również mięso drobiowe sprzedawane przez zakłady przemysłowe. Mięso kurcząt w zbycie potaniało w marcu o 9%, a indycze o 2% w relacji do lutego. W kwietniu ceny zbytu kurcząt wzrosły o 7% w relacji do marca. Na rynku indyków nadal obniżają się ceny skupu żywca i ceny zbytu. Ceny piskląt indyckich nie uległy zmianie.

W kwietniu bieżącego roku ceny mięsa drobiowego (tuszki kurcząt) w Polsce w przeliczeniu na EUR obniżyły się o ok. 7% w stosunku do poprzedniego miesiąca. W tym samym czasie ceny u głównych producentów europejskich wykazywały różnokierunkowe zmiany. Spadek cen notowany był w Hiszpanii, Holandii, na Węgrzech i na Słowacji. W Czechach i we Francji ceny wzrosły w kwietniu w relacji do marca. W kwietniu 2006 r. przeciętne ceny unijne były wyższe niż w Polsce o 36%.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	
V	57,8	69,0	77,8	
VI	56,8	66,2	79,6	
VII	63,6	68,4	82,9	
VIII	61,0	70,8	86,3	
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	4 929,7	10 392	12 559,8
II	4 718	5 958,8	11 750	10 376,8
III	3 885		13 460	
IV	5 093		13 863	
V	9 744		12 971	
VI	7 805		13 310	
VII	8 202		14 862	
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 8 maja 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46	1,47	0,21	0,21
III	1,54		0,22	
IV	1,62		0,22	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975		1,028		1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	
IV	0,982		1,000		0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	
V	0,992		1,000		1,057		1,231		1,108	
VI	0,992		1,000		1,010		0,930		1,019	
VII	0,901		1,000		1,013		1,050		0,983	
VIII	0,917		1,009		1,013		1,013		1,023	
IX	0,998		1,009		0,980		0,883		0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000		1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000		1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000		1,101		0,967	
VI	1,000		1,009		1,041	
VII	1,000		0,961		1,020	
VIII	1,000		1,007		0,989	
IX	1,055		1,033		0,997	
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 IV	1,45	1,33	1,29	1,40	1,57	1,34	1,44	1,36
V	1,23	1,10	1,06	1,15	1,34	1,13	1,26	1,21
VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
2006 I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36

Źródło: Dane MRiRW.

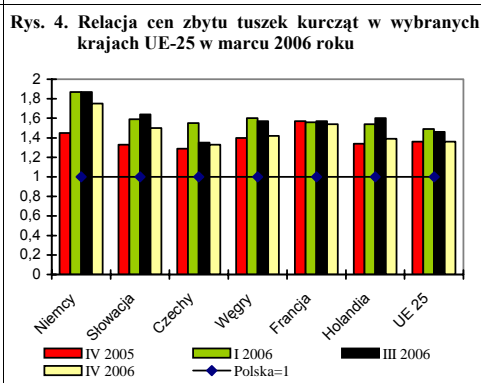
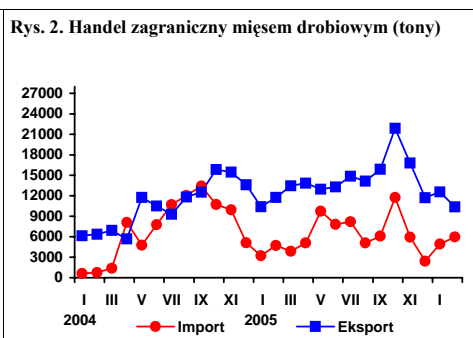
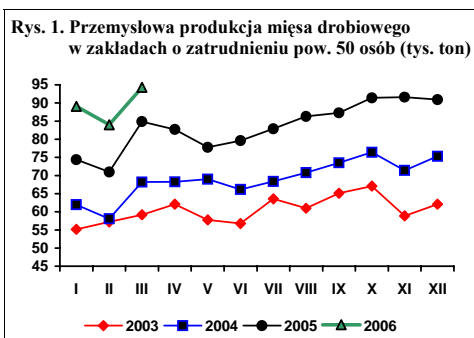
Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP												ZBYT					
	Brojler kurecząt				Brojler indyka				Tuszka kurecząt z szyją				Tuszka indyka					
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.		
2005 I ^a	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	-	4,01	4,32	4,15	4,08	4,33	7,46	7,48	-	6,94		
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	3,82	4,58	4,58	4,38	4,32	4,58	7,44	-	-	-		
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	3,79	4,90	4,90	4,94	-	4,89	6,59	7,21	-	6,22		
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	3,87	4,46	4,46	4,38	4,20	4,56	7,37	7,50	-	6,68		
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	4,35	5,49	5,49	5,45	5,47	5,35	7,48	7,91	-	6,72		
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	4,31	5,04	5,04	5,04	5,00	5,12	6,50	7,94	-	6,93		
VII ^b	3,00	3,06	3,07	3,00	4,21	4,23	4,23	4,23	5,40	5,20	5,12	5,53	7,06	7,93	-	6,83		
VIII	3,06	3,1	3,10	3,04	4,25	4,30	4,25	4,25	5,43	5,30	5,24	5,57	6,78	7,92	-	6,81		
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,30	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04		
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,36	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56		
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,99	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06		
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,69	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15		
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87		
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,37	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,60	7,73	-	5,76		
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,30	3,22	3,15	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53		
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,09	3,09	3,86	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56		

^a do czerwca 2005 r. notowania z trzeciego tygodnia miesiąca

^b od lipca 2005 r. średnie ważone miesięczne

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

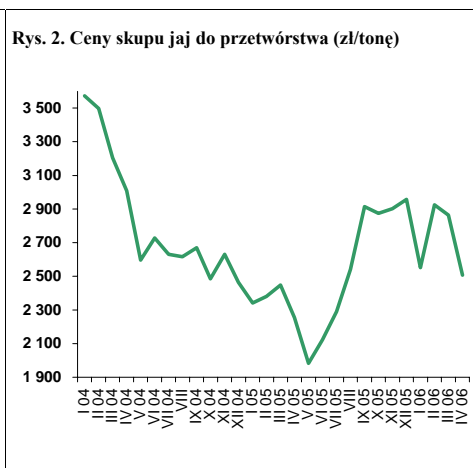
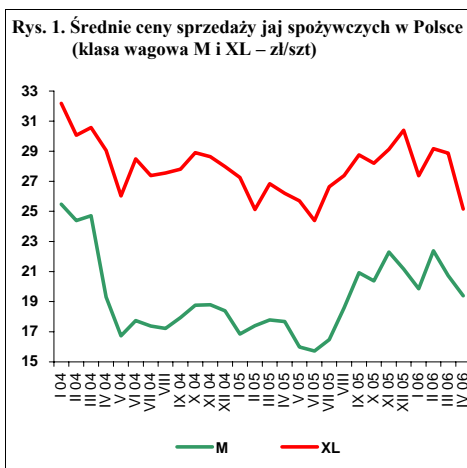
Rynek jaj

W kwietniu 2006 r. jaja konsumpcyjne potaniały średnio o ok. 5,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Najsilniej obniżyły się ceny jaj klasy wagowej XL (-13%). W grupach wagowych podrożały tylko jaja klasy „S” – o 6,6%. Dotychczasowe informacje z rynku jaj wskazują, iż reakcje konsumentów na ptasią grypę są odmienne na rynku jaj od reakcji na rynku mięsa. Wahania cen na tym rynku mają charakter koniunkturalny. Również w skupie jaj do przetwórstwa nastąpił spadek cen. Był on znacznie silniejszy niż na rynku jaj konsumpcyjnych i w kwietniu wyniósł 12,5% w relacji do miesiąca poprzedniego.

Znacząco zwiększyły się w 2005 r. obroty handlu zagranicznego jajami. Według wstępnych danych we wszystkich miesiącach przewyższają one obroty z analogicznych okresów roku poprzedniego. Wyjątek stanowi import w październiku i listopadzie który wyniósł mniej niż połowę poziomu sprzed roku. Eksport jaj świeżych w całym 2005 r. kształtował się na poziomie ok. 49 tys. ton a import ok. 11 tys. ton i wykazywał duże wahania w poszczególnych miesiącach. Według wstępnych danych Centrum Analityczne-

go Administracji Celnej (CAAC) eksport w styczniu 2006 r. był o ok. 46% wyższy niż średnio w analogicznym miesiącu 2005 r. Jednakże już w lutym ilość sprzedanych jaj stanowiła zaledwie 25% wolumenu sprzedaży z poprzedniego miesiąca. Obniżył się natomiast import, który zarówno w styczniu jak i lutym b. r. stanowił tylko połowę średniego miesięcznego importu w tym okresie 2005 roku.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej w kwietniu 2006 r. obniżyły się o ok. 2% w stosunku do poprzedniego miesiąca. W Polsce ceny jaj w tym samym okresie, w przeliczeniu na EUR spadły znacznie mocniej – o ok. 12%. Średnio jaja w Polsce w EUR były tańsze niż średnio w UE o 1,4%. Nadal jednak polskie jaja pozostawały droższe niż u większości głównych producentów. Taniej niż Polska produkowały Francja, Niemcy i Czechy.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006*	2005	2006 ^a	2005	2006*	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5500	65	218,8	345	186
II	1 452	802	3 698	1372	92	212,7	343	186,6
III	1 165		3 270		66		207	
IV	1 320		3 721		44		236	
V	584		3 739		68		222	
VI	290		5 318		114		238	
VII	514		3 932		116		185	
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 8 maja 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981		0,907		0,904		0,852	
VI	0,949		0,993		0,983		0,933	
VII	1,010		1,047		1,048		1,023	
VIII	1,111		1,123		1,129		1,178	
IX	1,010		1,171		1,185		1,055	
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 III	0,99	1,02	1,00	0,76	1,09
IV	0,98	0,78	0,73	0,77	0,96
V	1,01	0,84	0,75	0,75	1,04
VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11
VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,95	0,99	0,84	1,11	1,01

Źródło: Obliczenia IERiGŻ na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Zgodnie z badaniem EUROSTATU ogólne pogłowie owiec w 25 krajach Unii Europejskiej wyniosło w grudniu 2005 r. 87,8 mln sztuk, w tym maciorek owczych 63,7 mln sztuk. Pogłowie to było odpowiednio o 2 i 3% niższe niż w 2005 r. W związku z tym w 2006 r. można spodziewać się dalszego spadku unijnych ubojów. Jak przewiduje AGRESTE¹ w całej Unii Europejskiej zmniejsza się one o prawie 3%. Jednakże w niektórych krajach Unii Europejskiej, jak na przykład we Włoszech dojdzie do wzrostu ubojów, nasilonego w drugiej połowie roku. Wzrost ten może mieć niekorzystny wpływ na ceny skupu owiec w Polsce.

W kwietniu 2006 r. przeciętna cena jagniąt w 25 krajach Unii Europejskiej kształtowała się na poziomie 529 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% niższa niż przed rokiem. W tym samym miesiącu we Włoszech cena jagniąt była o 20% wyższa niż rok temu, co ma związek z przesunięciem terminu Świąt Wielkanocnych.

Od początku 2006 r. rosła cena owiec ciężkich. W kwietniu 2006 r. przeciętna cena tych owiec w 25 krajach Unii Europejskiej wyniosła 441 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 7% wyższa niż przed rokiem. Na rynku brytyjskim cena owiec ciężkich wyniosła w kwietniu 423 EUR/100 kg i była o 4% niższa aniżeli w kwietniu 2005 roku.

W Polsce, jak dotychczas ceny skupu owiec nie rozwijają się pomyślnie dla producentów. W marcu przeciętna cena skupu kształtowała się na poziomie 6,27 zł/kg wagi żywej, tj. o 18% niższym niż w marcu 2005 r. Być może w kwietniu, kiedy w skupie dominowały prawdopodobnie jagnięta sprzedawane na rynku włoskim sytuacja uległa poprawie.

W ciągu dwu pierwszych miesięcy 2006 r. sprzedano na rynkach unijnych około 113 ton polskiego żywca baraniego (w przeliczeniu na mięso). Było to o ok. 14% mniej niż w tym samym okresie 2005 r. Ocenia się, że w całym 2006 r. polski eksport żywca i mięsa baraniego ukształtuje się na poziomie około 1450 ton w wadze mięsa, czyli o 5% niższym niż w 2005 r. Import mięsa baraniego i jagnięcego do Polski może być natomiast w 2006 r. zbliżony do ubiegłorocznego.

W 2006 r. warunki importu z Nowej Zelandii mogą być nieco lepsze niż przed rokiem. Według MAF² w 2006 r. przeciętne ceny owiec i jagniąt na tym rynku mogą być o około 4% niższe niż w 2005 r. W kwietniu cena jagniąt o wadze 15 kg wynosiła na tym rynku 46,16 NZD/sztukę i była o ponad 20% niższa aniżeli przed rokiem o tej porze.

Gorsze natomiast w porównaniu z 2005 r. są warunki importu owiec i jagniąt z Australii. Od początku roku ceny jagniąt kształtują się powyżej poziomów ubiegłorocznych. W I kwartale import z tego kierunku do wszystkich krajów Unii Europejskiej wyniósł 3482 tony mięsa baraniego i jagnięcego i był o 30% niższy aniżeli w I kwartale 2005 roku.

1 Serwis statystyczny francuskiego Ministerstwa Rolnictwa

2 Ministry of Agricultural and Forestry New Zealand, Situation and Outlook for Meat and Wool, MAF 2005

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 200	90
II półrocze	1 146	1 022	980	95
Rok	2 623	2 327	2 200	95

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	68,8	62,2	409,7	176,9	98,5	93,7	102,6	142,3	61,9	69,4	37,9	213,6	1537,4
2006	39,9	72,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1450,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	58,0	117,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	95,0
Import 2005	10,7	2,8	6,3	4,3	7,8	2,3	4,9	9,6	8,1	3,7	14,0	3,4	77,8
2006	3,0	9,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	75,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	28,0	335,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	95,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2004/2005	7,66	5,03	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63
2005/2006	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,1	129,8	101,0	99,3	106,9	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,1	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,0	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,2	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,9	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2004/2005	18,90	19,00	19,70	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52
2005/2006	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,8	127,2	123,2	118,6	111,7	104,7	108,0	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-25												
2004/2005	484,9	461,0	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	545,6
2005/2006	512,0	536,5	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,4	521,8	528,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,6	116,4	108,3	108,8	105,3	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,7	96,9
Włochy												
2004/2005	550,5	514,6	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	572,6
2005/2006	553,2	626,0	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	688,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,6	121,6	121,0	110,2	123,2	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	120,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-25												
2004/2005	427,5	403,4	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,6
2005/2006	423,7	407,9	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	440,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,1	101,1	99,4	100,3	103,0	99,3	105,2	125,3	102,2	102,2	102,7	107,3
Wielka Brytania												
2004/2005	431,8	412,7	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	440,5
2005/2006	431,2	403,8	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	423,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,9	97,8	93,7	94,8	92,9	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	96,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
VII	65,81	100,1	42,39	91,2	831	99,8	1054	91,3	0,566
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566
IX	67,45	95,0	42,82	86,1	798	97,6	1042	90,8	0,570
X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006 I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630

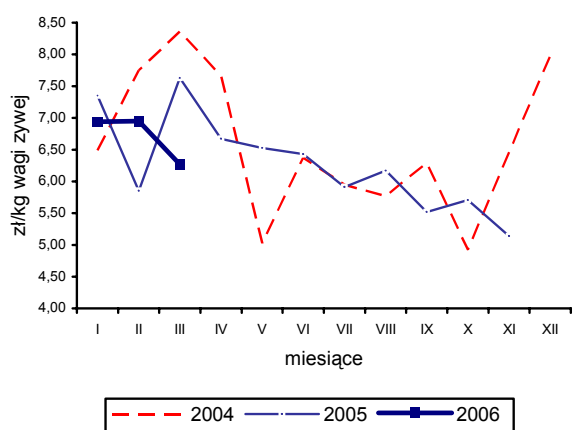
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

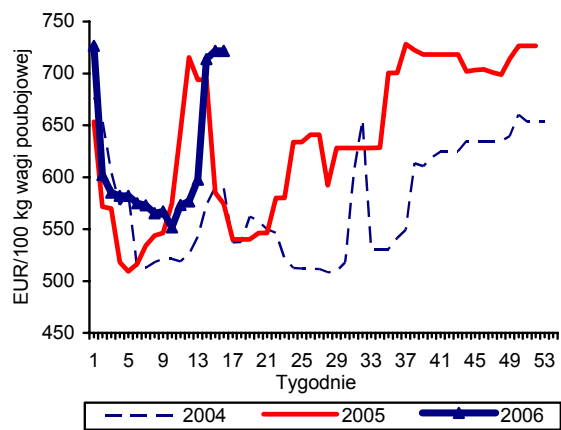
Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2004/2005												
AUD/100 kg cwe	370	422	509	475	374	337	351	335	351	348	343	335
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	341	390	407	407	384	366	356	346	351	369	346	342
miesiąc roku poprzedniego = 100	92	92	80	86	103	109	101	103	100	106	101	102

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

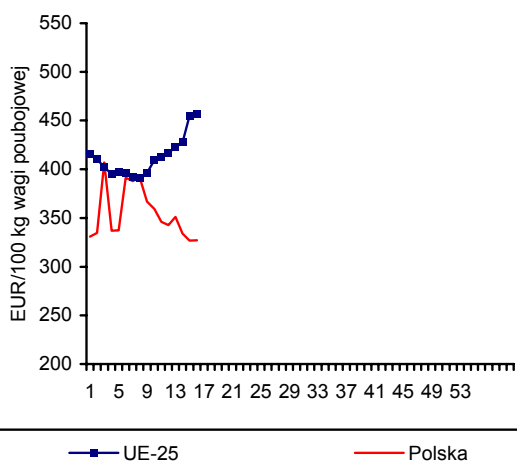
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

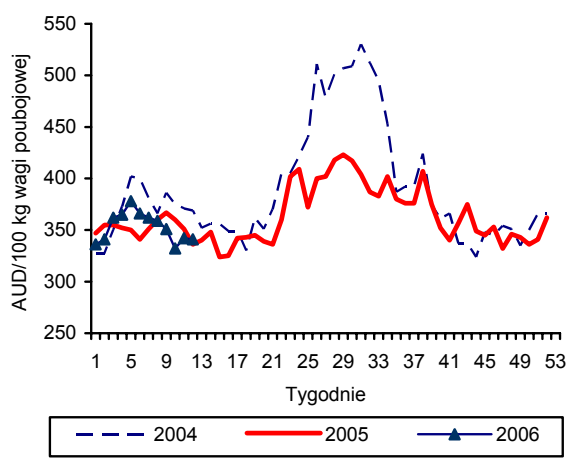
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

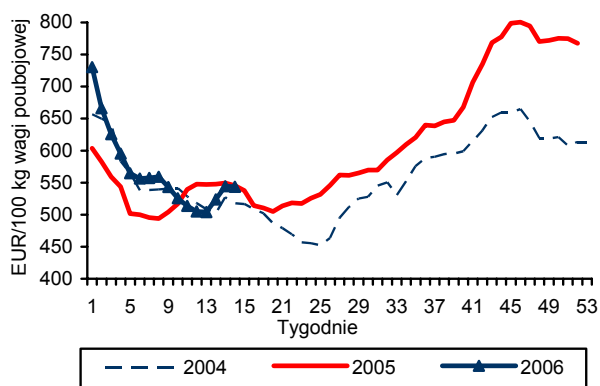
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

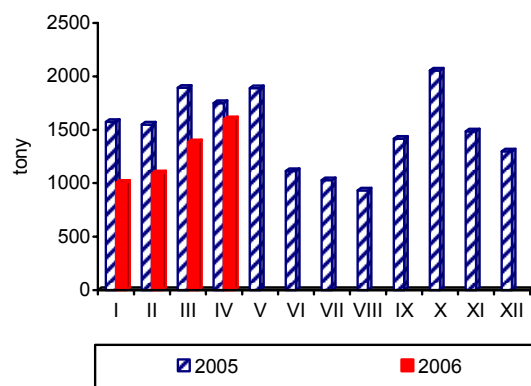
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

W marcu 2006 r. polscy rybacy złowili 16,4 tys. ton ryb oraz 22,4 tysięcy ryb liczonych w sztukach (łososie, trocie i pstrągi). Jest to odpowiednio o 21,7% mniej i 15,5% więcej niż w tym samym okresie 2005 r. Zadecydowały o tym przede wszystkim mniejsze o 25% wyładunki szprotów oraz blisko 40% spadek wyładunków ryb płaskich. Od początku roku na wysokim poziomie utrzymują się połowy dorszy. W okresie styczeń-marzec 2006 r. złowiono 4,6 tys. ton tych ryb, tj. o 56% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W sumie połowy ryb na Bałtyku w 2006 r. są o ok. 25% niższe niż w 2005 roku.

Produkcja ryb i przetworów rybnych w zakładach zatrudniających 50 i więcej osób wyniosła w ciągu 2 pierwszych miesięcy 2006 r. 43,7 tys. ton i była o 6,0% wyższa niż przed rokiem. O ponad połowę zwiększyła się produkcja ryb wędzonych, a przetworów i konserw o 9%. Zmniejszyło się natomiast przetwórstwo ryb i filetów rybnych mrożonych.

Według wstępnych danych eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w lutym 2006 r. 12,4 tys. ton o wartości 149,4 mln zł. i był o 2,1% mniejszy niż przed rokiem. Spadł przede wszystkim wywóz filetów i mięsa z ryb (o 14,0%), natomiast więcej sprzedaliśmy ryb mrożonych i wędzonych. Średnia cena transakcyjna wyniosła w lutym 12,04 zł/kg, wobec 11,99 zł/kg w styczniu i 11,50 zł/kg w lutym 2005 r. Po stronie importu odnotowano w lutym 7,5% wzrost obrotów. Sprowadziliśmy 29,5 tys. ton ryb w średniej cenie 6,91 zł/kg (6,23 zł/kg przed rokiem). Większy był popyt ze strony polskich przetwórców na filety i mięso z ryb (o 20,8%) oraz na ryby świeże i chłodzone (o 35,2%).

Wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybne-go wyniósł w lutym 2006 r. 99,6%. W zbyciu spadki cen widoczne były dopiero w marcu. W porównaniu z lutym mrożone filety z mintaja staniały o 0,8%, a z morszczuka o 0,5%. Głębszy spadek cen obserwowany jest w przypadku śledzi. Ceny filetów obniżyły się o 1,8%, a śledzi solonych niepatroszonych o 0,7%. Jest to zasługa głównie niższych cen zakupu tych ryb na rynkach zagranicznych, które w ciągu trzech miesięcy spadły o ok. 10%. Na wysokim poziomie utrzymują się natomiast ceny zbytu pstrągów. Wraz ze wzrostem ich eksportu w postaci wędzonej coraz mniejsza jest podaż na rynek wewnętrzny. W marcu kilogram ryby świeżej kosztował 8,73 zł wobec 8,11 zł przed rokiem. W obrocie detalicznym ewentualnego spadku cen należy się spodziewać jeszcze później (w kwietniu). W okresie styczeń-luty 2006 r. ryby i przetwory rybne nadal drożały. Średni wzrost cen wyniósł 0,3%, przy czym bardziej drożały ryby słodkowodne (o 0,7%) oraz ryb morskie suszone lub wędzone (o 0,9%), a w mniejszym stopniu pozostałe formy ryb morskich i owoce morza. Produktem, który najbardziej podrożał w ciągu tego okresu był świeży leszcz (o 3,8%) oraz wędzona makrela (o 2,8%). Wyraźnie drożała także większość konserw rybnych (wyjątek stanowił tuńczyk i paprykarz szczeciński – spadek o 0,9%). Spadek cen obserwowano w przypadku m.in. wędzonego łososia (o 1,0%) oraz świeżych patroszonych dorszy (o 0,8%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Płaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczyowy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 III	17 362	847	1 256	1 455	100	21 020	17 923	1 465	141
IV	19 532	3 782	1 610	490	504	25 918	45 364	4 862	479
V	10 764	2 540	338	843	527	15 012	33 055	3 207	512
VI	1 997	2 790	119	930	319	6 155	578	21	0
VII	710	1 605	78	817	370	3 580	1 417	61	10
VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
Wskaźnik zmian (%)									
III 2006 III 2005	75,8	102,5	120,5	61,2	10,0	78,3	112,4	155,1	-
I-III 2006 I-III 2005	67,5	116,3	156,0	72,4	65,7	75,8	124,3	163,5	11,0

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	258 993
2005 I	303	4 324	3 520	8 191	5 290	1 144	721	16 759
II	308	6 321	3 627	11 968	7 813	1 505	793	24 434
III	345	7 585	4 559	11 236	7 416	1 585	757	26 218
IV	323	6 527	3 233	8 099	5 254	1 151	573	22 109
V	200	4 981	2 760	7 280	4 856	684	497	17 064
VI	291	4 187	2 830	7 329	4 813	704	507	15 171
VII	180	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 954
VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 644
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	24 974
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 697
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	29 270
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 699
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
Wskaźnik zmian (%)								
II 2006 II 2005	176,3	78,4	151,6	101,4	107,4	73,2	79,6	94,7
I-II 2006 I-II 2005	159,9	92,6	151,3	109,3	114,9	74,5	78,9	106,0

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2004 I-XII	126,89	47,38	30,64	11,72	10,01	284,09	130,15	71,90	31,15	25,85
2005 I-XII	156,95	57,48	32,57	22,22	13,25	315,49	135,84	73,86	31,7	39,83
2005 I	9,02	4,06	2,52	1,02	0,50	24,79	10,25	7,70	2,41	1,94
II	12,67	4,90	2,78	1,58	1,07	27,48	12,07	7,42	2,45	3,15
III	15,78	4,57	3,43	1,93	2,01	24,99	11,03	5,96	2,49	2,99
IV	15,60	3,86	3,34	1,60	1,69	18,22	6,36	4,56	2,16	2,20
V	12,01	3,92	3,03	1,32	0,87	21,31	7,15	7,24	1,82	1,99
VI	10,87	3,81	2,79	1,51	1,24	21,70	9,25	5,61	1,60	2,39
VII	10,68	4,02	2,30	1,86	0,95	21,19	7,43	5,29	2,75	2,97
VIII	11,84	4,73	1,66	1,49	1,10	25,28	11,21	4,90	3,30	3,04
IX	12,58	5,28	2,23	1,88	1,14	26,04	10,64	6,12	2,32	3,90
X	14,96	5,75	3,22	2,24	0,92	30,29	13,27	6,59	2,89	4,23
XI	16,18	6,14	3,32	2,79	1,03	38,21	18,95	6,77	4,13	5,20
XII	14,76	6,44	1,95	3,00	0,73	35,99	18,23	5,70	3,38	5,83
2006 I	14,12	4,66	3,24	1,79	1,28	28,03	11,76	7,44	2,40	4,34
II	12,41	4,96	2,39	1,79	1,31	29,55	14,58	6,89	2,46	4,26
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{II\ 2006}{II\ 2005}$	97,9	101,2	86,0	113,3	122,4	107,5	120,8	92,9	100,4	135,2
$\frac{I-II\ 2006}{I-II\ 2005}$	122,3	107,4	106,2	137,7	165,5	110,2	118,0	94,8	100,0	169,0

^a bez eksportu z burt statków

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makreła			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I	4,86	4,60	3,65	3,85	3,90	5,97	6,57	6,06	12,35	4,96
II	4,64	4,83	4,13	3,97	3,68	5,89	6,70	6,04	14,42	5,55
III	5,02	4,90	4,21	3,60	3,30	6,05	5,47	5,95	12,73	5,02
IV	5,14	-	4,25	3,88	3,78	6,37	6,45	6,34	13,17	6,15
V	4,08	5,34	4,26	3,76	3,71	6,12	6,56	6,41	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,61	3,36	6,46	8,17	6,76	14,49	5,48
VII	4,69	5,39	4,33	3,54	-	6,38	11,25	6,64	10,00	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,57	4,36	6,38	7,81	7,07	12,67	8,26
IX	4,07	5,00	3,94	4,55	4,59	6,27	8,30	7,08	13,83	7,68
X	4,23	4,83	3,89	4,58	6,76	6,04	6,25	7,20	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,92	8,35	7,29	13,94	7,92
XII	4,54	4,29	4,94	4,84	5,30	6,07	7,99	7,74	14,59	8,37
2006 I	4,10	3,85	4,55	5,07	4,73	6,10	6,96	7,28	13,68	7,26
II	4,06	3,89	4,92	5,38	4,63	5,77	6,40	7,27	13,04	7,73
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{II\ 2006}{II\ 2005}$	87,5	80,5	119,1	135,5	125,8	98,0	95,5	120,4	90,4	139,3

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I	7,44	18,27	18,06	19,00	35,22	31,22	38,39	11,31
II	7,08	18,09	17,13	17,93	32,38	30,64	41,20	10,81
III	7,26	18,32	15,42	16,84	32,81	31,20	42,91	10,79
IV	8,05	18,66	15,17	18,47	34,07	32,28	58,72	11,25
V	8,02	19,57	17,99	18,30	34,87	31,72	53,17	11,14
VI	7,93	19,63	14,68	17,46	35,11	30,40	50,94	10,70
VII	8,00	18,75	17,74	17,07	36,06	33,23	49,23	10,50
VIII	7,93	19,37	17,65	17,30	38,41	30,86	44,74	10,12
IX	7,53	17,70	18,42	18,87	36,11	30,83	38,93	10,03
X	7,48	16,63	17,50	18,02	34,22	31,62	34,74	9,88
XI	7,53	18,21	16,81	18,44	35,50	32,57	40,40	10,25
XII	7,28	17,16	24,08	18,93	34,38	31,94	35,66	9,62
2006 I	7,41	17,98	16,38	17,76	33,86	32,15	36,07	10,37
II	7,40	16,96	15,39	17,11	33,22	31,70	36,88	10,18
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	104,5	93,8	89,8	95,4	102,6	103,5	89,5	94,2

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 I	8,57	-	7,84	52%	8,76	67%	7,90	60%	5,69	69%	7,33	71%
II	8,59	-	8,14	54%	8,76	67%	7,84	59%	5,67	69%	7,37	71%
III	8,59	-	8,11	54%	8,78	67%	7,86	60%	5,70	69%	7,37	71%
IV	8,37	-	8,07	54%	8,71	67%	7,76	59%	5,83	70%	7,19	69%
V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	-	9,22	-	7,77	-	5,88	-	7,19	-
Wskaźnik zmian (%)												
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	95,1	x	107,6	x	105,0	x	98,9	x	103,2	x	97,6	x
<u>I-III 2006</u> <u>I-III 2005</u>	94,1	x	108,4	x	105,4	x	99,5	x	103,6	x	99,3	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4)	Dorsz (5)	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2004 XI	6,59	6,20	-	-	5,86	10,23
XII	6,84	6,52	1,62	1,84	6,20	9,71
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	5,84	5,62	-	1,61	6,90	13,82

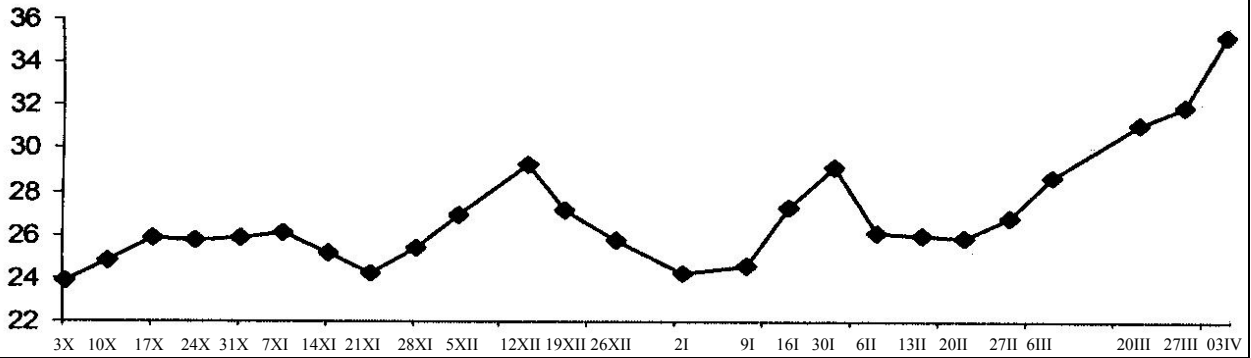
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

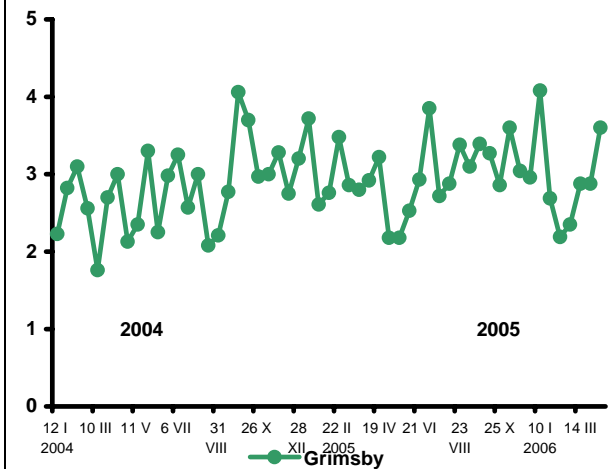
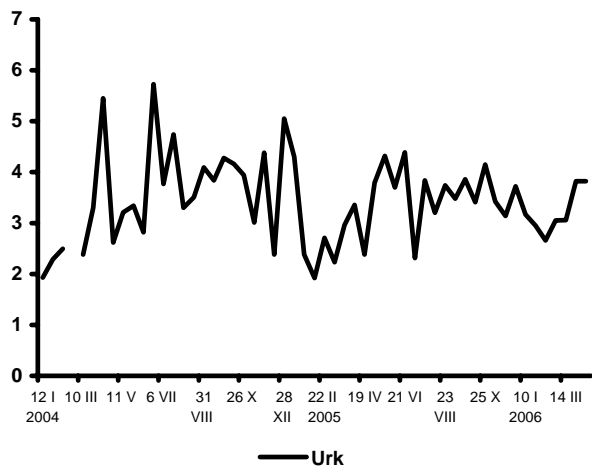
Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
Wskaźnik zmian (%)											
II 2006 II 2005	100,8	100,5	99,6	105,3	111,8	107,7	109,5	101,5	103,1	102,1	97,6
I-II 2006 I-II 2005	100,6	100,2	99,6	105,6	111,6	107,6	109,8	101,8	103,6	103,2	97,7

Źródło: Dane GUS.

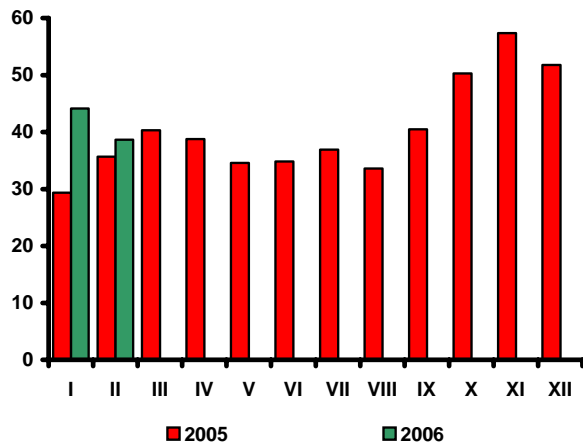
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii (NOK/kg)

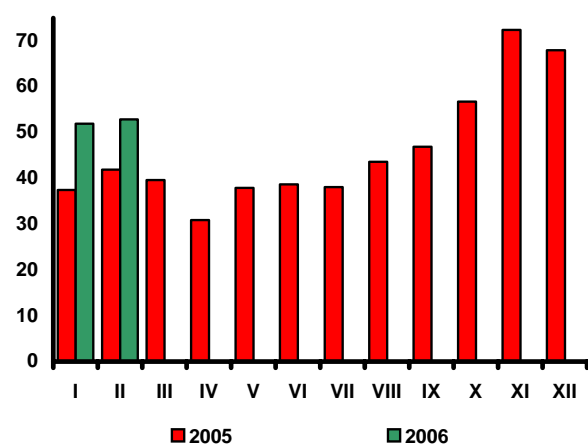
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

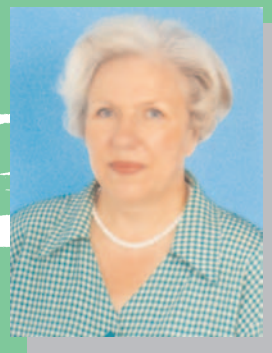
Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W I kwartale 2006 r. na rynku żywnościowym utrzymały się pozytywne tendencje obserwowane w ostatnich miesiącach 2005 r. Wysoka, choć mniejsza niż przed rokiem, dynamika eksportu stymulowała rozwój produkcji. Wyższe niż w analogicznym okresie 2005 r. tempo wzrostu gospodarczego i płac realnych, dalszy stopniowy wzrost zatrudnienia i zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz znaczące spowolnienie inflacji i bezwzględny spadek cen żywności sprzyjały ożywieniu krajowego popytu na żywność.

W marcu 2006 r. odnotowano poprawę sytuacji dochodowej ludności utrzymującej się z pracy najemnej i świadczeń społecznych. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r. przeciętne wynagrodzenie miesięczne nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 3,5%, przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym zwiększyła się o 7%, a emerytura i renta brutto rolników indywidualnych o 6,2%. Wzrostowi dochodów towarzyszył spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,1%, w tym żywności o 0,2%. Potaniecie żywności względem dochodów z pracy najemnej i świadczeń społecznych spowodowało zwiększenie popytu na żywność, o czym świadczy odnotowany w porównywanych okresach wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w dziale wytwarzającym artykuły spożywcze i napoje o 13,7% oraz wzrost sprzedaży detalicznej tych produktów o 15,3%.

W okresie styczeń-marzec 2006 r. odnotowano istotny wzrost produkcji artykułów żywnościowych zwierzęcego pochodzenia. W dużych zakładach zatrudniających powyżej 49 osób uboje przemysłowe trzody chlewnej zwiększyły się, w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem, o 24,5%, a drobiu o 14,9%. Produkcja tłuszczów wieprzowych wzrosła o 27,6%, a wędlin (bez końskich, drobiowych i z dziczyzny) o 8,9%. Ryb morskich mrożonych wyprodukowano o 3,6% więcej, a filetów o 81,2% więcej niż w I kwartale 2005 r. Wydatnie zwiększyła się także produkcja śmietany (o 11%),

serów dojrzewających (o 12%) i jogurtów (o 41%, łącznie z jogurtem w postaci stałej), przy niewielkim wzroście produkcji masła i twarogów (o 1-2%). W grupie produktów roślinnych silną tendencję wzrostową wykazywała produkcja cukru, mąki pszennej, kasz gryczanych, makaronów i mrożonek warzywnych. Do artykułów spożywczych, których produkcja w I kwartale 2006 r. była mniejsza niż przed rokiem należały: konserwy wołowe, margaryny, mąka żytnia, soki z owoców i warzyw, marynaty warzywne i czekolada

W marcu 2006 r., ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,2%. Zdecydował o tym głównie spadek cen mięsa i jego przetworów o 1,9%, w tym mięsa wieprzowego o 1,7%, drobiowego o 6,7%. Obniżyły się także ceny tłuszczów zwierzęcych (o 0,9%) i cukru (o 0,2%). Niewielkiej redukcji uległy ceny mąki (o 0,1%). Istotnie podrożały natomiast warzywa (o 2%) i owoce (o 1,6%). Więcej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili także za mięso wołowe (o 0,7%), artykuły z grupy „mleko, sery i jaja”, tłuszcze roślinne oraz ryby (po 0,1%). Na niezmiennym poziomie utrzymały się ceny pieczywa i artykułów zbożowych. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły średnio o 0,1%.

W I kwartale 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 0,6% niższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, co przy inflacji wynoszącej 0,6% oznacza realny ich spadek o 1,2%. Najbardziej, bo o 5,5% zmały ceny mięsa i jego przetworów, w tym mięsa wieprzowego o 7,3%, a drobiowego o 14,8%. Ceny cukru i wyrobów cukierniczych obniżyły się o 2,7%, w tym cukru o 8,2%. Tańsze niż w I kwartale poprzedniego roku były także tłuszcze (o 3,8%), artykuły zbożowe (o 0,6%) oraz produkty z grupy „mleko, sery i jaja” (o 0,4%). Droższe były natomiast ryby (o 2,2%) oraz owoce (o 6,4%) i warzywa (o 12%).

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2006 r.

Wyszczególnienie	III 2006			I-III 2006
	II 2006=100	XII 2005=100	III 2005=100	I-III 2005=100
OGÓLEM	99,9	100,1	100,4	100,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,8	100,4	99,3	99,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	99,9	99,9	102,1	102,4
Odzież i obuwie	99,3	95,5	93,1	93,3
Mieszkanie	100,0	101,5	103,2	103,2
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	100,0	101,8	103,9	103,9
W tym nośniki energii	100,0	102,5	105,5	105,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,1	100,1	100,2
Zdrowie	100,1	100,4	101,6	101,6
Transport	99,9	98,0	101,3	101,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,5	95,1	103,4	104,8
Łączność	100,0	100,0	97,9	98,5
Rekreacja i kultura	99,9	99,8	97,9	98,4
Edukacja	100,0	100,2	101,7	101,7
Restauracje i hotele	100,1	100,3	101,6	101,6
Inne towary i usługi	100,5	100,0	100,2	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2006 r.

Wyszczególnienie	III 2006		I-III 2006
	II 2006=100	XII 2005=100	I-III 2005=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,8	100,4	99,4
Żywność	99,7	100,4	99,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	100,1	99,4
Pieczywo	100,0	100,0	99,5
Makarony	99,9	100,1	99,8
Ryż	100,2	99,8	100,1
Mięso i przetwory	98,1	96,8	94,5
Mięso wieprzowe	98,3	95,8	92,7
Mięso wołowe	100,7	101,2	104,3
Drób	93,3	92,6	85,2
Przetwory mięsne i wędliny	99,0	97,9	97,2
Ryby	100,1	100,5	102,2
Mleko, sery i jaja	100,1	100,5	99,6
Artykuły mleczarskie	100,1	100,5	99,1
Mleko	100,2	100,3	100,9
Sery twarogowe	100,0	100,6	100,2
Sery dojrzewające i topione	100,0	100,1	97,1
Jaja	100,5	100,4	102,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,6	99,5	96,2
Masło	99,3	99,0	95,6
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,1	96,1	85,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,9	100,2	99,3
Oleje roślinne	100,3	100,7	97,8
Owoce	101,6	101,4	106,4
Jabłka	104,2	108,2	108,9
Owoce cytrusowe	99,1	96,4	98,6
Banany	98,2	98,6	99,3
Warzywa	102,0	112,2	112,0
Ziemniaki	106,4	123,7	169,2
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	100,0	99,9	97,7
Cukier	99,9	99,1	91,8
Napoje bezalkoholowe	100,1	100,2	100,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8									
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0									
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1									
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1									
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1									
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6									
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6									
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0									
Cukier i wyroby cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0									
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9									
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3									
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6									
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6									
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2									
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7									
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5									
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0									
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5									
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8									
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4									
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4									

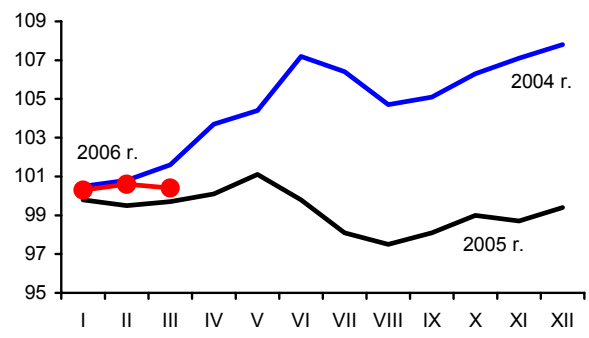
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

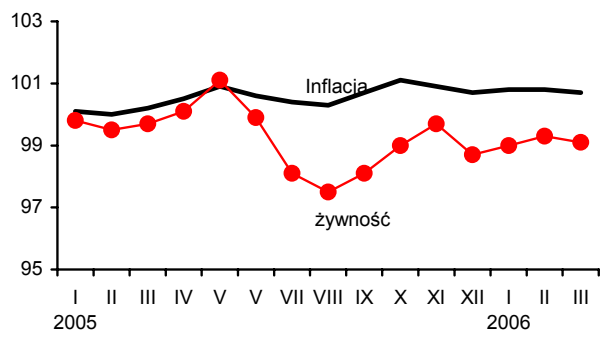
Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57									
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32									
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49									
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47									
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52									
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69									
Mleko 3,0 – 3,5% tł. sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43									
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03									
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22									
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69									
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73									
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97									
Jabłka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29									

Źródło: Dane GUS.

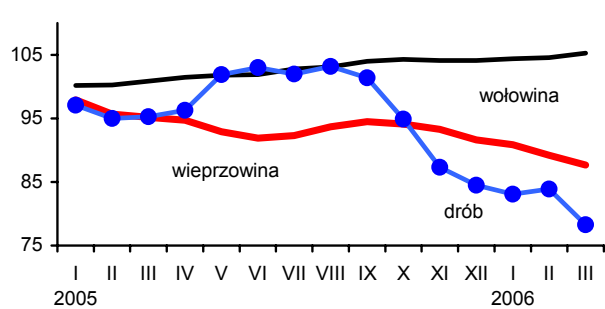
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

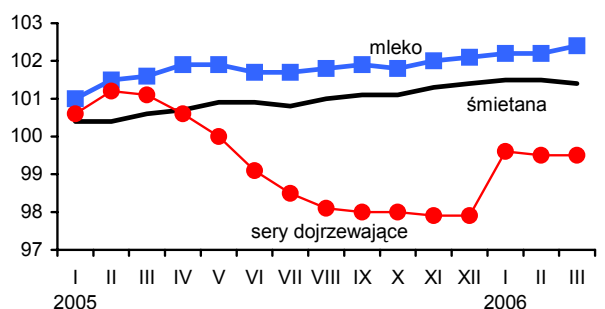
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2004 = 100) (w %)

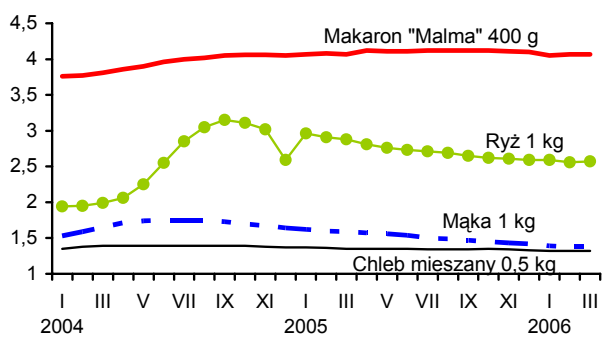
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2004 = 100) (w %)

Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2004 = 100) (w %)

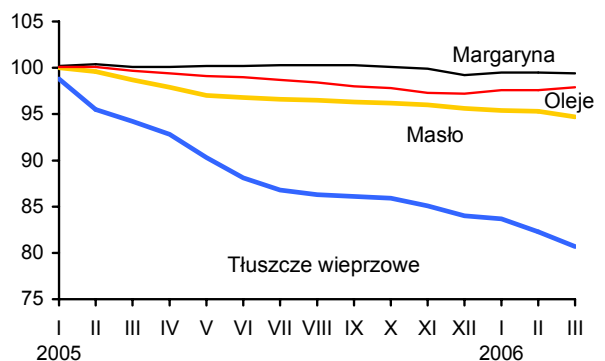
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

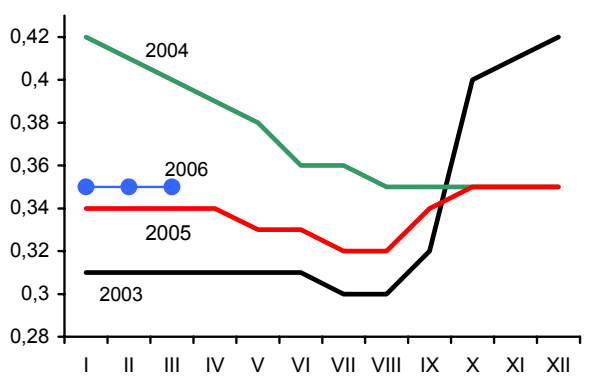
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2004 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Na rynku nawozów mineralnych wraz z wiosennym ożywieniem popytu w trzech pierwszych miesiącach br. nastąpiła wzrostowa tendencja cen, przy dużym zróżnicowaniu poszczególnych nawozów mineralnych. Od początku roku średni wzrost cen mineralnych wyniósł 1,6%. Do najbardziej drożejących nawozów należy zaliczyć nawozy wapniowe (wzrost ceny o 19,5%) oraz superfosfat potrójny (o 12,6%). Podwyżki cen innych nawozów były bardziej umiarkowane i wynosiły dla saletry amonowej 4,4% i superfosfatu prostego 3,6%. Pozostałe nawozy mineralne zdrożały o ok. 1%, a polifoska i nawozy złożone nieznacznie staniały. Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nie zmieniły się i w marcu należało wydatkować równowartości 5,4 kg pszenicy na zakup 1 kg NPK.

Rynek środków ochrony roślin charakteryzuje się dużą stabilnością, a ceny utrzymują się od wielu miesięcy na tym samym poziomie. W okresie trzech miesięcy 2006 r. średnie ceny wzrosły zaledwie o 0,3%. W większości przypadków ceny utrzymały się na tym samym poziomie. Jedynie ziarno zatrute fosforem cynku zdrożało o 2,8%, Karate o 1,4%, a Fusilade Forte o 1%. Spadki cen zanotowano w przypadku Zolone (o 1,3%) oraz Roundupu (o 0,3%). W okresie ostatnich 12 miesięcy średnie ceny środków ochrony roślin uległy obniżeniu o 0,4%. Relacje cen środków ochrony roślin do cen produktów rolnych pozostały na tym samym poziomie.

Na rynku nośników energii w okresie pierwszego kwartału powszechna była tendencja do obniżania cen. W marcu br. średnie ceny bezpośrednich nośników energii uległy obniżeniu o 0,4%. Do najbardziej taniejących nośników energii należały paliwa stałe: węgiel kamienny i koks opałowy oraz gaz. Nieznacznie wzrosła cena oleju opałowego (o 0,8%). W okresie pierwszego kwartału średnia obniżka cen nośników energii wyniosła 2,2%. Najbardziej potaniały koks opałowy (o 8,8%), węgiel (o 6,2%), benzyna (o 5,3%) i gaz (o 4,1%). Podrożał jedynie olej opałowy o 2,0%. W okresie 12 miesięcy zmiany cen były bardziej różni-

cowane. Średni wzrost cen wyniósł 3,0%. Do nośników energii, które staniały należały: węgiel kamienny, koks opałowy i benzyna. Podrożał natomiast gaz propan-butan (o 22,0%), olej opałowy (o 19,5%) i olej napędowy do ciągników (o 7,3%). W następnych miesiącach, ze względu na znaczne podwyżki cen ropy naftowej na rynkach światowych tendencja podwyżek utrzyma się.

Na rynku materiałów budowlanych utrzymuje się tendencję do obniżania cen. W marcu o 0,5% wzrosły ceny cementu i wyrobów produkowanych z drewna, drzwi zewnętrzne i okna. Pozostałe materiały staniały. W marcu br. średnia obniżka cen wyniosła 0,4%, podobnie w okresie pierwszego kwartału, podwyżki cen objęły nieliczne materiały budowlane jak: okna i drzwi z drewna, tynk „Atlas”, cement i wapno. W okresie 12 miesięcy podwyżki cen dotyczyły jedynie: tynku „Atlas” (o 6,8%), drzwi płytowych zewnętrznych drewnianych (o 7,2%) i okien drewnianych (o 4,4%). Pozostałe środki staniały: stal płaska o 20,8%, płyta styropianowa o 12,6%, rury stalowe o 11,6%, wyroby metalowe i okno z PCV o 6,9%. Początek sezonu budowlanego i wzrost popytu na materiały budowlane są nie mniejsze niż w roku ubiegłym, co pozwala przewidywać dalszą skłonność wytwórców i sprzedawców do kolejnych obniżek cen.

Rynek maszyn rolniczych znajduje się w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji, biorąc pod uwagę skalę obrotów poszczególnymi maszynami. Popyt na maszyny bardziej nowoczesne następuje za sprawą największych gospodarstw. Gospodarstwa średnie i małe ograniczają się do nielicznych zakupów. Ceny stabilizują się. W marcu br. średni wzrost cen na rynku maszyn wyniósł 0,1%, a w pierwszym kwartale 1,8%. Do najbardziej drożejących maszyn należy: ciągnik rolniczy „Ursus” 3514 (wzrost ceny o 36,1%), dojarka na dwie konwie (o 6,3%), kultywator (o 6,3%) i dojarka z rurociągiem (o 4,0%). Ceny pozostałych maszyn utrzymują się na tym samym poziomie względnie wykazują nieznaczne obniżki.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		III 2005	XII 2005	III 2006	III 2006 II 2006	III 2006 XII 2005	III 2006 III 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	71,96	67,48	68,92	100,2	102,1	95,8	6,30	7,26
Saletra amonowa 34%N	„	78,68	74,36	77,60	101,5	104,4	98,6	5,84	6,73
Mocznik 46%N	„	95,48	93,92	95,60	100,7	101,8	100,1	5,32	6,13
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	55,48	54,96	56,96	99,6	103,6	102,7	7,29	8,40
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	89,08	84,96	95,60	100,7	112,5	107,3	6,11	7,05
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,40	109,64	110,32	100,0	100,6	99,9	4,41	5,08
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	87,12	89,08	89,00	99,8	99,9	102,2	3,79	4,38
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,44	105,44	106,88	100,4	101,4	101,4	4,88	5,63
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	103,96	109,80	96,84	99,5	88,2	93,2	4,95	5,71
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	47,14	45,19	54,02	130,2	119,5	114,6	2,30	2,66

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		III 2005	XII 2005	III 2006	III 2006 II 2006	III 2006 XII 2005	III 2006 III 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	64,99	60,41	59,62	98,6	98,7	91,7	15,25	17,59
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,30	42,79	42,65	100,0	99,7	98,5	10,91	12,58
Karate Zeon O50 CS	100 ml	20,05	19,86	20,13	101,2	101,4	100,4	5,15	5,94
Decis 2,5 EC	250 ml	23,60	24,23	24,38	100,4	100,6	103,3	6,24	7,19
Dithane M-45	1 kg	23,52	23,16	22,87	100,0	98,7	97,2	5,85	6,75
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,44	28,26	28,37	99,9	100,4	99,8	7,26	8,37
Bravo	1 l	43,48	42,70	42,83	99,9	100,3	98,5	10,96	12,63
Nimrod 250 EC	1 l	95,35	97,10	97,58	99,7	100,5	102,3	24,96	28,78
Roundup	1 l	23,06	22,99	23,01	99,5	100,1	99,8	5,89	6,79
Granstar	8 g	17,88	17,90	18,08	100,4	101,0	101,1	4,63	5,33
Fusilade Forte	1 l	112,54	112,20	111,90	100,0	99,7	99,4	28,63	33,01
Chwastox extra	1 l	13,98	14,20	14,26	99,7	100,4	102,0	3,91	4,21
Reglane 200 SL	1 l	79,18	77,49	77,21	100,0	99,6	97,5	19,75	22,78
Ziarno zatrute fosforem cynku, IAB	1 kg	18,91	19,03	19,57	100,6	102,8	103,5	5,01	5,77

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		III 2005	XII 2005	III 2006	III 2006 II 2006	III 2006 XII 2005	III 2006 III 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	475,13	497,46	466,63	99,4	93,8	98,2	114,27	137,65
Koks opałowy	t	1025,39	828,01	755,01	97,5	91,2	73,6	193,15	222,72
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,75	3,93	3,72	100,0	94,7	99,2	0,95	1,10
Olej napędowy	l l	3,43	3,82	3,68	99,7	96,3	107,3	0,94	1,09
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,10	2,46	2,51	100,8	102,0	119,5	0,64	0,74
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,73	2,20	2,11	98,1	95,9	122,0	0,54	0,62
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,02	11,29	11,31	100,2	100,2	102,6	2,89	3,34
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,92	20,86	20,92	99,9	100,3	100,0	5,35	6,17
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,36	10,68	10,79	100,1	101,0	104,2	2,76	3,18
Płyn do chłodnic „Petrygo”	l l	9,68	10,13	10,19	100,3	100,6	105,3	2,61	3,01
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	101,0	1,09	1,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		III 2005	XII 2005	III 2006	III 2006 II 2006	III 2006 XII 2005	III 2006 III 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,96	17,58	17,70	100,5	100,7	98,6	4,53	5,22
Wapno	1 t	414,78	412,55	414,19	100,3	100,4	99,9	105,96	122,18
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	153,76	137,05	134,33	99,9	98,0	87,4	34,36	39,63
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3535,69	2902,24	2798,75	96,4	96,4	79,2	715,98	825,59
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,02	10,05	9,74	98,2	96,9	88,4	2,49	2,87
Dwuteownik gruby	1 t	3350,81	3154,16	3119,96	99,8	98,9	93,1	798,17	920,34
Blacha dachowa	1 m ²	31,54	28,30	27,98	99,7	98,9	88,7	7,16	8,25
Tynk „Atlas”	25 kg	40,96	42,25	43,76	99,9	103,6	106,8	11,19	12,91
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,72	0,72	100,0	100,0	98,6	0,18	0,21
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	769,22	730,82	716,17	99,2	98,0	93,1	183,21	211,26
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	541,39	541,42	535,17	99,7	98,8	98,9	136,91	157,87
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,83	26,05	25,70	99,9	98,7	99,5	6,57	7,58
Okno drewniane szklane	1 szt.	1153,10	1172,61	1204,32	100,2	102,7	104,4	308,09	355,26
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	932,67	978,56	999,37	100,8	102,1	107,2	255,66	294,80

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	III 2005	XII 2005	III 2006	III 2006 II 2006	III 2006 XII 2005	III 2006 III 2005	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	374658,99	376733,75	376377,64	97,9	99,9	100,5	962,85	1110,26
Kombajn do ziemniaków	46053,91	48812,04	49104,50	100,2	100,6	106,6	125,62	144,85
Samochód Lublin	59636,65	61363,24	63342,67	100,5	103,2	106,2	162,04	186,85
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	15691,64	16998,16	17327,36	101,3	101,9	110,4	44,33	51,11
Siewnik zbożowy 25 redlic	12114,87	12914,89	12972,69	100,0	100,4	107,1	33,19	38,27
Ciągnik „Ursus” 5314	70914,41	71711,89	97592,84	100,3	136,1	137,6	249,66	287,88
Ciągnik 90 kW	143899,63	148998,92	151104,37	100,0	101,4	105,0	386,56	445,74
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	20199,98	22683,99	23141,51	98,8	102,0	114,6	59,20	68,26
Kopaczka elewatorowa	9484,09	9951,72	10144,48	100,2	101,9	107,0	25,95	29,92
Agregat uprawowy do siewnika	11659,78	13037,23	12540,39	100,1	96,2	107,6	32,08	36,99
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5311,98	5696,86	5794,51	101,4	101,7	109,1	14,82	17,09
Glebożyżarka	4538,40	4785,55	4596,36	100,1	96,0	101,3	11,76	13,56
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	31841,09	32880,85	33067,94	100,1	100,6	103,9	84,59	97,55
Opryskiwacz 300 l	2678,99	2674,11	2613,95	99,9	97,8	97,6	6,69	7,71
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4258,46	4525,67	4313,25	100,1	95,3	101,3	11,03	12,72
Rozsiewacz nawozów	1383,73	1473,26	1327,43	98,8	90,1	95,9	3,40	3,92
Sadzarka 2 rzędowa	2349,98	2581,36	2467,15	98,3	95,6	105,0	6,31	7,28
Plug 3 skibowy	3318,90	3331,36	3467,36	104,3	104,1	104,5	8,87	10,23
Kultywator 14-18 zębowy	1308,19	1379,47	1442,35	100,1	104,6	110,3	3,69	4,25
Dojarka 2 konwie ^a	7784,55	7943,79	8441,05	100,2	106,3	106,3	21,59	89,34
Dojarka z rurociągiem ^a	43647,66	42988,91	44702,44	100,0	104,0	102,4	114,36	473,14
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17248,76	17665,12	17580,90	100,2	99,5	101,9	44,98	186,08

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

W marcu 2006 r. utrzymał się popyt na usługi rolnicze związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów objętych oceną użyteczności mlecznej w marcu br. wyniosła 523 tys. sztuk i powiększyła się o 0,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz o 4,6% w stosunku do marca 2005. W pierwszym kwartale br. w gospodarstwach stosujących ocenę w marcu br. stado oceniane liczyło przeciętnie 30,6 sztuk krów, o 5,9% więcej niż w marcu 2005 r. Największa koncentracja krów w gospodarstwach występuje w zachodnich regionach Polski, charakteryzujących się wysokim poziomem usług oceniania bydła. Nastąpił również wzrost popytu na usługi inseminacyjne bydła i trzody. W 2005 r. w porównaniu z poprzednim liczbą zabiegów inseminacyjnych krów wzrosła o 1,7%, a inseminacji loch aż o 19,3%. Najwyższy poziom inseminacji krów występuje w województwach zachodnio-południowych

Pod koniec I kwartału 2005 r. istniało 23,3 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 3,5% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą ich grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,2 tys.) i weterynaryjnych (8,3 tys.), a mniej licznie występowały zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i naprawczych maszyn (1,9 tys.). W latach 1995-2005 rokiem liczba placówek usługowych wzrosła o prawie 80%, w tym sieć zakładów zootechnicznych (głównie inseminacyjnych) zwiększyła się ponad 7-krotnie, naprawczych prawie 3-krotnie, mechanizacyjnych o 68%, a weterynaryjnych o 42%.

W marcu 2006 r. ceny usług dla rolnictwa wzrosły minimalnie (o 0,1%) wobec miesiąca poprzedniego oraz o 2,6% w porównaniu z cenami z marca 2005 r., przy wskaźniku inflacji 0,4% (tab. 3). W tym czasie znacznie bardziej wzrosły ceny usług rolniczych (o 6%) niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 1,7%). Wśród usług rolniczych ceny usług mechanizacyjnych wzrosły o 10,6%, w zakresie produkcji zwierzęcej o 4% (weterynaryjne o 6,3%, a inseminacyjne o 1,7%), zaś ceny

usług robocizny przy pracach polowych obniżyły się o 8,7%. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 6,4%), handlowych (3,9%), budowlano-remontowych (o 3,6%) i naprawczych (o 2,9%), a obniżyły się ceny usług bankowych (o 12,3%) i transportowych (o 3,5%). Podobnie w pierwszym kwartale br. w porównaniu z I kwartałem 2005 r. ceny usług zwiększyły się średnio o 2,7%, w tym rolnicze o 2,7%, a pośrednie usługi dla rolnictwa o 1,8%.

W marcu w porównaniu z lutym br. minimalnie poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa, osiągając wskaźnik 100,1. Zarazem relacje te kształtowały się niekorzystnie w układzie rocznym, w marcu 2006 r. wobec marca 2005 r. Nastąpiło obniżenie wskaźnika tej relacji do 94,1, a nawet do 88,6 w przypadku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych. Jeszcze mniej korzystnie przedstawiają się te relacje cenowe przy odniesieniu pierwszego kwartału br. do I kwartału ubr. W efekcie wzrosła masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi. Na przykład cena orki pługiem, wyrażona w dt pszenicy wzrosła z 2,2 dt w marcu 2005 r. do 2,5 dt w marcu 2006 r., a odpowiednio koszt badania klinicznego krowy wzrósł z 5,0 do 5,3 kg żywa bydła, zaś składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika zwiększyła się z ekwiwalentu 16,6 do 17,6 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług (tab. 5), wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych, w marcu 2006 r. zwiększyła się o 4,3% w porównaniu w marcem 2005 r., a w pierwszym kwartale br. zwiększyła się o 5,2% w stosunku do I kwartału 2005 roku.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych	
2003	I-XII		471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261	
2004	I-XII		480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748	
	IX		480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815	
	XII		485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748	
	I-XII		509	17,3	29,5	1697	1182	10 053	8 357	2 939	
2005	III		500	17,3	28,9	377	280	9 232	8 392	2 822	
	IV		505	17,3	29,3	x	x	x	x	x	
	V		510	17,3	29,5	x	x	x	x	x	
	VI		513	17,3	29,7	485	306	9 666	8 336	2 829	
	VII		515	17,3	29,7	x	x	x	x	x	
	VIII		515	17,3	29,8	x	x	x	x	x	
	IX		516	17,3	29,9	475	271	9 981	8 352	2 884	
	X		517	17,4	30,0	x	x	x	x	x	
	XI		518	17,2	30,1	x	x	x	x	x	
	XII		518	17,2	30,2	360	325	10 053	8 357	2 939	
	2006	I		519	17,1	30,4	x	x	x	x	x
		II		521	17,0	30,6	x	x	x	x	x
III			523	17,1	30,6	x	x	10 156	8 254	2 980	
Wskaźnik zmian (%)											
<u>I-III 2006</u> <u>I-III 2005</u>			105,7	98,8	106,6	x	x	x	x	x	
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>			104,6	98,8	105,9	x	x	110,0	98,4	105,6	

^a dane w tej i następnym pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5
	III		99,1	98,7	.	100,1	99,1
	IV		96,9	96,4	96,3	97,1	97,0
	V		98,1	98,2	95,4	101,1	98,1
	VI		102,6	103,1	104,2	101,9	102,8
	VII		98,1	96,6	93,3	100,4	98,7
	VIII		99,6	99,4	98,0	101,0	99,7
	IX		97,1	97,1	95,3	99,2	97,1
	X		94,5	94,6	94,0	95,1	94,5
	XI		98,7	98,7	100,6	96,3	98,7
	XII		105,0	105,0	.	99,3	105,0
	2006		I	100,0	99,8	.	95,9
II			102,3	102,7	.	100,3	102,3
III			100,1	99,1	.	99,4	100,2
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>			94,1	91,0	91,2	88,6	94,9
<u>I-III 2006</u> <u>II-III 2005</u>			92,2	89,3	87,2	89,3	93,0

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2005												2006			III 2006 II 2005		I-III 2006 I-III 2005	
	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	%	%		
	% wobec poprzedniego okresu																				
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,5	100,2	100,2	99,9	100,5	99,9	100,2	100,0	100,2	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	102,6	102,7	
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	100,9	100,7	100,1	100,1	102,1	100,1	100,2	99,9	100,2	99,9	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	106,0	106,1	
1. mechaniczne	103,1	106,2	105,2	102,3	100,5	100,3	100,2	102,6	100,1	100,3	99,9	100,3	99,9	99,9	101,8	110,6	110,6	110,8	110,8	110,8	
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	102,1	100,4	100,3	99,9	100,3	100,1	100,3	100,1	100,3	99,9	100,3	112,3	112,3	112,3	112,3	112,3	112,3	
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	103,3	100,2	100,2	100,5	98,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	108,6	108,6	108,6	108,6	108,6	109,2	
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	101,6	100,8	100,8	99,8	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	101,8	108,6	109,2	
d. zbioru plodów	102,2	106,0	104,2	100,0	100,0	100,0	98,8	103,6	99,9	100,6	99,8	100,6	99,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
2. usługi robocizny przy pracach polowych	104,5	104,5	104,5	104,5	95,4	98,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,2	100,3	100,2	99,8	91,3	91,3	91,3	91,3	91,3	91,3	
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,5	100,0	100,2	100,1	101,8	100,2	100,1	100,1	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,7	104,0	104,0	
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,5	100,6	100,3	100,0	103,6	100,4	100,2	100,2	100,2	100,2	99,9	103,6	100,2	100,2	100,9	106,3	106,2	
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	100,6	99,5	100,1	100,2	100,1	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	100,5	101,7	101,8	
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	100,5	100,1	100,2	100,0	99,9	99,8	100,2	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	101,7	101,8	
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	99,8	100,6	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	96,5	97,0	
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	100,6	99,9	101,7	99,7	100,0	100,2	101,4	99,9	101,4	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	99,7	102,9	104,1	
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,8	100,1	100,3	99,9	100,1	100,0	100,2	100,0	100,2	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	100,6	103,6	103,6	
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	100,0	100,4	100,3	100,9	98,8	98,6	99,7	100,4	99,7	100,4	100,0	99,8	99,5	100,6	100,2	100,3	100,0	
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	100,0	99,3	99,3	100,1	100,1	100,0	99,7	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	102,6	100,1	99,9	103,9	102,8	
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	100,6	100,0	99,5	99,7	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,7	99,9	100,1	102,4	100,2	99,7	100,1	100,7	
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	100,9	100,3	99,8	100,0	99,8	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	100,4	106,4	106,7	
- bankowe	100,1	107,9	95,6	100,0	99,5	98,7	99,1	98,9	97,9	98,6	99,0	99,2	99,2	100,2	97,7	99,4	99,4	98,2	87,7	88,8	
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,0	99,9	100,4	100,6	

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zboż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2005												2006			III 2006		I-III 2006						
		2003	2004	I-XII	I-XII	I-XII	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	III 2005	III 2006	I-III 2005	I-III 2006		
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	88,74	90,56	90,97		92,77	92,99	93,21	93,44	93,38							98,41	110,7	110,7	110,7	110,7	
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	73,99	76,41	76,74		77,37	77,76	76,77	76,54								83,07	112,3	112,3	112,3	112,3	
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	53,63	59,65	61,75		61,28	61,04	61,66	62,11	62,04	62,13	61,99													
Rozsiew nawozów szt.	Na obszarze 1 ha	56,75	61,02	63,69	62,38	63,36	63,90	64,60	64,56	64,56	64,45	64,45	64,40	64,40	64,40	64,40	66,93	65,74	68,55		108,6	109,2	109,2	109,2	
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	147,08	168,74	194,87		188,53	188,53	188,56	197,42	197,94	198,38	198,38													
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03					228,95	227,30	227,84														
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74					112,76	118,32	119,88	119,44													
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,80	43,70	45,65	43,57	42,80	43,54	43,25	43,50	43,63	43,70	43,62							41,66	91,3	91,3	91,3	91,3	
Unasienienie sztuczne	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,47	45,26	45,32	45,40	45,45	45,50	45,51	45,52	45,85	46,01	46,01	46,01	45,90	46,00	46,23		101,7	101,8	101,8	101,8	
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,71	20,83	20,89	20,90	20,90	20,98	21,02	21,06	21,04	21,04	21,04	21,04	21,79	21,83	22,02		106,3	106,2	106,2	106,2	
Przewóz 10 ton cegły samochoodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	123,14	124,07	123,96	124,02	123,68	124,30	125,06	126,18	121,42	121,42	121,20	121,20	117,96	118,10	117,73		95,6	95,3	95,3	95,3	
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,46	11,61	11,96	11,90	11,90	11,90	11,93	11,93	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36		107,9	110,0	110,0	110,0	
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,84	28,38	28,31	28,18	28,18	28,24	28,11	28,12	28,12	28,27	28,27	28,06	28,22	28,22	28,23		97,9	97,8	97,8	97,8	
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	64,73	64,82	64,90	65,08	65,08	65,34	65,44	65,44	65,20	65,20	65,21	65,50	65,50	66,23	66,23		102,3	101,5	101,5	101,5	
Oplata projektu budynku inwentarsko-składowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1046,8	1049,8	1051,4	1048,5	1038,71	1034,88	1037,00	1035,92	1037,65	1033,67	1033,67	999,73	999,73	1045,94	1045,94		99,9	97,5	97,5	97,5	
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,38	31,46	31,73	31,79	31,69	31,73	31,93	31,81	32,07	32,48	32,48	31,44	31,69	30,91	30,91		98,5	101,1	101,1	101,1	
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,56	8,63	8,68	8,83	8,83	8,57	8,54	8,59	8,59	8,54	8,54	8,36	8,42	8,40	8,40		98,1	98,1	98,1	98,1	
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	25,98	26,01	26,06	26,06	26,06	26,09	26,09	26,06	26,11	26,04	26,04	28,17	27,86	27,79	27,79		107,0	107,6	107,6	107,6	
Składka ubezpiecz. OC	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,84	106,67	106,55	106,47	106,17	106,63	106,69	106,69	107,33	107,32	107,32	116,04	116,38	116,24	116,24		108,9	108,8	108,8	108,8	
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	656,76	659,97	662,55	662,55	663,25	664,01	662,36	662,74	664,55	665,01	665,01	670,39	679,30	688,52	688,52		104,8	105,6	105,6	105,6	
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	686,53	686,10	678,19	671,90	665,16	649,00	639,63	633,87	628,90	632,13	632,13	618,96	614,82	604,14	604,14		88,0	89,2	89,2	89,2	
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5930	5885	5807	5758	5694	5590	5519	5465	5429	5426	5426	5296	5273	5180	5180		87,4	88,4	88,4	88,4	

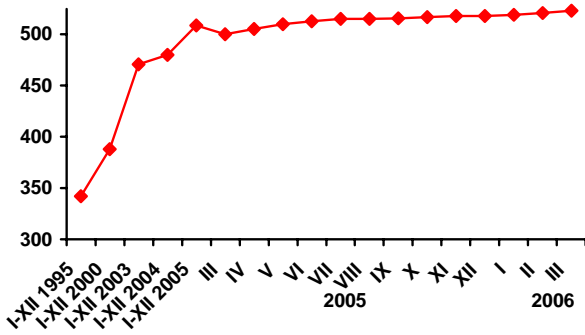
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

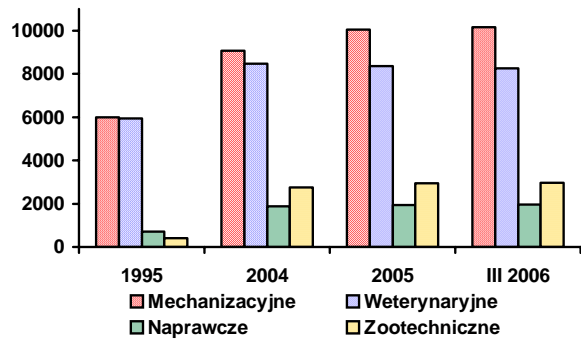
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003	2004	2005												2006			III 2006	I-III 06
			I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	III 2005	I-III 05
																					%
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,2	2,4	2,4	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	113,6	113,6
Siew siewn. rzędów.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	110,5	110,5
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7		
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	112,5	106,0
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210		207	208	220	222	220	216	216	216	216	216	216				
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2				6,1	6,6	6,4										
Kopanie ziemniaków kombajnem	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7				2,6	3,0	3,7	6,1									
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu		12,7	13,9	14,5	13,2	13,0	12,5	12,4	12,5	14,1	15,1							16,4	109,3
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	48	48	50	51	51	50	49	49	47	48	48	48	49	49	102,1	102,8
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	5,5	5,5	5,5	5,3	5,3	5,3	106,0	103,2
Przewóz samoch.	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	31,2	34,5	34,6	33,7	31,1	29,7	30,3	32,4	33,7	33,7	34,6	36,4	34,7	34,7	111,2	111,5
Naostrzenie lemiesz	1 szt.	kg żyta	29	30	42	38	40	41	42	47	46	44	44	42	42	41	36	34	34	89,5	100,0
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	100,0	100,0
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	106,2	106,2
Oplata projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	26,6	27,2	29,0	28,1	27,0	25,3	25,7	32,0	31,7	30,0	27,3	25,8	26,7	26,7	100,4	100,8
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	28	29	30	31	35	33	31	30	30	30	27	25	23	23	82,1	89,3
Oplata powietrzni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	6,6	7,2	7,3	7,1	6,5	6,2	6,3	6,7	7,3	7,2	8,3	8,5	8,2	8,2	124,2	125,6
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	112	114	117	117	118	119	116	116	114	111	122	122	123	123	109,8	110,4
Składka ubezpiecz. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	16,6	17,2	17,3	18,1	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	18,4	17,8	17,6	17,6	17,6	106,0	111,1
Odsetki kredytu krótk.	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	15,4	16,0	19,9	18,2	19,6	17,8	17,1	17,1	17,2	17,1	16,4	16,5	15,6	15,6	101,3	96,2
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	150	154	152	157	152	162	155	153	151	150	141	137	133	133	88,7	92,3

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

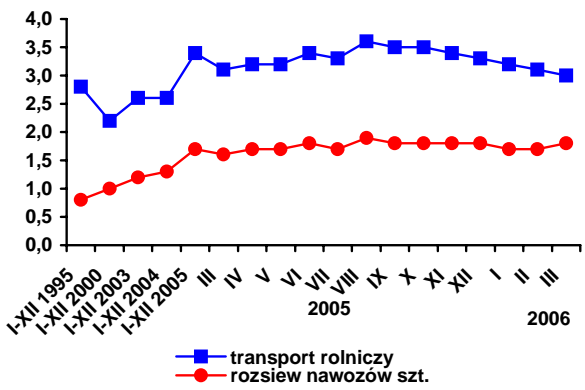
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

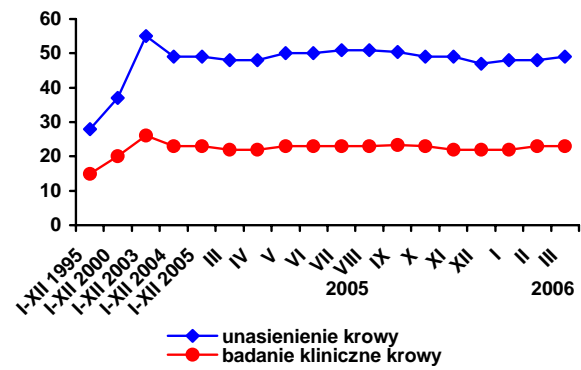
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

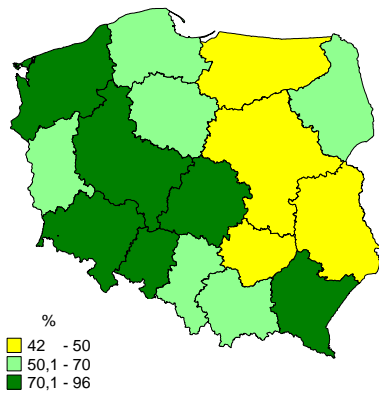
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

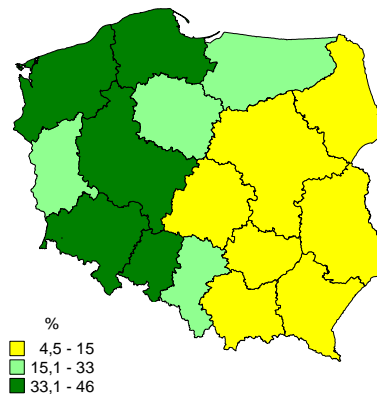
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w 2005 roku

Rys. 6. Udział krów inseminowanych w pogłowie ogółem w 2005 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.